

1981

Hoërskool Eldoraïne

1981

HOËRSKOOLOLDORAIGNE

JAARBLAD

1981

ONTWERP

- VOORBLAD
- SKUTBLAAIE
- SKETSE

"INSIGHT GRAPHICS"

MEV B. VARIE – OUER

MINETTE VARI – ST.6 en MANIE BOSMAN – ST.9

Hierdie bladsy is geborg deur Frank van der Tass

Voorwoord deur die Hoof

Mnr. R.G. Visagie

Ek voldoen hiermee graag aan die versoek van die redaksie om 'n woord vooraf vir die 1981-jaarblad te skryf.

'n Skooljaarblad is die spieëlbeeld van die totale opvoedingsaksie wat by die bepaalde inrigting plaasvind; dit omvat enersyds alle aktiwiteite wat by die inrigting deur sy gemeenskap beleef word, maar dit bied andersyds verder 'n geleentheid tot uiting op velerlei terreine. So 'n jaarblad is dus inderdaad deel van die opvoedingsaksie in die sin dat dit die leerling 'n verdere geleentheid bied om van sy sluimerende talente te ontdek of die reeds ontdekte talente verder te ontwikkel.

In hierdie behoefte voldoen hierdie blad weer eens. Die skeppende vermoëns van die leerlinge, die kunsinnigheid van artikel en illustrasie, die beplanning, organisasie en samewerking wat nodig is om so 'n uitgawe die lig te laat sien is kanale waardeur die jeugdige lewenskrag uiting vind op sy pad na die ontdekking van die wêreld wat sy leef- en speelplek is.

Maar ook vir diegene wat nie direkte aandeel het aan die totstandkoming van 'n jaarblad nie, word die geleentheid gebied om deur die inhoud daarvan intiem betrokke te raak by die wêreld van die skool, om kennis te neem van sy tendense en die draad van die geskiedenis daarvan duideliker te aanvaar.

Dit is my wens dat ook hierdie blad sal bydra tot die bereiking van daardie opvoedingsideaal.

R.G. Visagie
HOOF

Hierdie bladsy is geborg deur Wespark Motors

Ons neem afskeid . . .

MNR. I.F.O. VAN ROOYEN

Mnr. Van Rooyen is gebore te Wolmaransstad in die Wes-Transvaal. Hier het hy ook sy skoolopleiding aan die Laerskool Gloudina en Hoërskool Wolmaransstad ontvang. In 1959 behaal hy die B.A.-graad aan die Universiteit van Pretoria en die Hoër Onderwysdiploma in 1960. In Duitsland verwerf hy die Deutschlehrerdiplom aan die Goethe Instituut in München. Hy verwerf ook 'n verdere diploma in Natuur- en Skeikunde by die Onderwyskollege vir Verdere Opleiding. Tans is mnr. Van Rooyen besig met die graad B.Ed. aan die Universiteit van Pretoria.

Mnr. Van Rooyen het hom ook op ander terreine onderskei. Hy was lid van die Wes-Transvaalse Hoërskolerugbyspan in 1954 en 1955 en het ook aan atletiek deelgeneem. Hy was lid van die Wes-Transvaalse Kommandement te Bisleyspan. Hy was ook skeidsregter vir die volgende rugby-unies : Stellaland, Transvaal en Noord-Transvaal.

Mnr. Van Rooyen was verbonde aan die Hoërskool Wonderboom en is tans verbonde aan die Hoërskool Eldoraigne in die hoedanigheid as eerste adjunkhoof in die skool se geskiedenis.

Mnr. Van Rooyen is aangestel as hoof van die Hoërskool Noordheuwel te Krugersdorp vanaf die begin van 1982.

Ons beste wense vergesel hom en sy huis.

Hierdie bladsy is geborg deur Basil Kafee

INHOUDSOPGAWE

<u>VOORWOORD</u> - Hoof	2
Mnr. van Rooyen - Ons neem afskeid	3
<u>RIGTINGGEWERS</u>	5
Beheerraad	
Hoof en departementshoofde	
Onderwysers	
Administratiewe personeel	
Ouer-Onderwysersvereniging	
<u>ONS LEERLINGE</u>	15
Leerlingraad	
Klasleiers	
Boekestoorprefekte	
Biblioteek prefekte	
Klasfoto's	
<u>KULTUUR</u>	37
Kadette	
Debat	
Agie	
SABRA	
A C S V	
Volkspede	
Merchant of Venice	
Besondere prestasies	
<u>SPORT</u>	51
Rugby	
Krieket	
Hokkie	
Netbal	
Tennis	
Atletiek	
Landloop	
Jukskei	
Besondere prestasies	
Sportdag	
<u>TALE</u>	79
Huldiging	
Woordkuns	
<u>WETENSKAPPE</u>	99
<u>EENDAG WAS DAAR</u>	107
"Toe die wêreld nog jonk was!"	
Elke hond kry sy dag!	115
<u>REDAKSIE</u>	118

Hierdie bladsy is geborg deur Wierda Park Hardware

RIGTINGGEWERS

KEN U DIÉ WINKEL?

Het u al die winkel gesien? Nie? Dan mis u iets. Dié winkel is in u onmiddellike omgewing. Binne maklike bereik van albei die skole wat dit bedien. Hier kan u al u kinders se skoolklere, skoolskoene en nog baie meer koop. Volgende keer wanneer u dié winkel sien moet u net eenvoudig inloer. Miskien het u kind 'n nuwe skoolbaadjie nodig? Moenie aarsel nie. Die mense binne die winkel is baie vriendelik en brand om u te kan bedien.

Hulle lewer by uitstek 'n baie goeie diens. Om nie eers te praat van hulle baie billike pryse nie. Hulle gee klerasie op sig sonder enige verpligtinge sodat hul klante tuis eers goed die kat uit die boom kan kyk. Hulle bied selfs 'n rekening diens. Goedere in oorspronklike toestand kan omgeruil word vir ander klerasie of krediet op rekening of kontant terugbetaling.

Vir mense nie in skoolklere belangstel nie, bied dié winkel 'n groot verskeidenheid van mans en seuns klerasie. Onder andere mans - en seunspakke, lang - en kortmouhempde, langbroeke kortbroeke, sweetpakke, dasses, skoene, swembroeke en nog baie meer. Dié winkel het 'n groot verskeidenheid van style en kleure. Indien daar niks is waarvan u hou nie, wat onwaarskeinlik sal wees, dan sal die winkel spesiaal vir u iets van 'n fabriek af saam bring en u skakel sodra dit gekom het.

Onthou dus: Volgende keer wanneer u hierlangs kom moet u inloer.

Tel. 64-1748 H.v. Chris Hougaard & Springbokstrate

DIE BEHEERRAAD

Kol. H.J. Botha (voorsitter)

Mnr J.W. Weillbach (onder-voorsitter)

Mev H.J. Smal (sekretaresse)

Mnr A.J. Vlok

Mnr M. Grond

Mnr A.P. Smit

Mnr D.J.M. Huyser

Mnr F.W.C. Klopper

Mnr P.R. Maree

Mnr P.J.H. Steyn

Mnr. J.S. Maritz

Ds. L.S. van der Vyver

Mnr R.G. Visagie

DEPARTEMENTSHOOFDE

VOOR : Mnr. R.G. Visagie (Hoof)
AGTER : Mnrre I.F.O. van Rooyen (Adjunkhoof), A.J. Kotzé (DSHa), W.E. Kokot (DSA), C.A. Jansón (DSN), S.P. Raath (DSG), J.G.W. Els (DHO)

GROEP : DEPARTEMENT AMP-
TELIKE TALE

VOOR : Mnr. G.J. Coetzer, Mej.
S.C. Engelbrecht SO1, Mnr. W.E.
Kokot, Mev. N.L. Muller SO2, Mev.
E.S. Gründling.

2DE RY : Mev. E.J.S. Pienaar,
Mev. A.S. Brink, Mev. C.J. Muller,
Mev. Z. van Dyk SO1, Mev. E.
Harmse, Mev. H. Herbst

GROEP : DEPARTEMENT NATUURWETENSKAPPE

VOOR : Mnr. J.G.W. Els (DSO), Mev. E. Havenga, Mev. G.M. Brummer, Mnr. C.A. Jansön, (DSN), Mev. H.J. Joubert, Mev. I.A. Jansön, Mnr. T. Nortjé (SO1)

2DE RY : Mev. M. de Lange, Mev. M.M. Le Roux (SO1), Mev. A. Badenhorst, Mnr. H.N. Steynberg, Mnr. K.M. Wenholt, Mnr. G.J.P. Pretorius (SO1), Mev. H.M.J. Oosthuizen, Mev. H.V. Odendaal

GROEP : DEPARTEMENT PRAK-
TIESE VAKKE

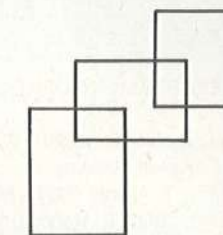
VOOR : Mev. A. Trollip, A. Celliers,
Mnr. P. Roos, Mev. L. Els, G. Grove
2DE RY : Mnr. M.J. Snyman, K.
Wenholt, W. Coetzee

GROEP : DEPARTEMENT HANDELS-
VAKKE

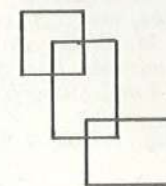
VOOR : Mev. A. Roux, Z. van Dyk (SO1),
en A. Celliers

2DE RY : Mnr. A.J. Kotzé (DSHA), en
A. van den Berg

GROEP : DEPARTEMENT GEESTESWE-
TENSAPPE

VOOR : Mnr. S.P. Raath (DSG), mev. I.
Smith, Mev. E. Harmse, Mnr. E. Ströh SO1,
2DE RY : Mej. N. Möller, Mev. A. van Wyk,
Mej. H. Visser, Mev. L. Colburn.
AFWESIG : Mev. A.J. Botha

GROEP : DEPARTEMENT OPVOEDKUNDIGE LEIDING

VOOR : Mnr. C. Janson (DSN), Mev. A. Badenhorst, Mev. J. van Dyk SO2, Mnr. J. Els (DHO), Mev. A. Trollip, Mev. A. de Kock, Mnr. E. Kokot (DSA).
 2DE RY : Mnr. T. Nortjé (SO1), Mev. A. Roux, Mev. M. de Lange, Mnr. S. Raath (DSG), Mnr. H. Visser, Mnr. W. Coetzee, Mnr. M. Snyman, Mev. E. Vorster, Mnr. A.J. Kotzé

ADMINISTRATIEWE PERSONEEL

VOOR : Mev. D. Muller, Mev. A. Groenewald
 AGTER : Mev. H.V. Odendaal, Mev. L. de Wit, Mev. J. Nel en Mev. H.C. Weilbach

OUER-ONDERWYSERSVERENIGING

VOOR : Kol C.J. du Plessis, mev. C.G. Cooks (Sekretaresse), mnr. A.P. Niewoudt (Voorsitter), mnr. R.G. Visagie (Hoof)

AGTER : Mnr. M. Grobbelaar, mev. J.S. Greyling, mnr. C.T. Cornelissen, mev. M. Engelbrecht, Kol H. Bosman, mev. A.M. Strotkamp, mnr. F.W.C. Klopper, mnr. S. Raath.

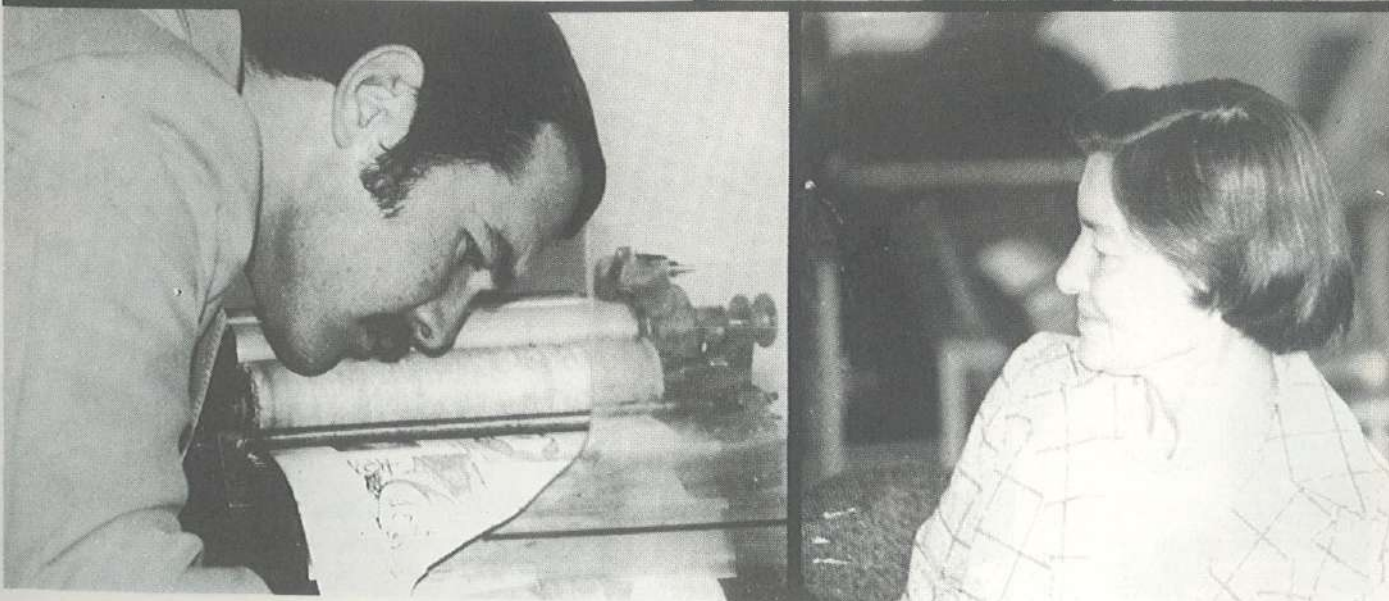
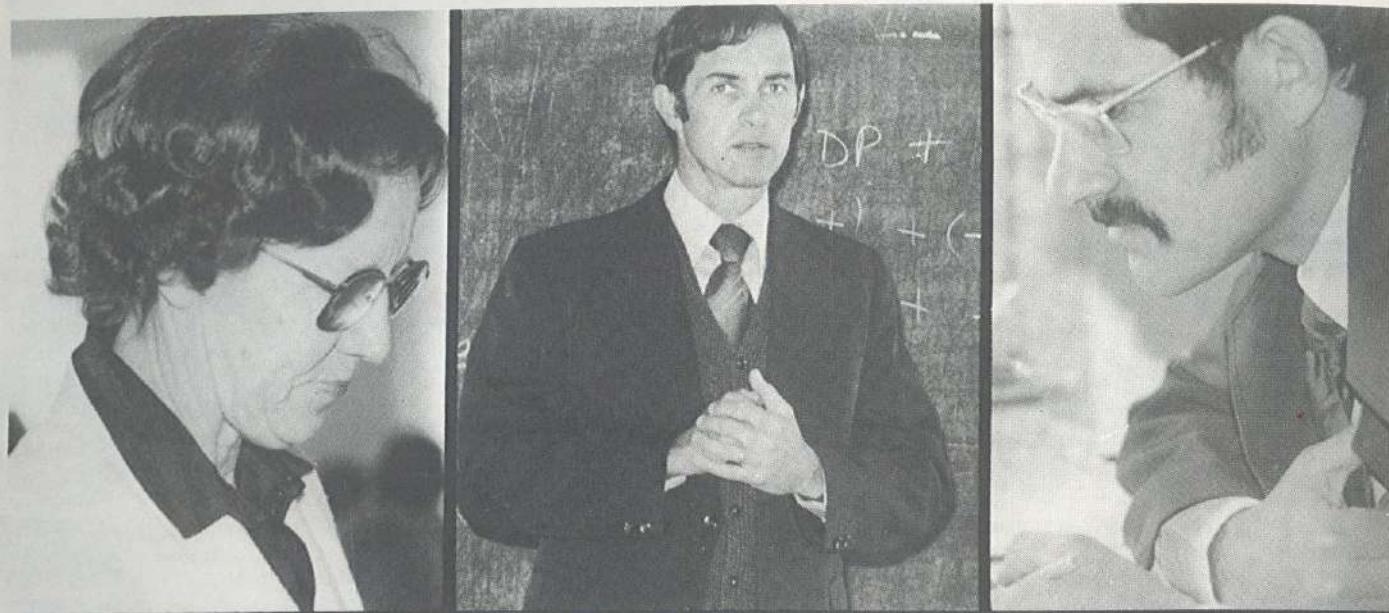
Afwesig : Mej. S. Engelbrecht

So ken ons hulle !

Die Onderwysers - wanneer hulle besig is . . .

Hierdie bladsy is geborg deur Die Hoekie

TUKKIES IS JOU SOORT UNIVERSITEIT

Hoekom? Omdat ons mense soos jy op die wenpad kan plaas. Daar is slegs een universiteit wat jou al hierdie voordele bied:

- Allesomvattende opleiding en navorsing in elf fakulteite: Lettere en Wysbegeerte; Wis- en Natuurkunde; Landbou-wetenskappe; Regsgeleerdheid; Teologie; Ekonomiese en Staatswetenskappe; Veeartsenykunde; Opvoedkunde; Geneeskunde; Tandheelkunde; Ingenieurswese
- Individuele onderrig en gespesialiseerde navorsing in 129 akademiese departemente en 17 wetenskaplike institute
- Ruim beskikbaarheid van studiebeurse en -lenings
- Unieke buitemuurse en na-uurse studiegeleenthede
- Koshuisinwoning vir 4 000 mans- en damestudente in moderne enkel- en dubbelkamers
- Omvattende sportfasiliteite – met 30 sportklubs en wetenskaplike afrigting het ons reeds 81 Springbokke in 19 sportsoorte opgelewer
- 'n Ongeëwenaarde studentegees en -gemeenskap met 'n trotse tradisie van meer as 70 jaar.

Vind meer uit hoe Tukkies jou toekomsdroom in 'n droomtoekoms kan verander.

Vul sommer vandag nog die skeurstrokie in en pos dit aan die Registrateur (Akademies), Universiteit van Pretoria, Pretoria 0001.

Ek stel belang om aan die Universiteit van Pretoria te studeer. Stuur my asseblief besonderhede oor:

Studierigting (vergelyk fakulteite hierbo, bv Geneeskunde, Landbou, ens).....

Inligting oor (merk die toepaslike blokkie/s)

Koshuisinwoning ☐ Beurse en lenings ☐ Voltydse studie ☐ Deeltydse studie ☐

Stuur my asseblief 'n aansoekvorm vir toelating aanstaande jaar ☐

NAAM (mnr/mev/mej):.....ADRES:.....

.....POSKODE:.....

TELEFOONNOMMER:.....HOËRSKOOL:.....

D'Arcy-MacManus & Masius P2413/a

Krugerlaan 157
LYTTTELTON
VERWOERDBURG

Telefoonnommer :
Bedags : 62-2433
Na ure : 62-9103

PROEFLEES DRUKWERK FOTOKOPIEËRWERK

REDIGERING, TIKWERK, LETTERSETTING,

MAAK VAN TRANSPIRANTE

Ons bied 'n effektiewe, skoon, vinnige diens teen 'n ekonomiese prys aan

ONS LEERLINGE

**Jy weet wat jy in 'n bank
soek. Maar wat soek 'n bank
in jou?**

Voor jy 'n das aansit om
'n bankrekening te kom open,
behoort jy te weet wat Nedbank
eintlik in 'n kliënt soek.

Ons soek mense wat
ernstig is oor geld.

Ons gee nie om hoe jy lyk
of wat jy dra nie.

Ons stel nie belang in
agtermekaar klere nie.
Ons stel belang in agtermekaar
mense.

Ons belowe ook nie meer
rente of geriewe as elders nie.

Maar ons belowe jou 'n
ander benadering tot
bankwese.

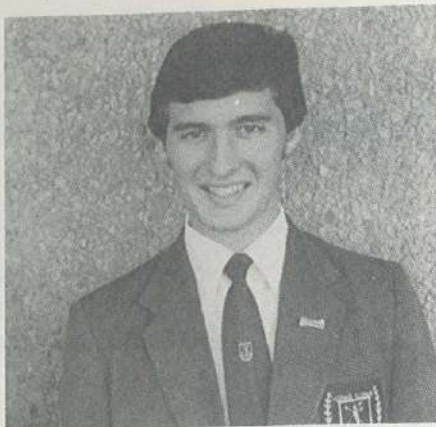
Want ons gaan meer
ontspanne met jou werk.
En baie ernstiger met jou geld.
As jy so ernstig soos ons is,
kom soos jy is.

Jy's ons soort kliënt.

NEDBANK
Nedbank Beperk. Gesigsteurde Handelsbank.

Nog iets van belang: Om te sien hoe 'n Nedbank-tjekrekening jou kan help, kry 'n eksemplaar van ons boekie "Wat 'n Nedbank-tjekboek vir u kan doen". As jy ernstig is met jou spaargeld, onthou ons Spaardeposito-rekening gee jou rente bereken op daaglikse saldo.

Voorwoord deur Hoofseun en Hoofmeisie

Hoofseun :
Juan Gilfillan

Hoofmeisie :
Niné Smuts

"Ons is lojaal teenoor ons skool, ons medeleerlinge en ons onderwysers; ons stel ons skoolplig voorop en streef na die bevordering en uitbouing van 'n hartlike verhouding tussen leerlinge en personeel en leerlinge onderling.

- ons betoon aan ons meerderes die agting wat hulle toekom en stel aan ons minderes so 'n voorbeeld dat ons van hulle die nodige eerbied ontvang" — daarom sê ons dankie aan elke leerling, onderwyser en hoof.

As kinders het ons hier ingestap; as gevormde jongmense groet ons. Dit was góed.

Die Leerlingraad

- VOOR : Ellen Maree (onderhoofmeisie - sport), Jan Beens (onderhoofseun - sport), mnr. Els, Nine Smuts (hoofmeisie), Juan Gilfillan (hoofseun), mnr. Visagie (hoof), Salomé Nell (onderhoofmeisie - kultuur), Flip Schalkwyk (onderhoofseun - kultuur)
- 2DE RY : Karien Pretorius, Kobie Engelbrecht, Karlien van der Merwe, Judy Stone, Adri Kloppers, Denise Lichtenstein, Phyllis Joubert, Emilise Rautenbach, Hettie le Roux
- 3DE RY : Nico Vlok, Johan Goosen, Hennie du Plessis, Paul Lubbinge, Hennie Kruger, Iggy Jordaan, Ben Lategan, Jaco van Niekerk, Magnus Murphy

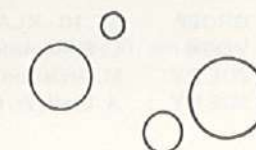

- GROEP : ST. 6 - KLASLEIERS
- VOOR : M. v.d. Merwe, L. van Donkersgoed, G. Reynolds, R. Horn, G. Potgieter, A. Petzold, C. Botha
- 2DE RY : L. Pickard, A. Nieuwoudt, R. Murray, C. du Preez, Z. Bouwer, A. Liebenberg, U. Reynecke
- 3DE RY : A. Pienaar, D. Oosthuizen, N. da Costa, N. Kaltwasser, A. Upton, A. Storm, A. Breytenbach
- AGTER : F. Fourie, B. du Plessis, J. Celliers, R. Brussaau

- GROEP : ST. 7 - KLASLEIERS
- VOOR : P. Stoltz, I. Rossouw, M. Aucamp, F. du Toit, H. van Deventer, A. Barnard, H. Snow.
- 2DE RY : B. Koorsen, L. Breytenbach, C. du Preez, E. Marais, G. Lamprecht, E. Steynberg, E. du Toit, Jo-Anne Conroy, A. Geyer, A. van Biljon
- AGTER : A. Buskus, A. Hartman, S. Gouws, J. Rossouw, A. Meyer

- GROEP : ST. 8 - KLASLEIERS
- VOOR : E. Strotkamp, A. Cornelius, A. du Toit, A. Kruger, N. Noëth, A. Roux, C. Maartens
- 2DE RY : J. Fourie, M. van Noordwyk, H. Albertse, C. Fouche, A. Groenewald, J. Jacobs, H. Malan, G. Swanepoel
- 3DE RY : D. Gous, J. Rorich, M. Oosthuizen, P. Blignaut, W. Coetzee, S. Bisset, J. Lombard.

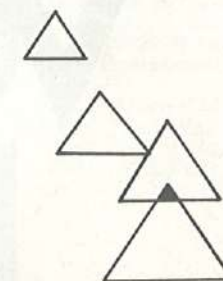
GROEP : ST. 9 - KLASLEIERS
 VOOR : Pieter Espag, Guppy Heiberg, Louis Horn, Louise Kaltwasser, Robert Picard, Vivian Els, Franz Lottering
 2DE RY : Suzette Voigt, Michellé Conroy, Erdmüthe Herbst, Riana Gouws, Anita Goosen, Zenda Jacobs, Amanda Hanekom, Lisette van Biljon
 3DE RY : Braam Niewoudt, Nico Bornmann, Julian Jacobs, Martin Schürmann, Roy Suttie, Pieter Grobler, Chris Burger

GROEP : ST. 10 - KLASLEIERS
 VOOR : L. Schürmann, R. Murray, D. van Nieuwenhuizen, I. Buitendijk, L. Weilbach, S. Schoeman, D. Barnard
 2DE RY : M. Anderson, E. Kok, R. van Blerk, D. Bekker, E. Harmse, A. Lewis, R. Basson
 3DE RY : A. Eloff, W. Hattingh, L. van Dykhorst, C. van Aardt, G. Viljoen, H. van Jaarsveld

GROEP : STOORPREFEKTE
 VOOR : Warren Butt, Hendrik Muller, Mnr. André van der Berg, Karel Schmidt
 2DE RY : Andries van der Walt, Roy Suttie, Christo van Niekerk

GROEP : BIBLIOTEKPREFEKTE
 VOOR : H. McLeod, H. du Preez, M. O'Kelly, mev. J. van Dyk, Elsabé van Wyk, Derick Gous, R. van Blerk
 2DE RY : K. Schutte, M. Ducaat, C. Kruyshaar, T. Koen, S. Boraime, D. Kloppe

VOLKSKAS IS DIE BANK WAAR JOU TOEKOMS TEL

Ons glo in ons jeug. Môre se leiers. Daarom help ons jou 'n grootse toekoms bou. Ons het geldplanne vir alles waaraan jy kan dink . . . en nog sal dink.

Met daardie eerste geldjies in jou spaarrekening, begin jou toekoms eers werklik. En ons is altyd byderhand met raad en kundigheid.

BANK SUID-AFRIKAANS

St.6/1

H/Voor : W. Espag

K. de Jager, R. Roets, M. M. Agenbag, mev. A. M. Trollip, E. Erasmus, L. Ferreira, E. Serfontein

2De Ry : M. Wehmeyer, L. Koen, L. Hube, L. Rompel, M. Goosen, K. Smit, L. Niemann, Y. Bekker P. Neetling

3De Ry : M. Fouché, A. Liebenberg, C. Botha, S. Sevenster, I. Vorster, K. Moolman, A. van Wyk, R. Odendaal, D.C. Bezuidenhout

Agter : S. v.d. Merwe, M. Schürman, J. v.d. Walt, S. Barnard, C. Watson, J. Celliers, R. Pohl, A. Geldenhuys, L. v. Heerden

St.6/2
Voor

: D. v. Nieuwenhuizen, M. Cornelius, M. Murray, mev. A. Allers, N. Kaltwasser, S. J. v. Rensburg, S. Cilliers

1Ste Ry : M. Pieterse, R. Murray, S. Gentle, L. Szombati, A. Kroch, D. du Plessis, A. Maritz, E. Joubert, E. van Huysteen

2De Ry : P. Maritz, C. Venter, G. Velthuysen, C. Sauer, A. Roos, L. Booyens, T. Struwig, O. Brink, E. Ferreira, L. Rodeom, B. Lamprecht

Agter : D. Britz, A. Niewoudt, P. Reynecke, W. Strauss, F. Fourie, J. v. Heerden, G. Stassen, J. Mills

St.6/3

H/Voor : G. Potgieter

Voor : C. Meyer, M. Lubbe, A. v.d. Merwe, mnr. W. Coetzee, L. Greyling, E. Nöthling

1Ste Ry : R. Horn, M. Venter, C. Benade, A. Strydom, E. Ebersöhn, A. Marais, M. de Beer, C. Hewitt

2De Ry : A. Paetzold, F. Montgomery, W. Messerschmidt, E. du Rand, J. Steyn, M. v.d. Merwe, K. Symington, J. Opperman, D. Hewitt

Agter : J. Ehlers, J. Mynhardt, C. Mathee, J. Kloppe, T. Blignaut, A. Bauermann, H. Noëth, T. Brönnner, W. Kruger, J. Labuschagne

St.6/4

VOOR : G. Ferreira, L. Roos, A. v.d. Merwe, mev. P. le Roux, A. Upton, S. Vermeulen, S. Hollenbach

1STE RY : E. v.d. Walt, D. van Aswegen, L. van Donkersgoed, L. Picard, E. Spaumer, E. Smit, A. Pretorius, D. Burger, P. Rynners, G. Senekal

2DE RY : L. Duvenage, A. Groenewald, J. Delpont, R. du Plessis, D. Theron, J. Jacobs, M. du Preez, G. Mc. Donald

AGTER : P. Levendal, C. Badenhorst, B. du Plessis, G. Botha, C. le Roux

St. 6/7

Heelvoor : G. Reynolds

Voor : J. van R. van Outshoorn, O.I, P. Rossouw, mnr. A. v.d. Berg, A. van Zyl, M. Botha, L. v. Niekerk

1ste Ry : Y. Joubert, A. Prinsloo, T. Pretorius, Z. Bouwer, A. A. Geremia, N. da Costa, E. Michau, A. Jacobs, M. Vari, D. Bruwer

2de Ry : L. Stoltz, A. Swarts, G. Jacobs, A. Boekkooi, M. Buitendijk, E. Hocker, M. Brand, E. de Kock, S. Schulze

3de Ry : W. Collinet, M. Smit P. Botha, R. Brussow, E. Loubser, J. v. Vuuren, S. Albertse

St.6/5

Voor : A. Bosman

1Ste Ry : A. Koltzow, E. Vorster, C. Sieberhagen, mev. A.C. Celliers, S. Groenewald, J. Mills. P. Grobbee

2De Ry : S. Jansen v. Rensburg, S. Venter, Z. Chipps, J. Spamer, J. Scheepers, D. le Roux, M. A. Retief, R du Plessis, C. Venter

3De Ry : M. Dos Santos, M. Spamer, M. Vermaak, E. Venter, E. Fourie, A. Snyman, H. Zaayman, J. Swart, P. Kidson

Agter : A. McLeod, C. Spies, I. Odendaal, K. du Toit, P. van Wyk, D. Kok, C. Guy H.v. Staden, M. v. Niekerk

St. 6/8

VOOR : S. Beukes, B. v.d. Merwe, L. Swanepoel, mev. S.G. Els, A. Storm, E. Stead, H. Spies

AGTER : D. Prinsloo

St.6/6

Voor : S. van Staden, B. Farnham, W. Sauer, mej. H. Visser, A. v.d. Sandt, A. Nel, K. Venter

1Ste Ry : L. Steyn, R. Pretorius, L. Geyer, C. Viviers, E. Basson, G. Ysel, M. van Tonder, M. Kirchner, W. Fourie, G. v. Zyl

2De Ry : B. Versteegh, C. du Preez, C. van Heerden, T. van Heerden, U. Reinecke, E. Robbertse, T. le Roux, K. van Tonder, C. Repsold

Agter : C. Oberholzer, E. Rudolph, D. Swanepoel, H. Erasmus, J. Roux, A. Breytenbach, L. Kruyshaar, N. Snyman, A. Pienaar, H. du Preez, I. v.d. Merwe

St.7/1

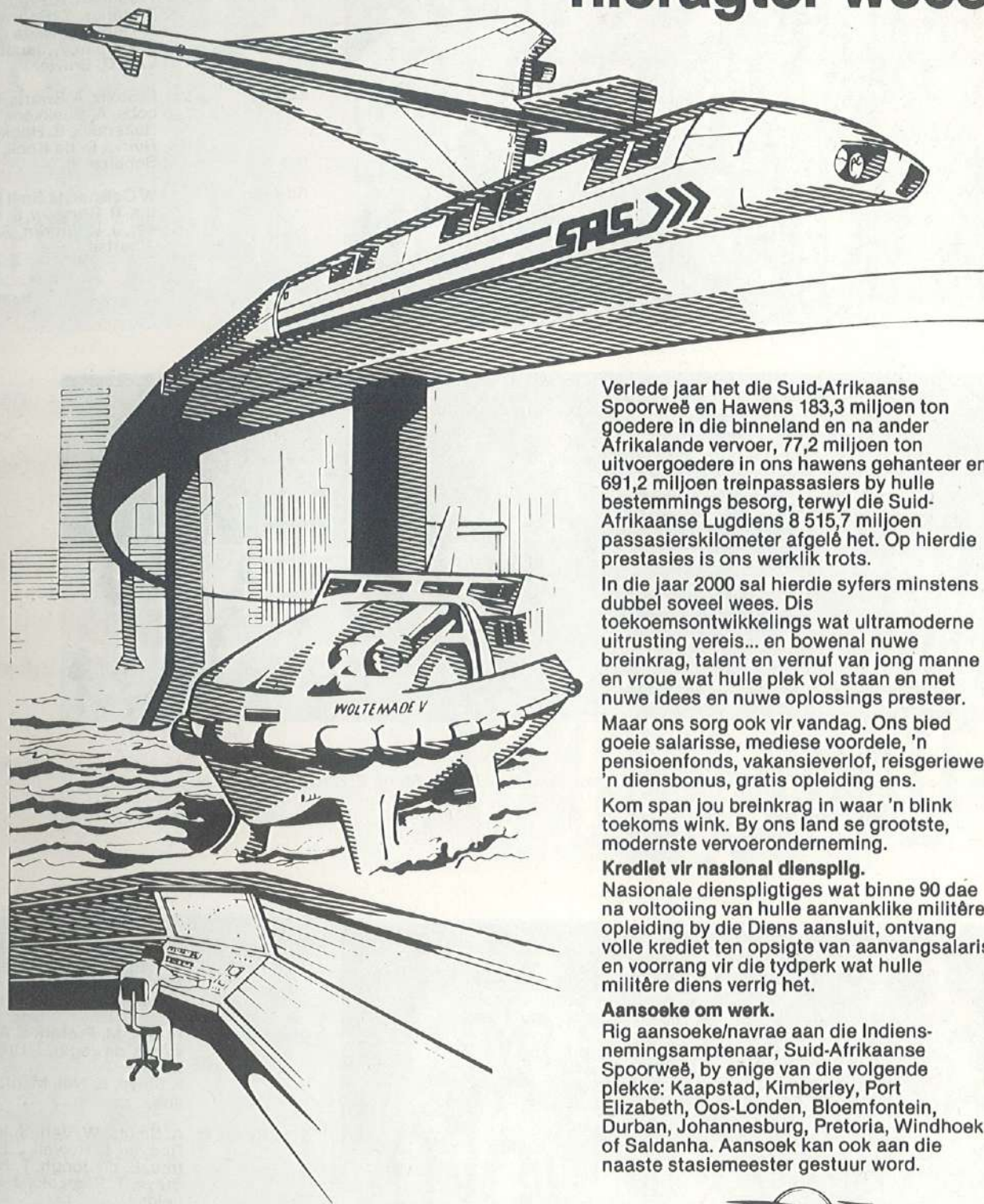
1ste Ry : E. Paul, L. Brits, E. Braasch, mev. Botha, I. Rossouw, L. v. d. Walt, L. Breytenbach

2De Ry : R. Nel, M. Pretorius, A. Olivier, A. de Jager, T. Breytenbach, K. Steyn, E. Nel, M. grundling

3De Ry : A. Smuts, W. Vermeulen, A. Rooyen, L. Howell, J. Liebetrau, E. de Jongh, T. Nel, J. Steyn, T. Paetzold, J. Reynolds

4De Ry : L. Wilbers, H. v. Deventer, S. Cilliers, F. Greyvenstein, A. Agenbag, V. Symington, M. Masencamp

Jy kan die brein hieragter wees

Verlede jaar het die Suid-Afrikaanse Spoorweë en Hawens 183,3 miljoen ton goedere in die binneland en na ander Afrikalande vervoer, 77,2 miljoen ton uitvoergoedere in ons hawens gehanteer en 691,2 miljoen treinpassasiers by hulle bestemmings besorg, terwyl die Suid-Afrikaanse Lugdiens 8 515,7 miljoen passasierskilometer afgelê het. Op hierdie prestasies is ons werklik trots.

In die jaar 2000 sal hierdie syfers minstens dubbel soveel wees. Dis toekomsontwikkelings wat ultramoderne uitrusting vereis... en bowenal nuwe breinkrag, talent en vernuf van jong manne en vroue wat hulle plek vol staan en met nuwe idees en nuwe oplossings presteer.

Maar ons sorg ook vir vandag. Ons bied goeie salarisse, mediese voordele, 'n pensioenfonds, vakansieverlof, reisgeriewe, 'n diensbonus, gratis opleiding ens.

Kom span jou breinkrag in waar 'n blink toekoms wink. By ons land se grootste, modernste vervoeronderneming.

Krediet vir nasional diensplig.
Nasionale dienspligtiges wat binne 90 dae na voltooiing van hulle aanvanklike militêre opleiding by die Diens aansluit, ontvang volle krediet ten opsigte van aanvangsalaris en voorrang vir die tydperk wat hulle militêre diens verrig het.

Aansoeke om werk.
Rig aansoeke/navrae aan die Indiensnemingsamptenaar, Suid-Afrikaanse Spoorweë, by enige van die volgende plekke: Kaapstad, Kimberley, Port Elizabeth, Oos-Londen, Bloemfontein, Durban, Johannesburg, Pretoria, Windhoek of Saldanha. Aansoek kan ook aan die naaste stasiemeester gestuur word.

Suid-Afrikaanse Spoorweë

GROEP : Standard 7/2
VOOR : Tania van der Craght, Joannette Lindeque, Sophia Bezuidenhout, mnr. G. Coetzer, Karen Smit, Elize Moller, Michel Orban.
1STE RY : Marius Els, Jacobus Kriel, James van da Vyfer, Ilse Joubert, Tanya Swiegelaar, Jeoy Kock, Pieter van Tonder, Chris Orban, Mias Mulder.
2DE RY : Josef Lewis, Hendrik Schwartz, Kobus Kilian, Jaco Jacobs, Michael de Vos, Wouter Fourie, Riaan Riekert, Louis Conradie, Kobus Erasmus.
AGTER : Pierre Labuschagne, Heinrich Kilian, Deon Schürmann, Werner Neitz, Johan Nel, Carl Olen, Paul Murray.

GROEP : STANDERD 7/3
VOOR : Sanet Gouws, Chanelle van Blerk, Sandri Schutte, mev. A. Badenhorst, Huida Uys, Ancr Barnard, Annelie Buskes.
1STE RY : Wikus Buys, Magda Steyn, Eileen Johnson, Yolanda Smit, Santie Terblance, Amanda Kloppers, Liesl Faul, Deidre Lamprecht, Anette Robson.
2DE RY : Michelle du Plessis, Dawid du Plessis, Pierre Joubert, B. Lindeque, E. Botha, Hans Buys, Alana Schoeman, Elma Blignaut, Lorynne Kunz, Edwin Hewit, Melville Anderson, Francois Viljoen, Jan-Louis Coetzee.
AGTER : Heinrich Strauss, Anton Meyer, Chris Joubert, Andre Brits, Christo Botha, W. de Jongh, Gideon Schwartz, Bertus Bezuidenhout, Albert Hartman.

GROEP : Standard 7/4
VOOR : Antonie Boekkooi
1STE RY : Elri Venter, Alette Barnard, Johanna Liebenberg, mev. E. Havenga, Hanlie Engelbrecht, Johanna Roux, Janie Lubbinge.
2DE RY : Heidi Anderka, Mari Korff, Martha Nieuwoudt, Marlene Venter, Vivian Jacobs, Sonia Horn, Liesel Vogler, Lindy Murphy, Anne-Marie van Ronder, Theresa v.d. Laan, Caren Trichardt.
3DE RY : Melody Nöthling, Eunice Jordaan, Henriëtte Burger, Lizette Maritz, Amanda Paterson, Carla Meyer, Huibrecht Pretorius, Karen Vermeulen, Annemarie Venter, Hildgard Setzkorn, Michelle Olivier.
AGTER : Hendrik v.d. Merwe, Lukas Smit, Aldo Krige, Patrick Stoltz, Benjie Koorsen.

St.7/5 :
 Voor : G. Landman, J. A. Henning, P. Pretorius, mev. Harmse, S. Thiele, K. Lombard, C. Nel.
 1Ste Ry : P. de Vries, H. Bothma, C. du Toit, A. M. Kühn, C. du Preez, P. Gerber, J. Neethling, A. Myburgh
 2De Ry : S. Toit, H. v.d. Merwe, W. 040, Cilliers, J. Botha, H. Snow, B. Thomlinson, W. Roets, R. du Preez, W. Kloppe.
 Agter : P. du Rand, S. Lombard, F. Havenga, L. Kilian, C. Jacobs

St.7/6
 H/Voor : E. Steynberg, M. Fourie, T. Coetzee, mev. H. Herbst, Y.v.d. Berg, C. Audie, M. Jansen
 1Ste Ry : H. Viljoen, K. Bothma, A. Geyer, J. Daffue, H. Nel, R. Retief, R. Heydenrych, M. Martin, A. Nelson, R. Moffat
 2De Ry : E. Engelbrecht, A. Bester, J. Josling, I. Lourens, M. Oosthuizen, R. van Loggerenberg, E. Marais, J. Strydom, R. Nel
 Agter : R. Hewitt, F. Steenkamp, H. J. van Rensburg, F. du Toit, F. Badenhorst, W. Botha, D. Nortjé, M. Maidment, H. Albertse

St.7/7

Voor : D. du Toit, E. Dippenaar, M. J. van Vuuren, mnr. J. Els, L. Smith M, le Roux, E. van Niekerk
 1Ste Ry : A. van Biljon R. Brown, D. Stegeman, M. Eloff, H. Lourens, E. Mulder, J. Conroy, C. Burns, S. Boraine, L. Venter
 2De Ry : H. Bosman, Y. Wyburg, U. Jansen, C. Kloppe, E. de Goede, M. Senekal, M. van der Merwe, M. Hamilton, W. Stapelberg
 Agter : M. Smit, M. Pretorius, M. Ducaat, L. Coetzee, F. Arnold, L. Mulder, E. Hoevers, E. Marran

St.7/8

VOOR : Jean Rossouw, Elzeth du Toit, mnr. P. Roos, Hannatjie Pieterse, Jacques Rossouw,
 AGTER : Gert Myberg

Rentmeester
Posbus 4512 Pretoria 0001

BELANGE VAN DIE RENTMEESTERGROEP

ADMINSENTRUM
 ALNET
 AMFRA MEUBELS
 BANK OVS
 CYCLOP ENGINEERING
 FEDERALE STENE
 GROBBELAARS
 HEYNS FILM & TV
 JAMES SYDNEY
 LUXAVIA
 METKOR BELEGGINGS
 PLUS VERSEKERINGSMAKELAARS
 PRESIDENT, RENTMEESTER & SENATOR
 SENIOR MOTORS
 S.M. HARE
 TVL & VRYSTAAT EKSEKUTEURSKAMER
 UCDD
 UMDLOTI COURT
 UMDLOTI STRAND HOTEL
 WOLNIT

Eiendomsontwikkelaars
 Nette - vis, skadu, vrag ens., Toue en lyne
 Soliede houtmeubels
 Algemene Bank
 Swaar Ingenieurswerke
 Bakstene
 Begrafnisversekering
 Film vervaardiger
 Plofstowwe en verwante toerusting
 Ekonomiese lugreise

Kort- en langtermyn
 versekering
 Paneelkloppers
 Plaatmetaalprodukte
 Boedels en testamente
 Mercedes Benz produkte
 Vakansiewoonstelle
 Tweester Hotel
 Sokkie en breiware vervaardigers

St.8/1

- VOOR : C. Fouché, N. Viljoen, A. Kruger, mev. M. Oosthuizen, M. Goosen, L. Venter, I. Viviers.
- 1Ste Ry : D. le Roux, A. v. Heerden, P. Johnson, S. v.d. Westhuizen, T. van Dyk, W. v.d. Merwe, S. Visser, L. du Plessis.
- 2De Ry : S. du Plooy, B. Labuschagne, A. Celliers, A. Joubert, W. Mcenery, W. Coetzee, B. Rorich, P. Combrink
- Agter : G. Crous, P. v.d. Merwe, W. Esterhuizen, J. Greyling, J. Cornelissen

STANDERD 8/4

- VOOR : Elisabeth Dunsbergen, Engelettie Joubert, Thora Lewis, mev. J.V. van Dyk, Maria Horn, Karin Olivier, Annette Roux
- 1STE RY : Ronel Robbertse, Elmarie de Kock, Jacqueline Pistorius, Sonja Smith, Theresa Nel, Annemarie Vlok, Elmarie Groenewald, Marieta Maritz, Hanlie Grobler, Hilda Malan, Karin Stead.
- 2DE RY : Lynette Jacobs, Charmaine van den Heever, Hanlie de Bruin, Hettie Nel, Moné Jacobs, Hanlie van Zyl, Gertruida Lategan, Eileen Storm, Kristelle du Plessis.

St.8/2

- Voor : S. Gerber, M. Aveling, L. Lindeque, mnr. P. Beneke, I. Plug, E. Sieberhagen, C. Ellis
- 1Ste Ry : I. van Rooyen, M. v. Noordwyk, M. Bekker, H. Albertse, T. v.d. Merwe, E. Grové, R. Kruger, M. v. Heerden, T. Meyer, K.M. Houwer
- 2De Ry : P. Bester, W. Stoltz, J. Pieterse, R. v.d. Walt, A. Grobbelaar, U. Barnard, J. Luanos, C. du Toit, J. Lombard
- Agter : H. v.d. Vyver, J. Koekemoer, G. Repsold, O. Wessels, P. Blignaut, E. Venter, J. Swart

STANDERD 8/5

- VOOR : Elizabeth Strotkamp, Annemarie Lottering, Lynette Fourie, mev. L. Colburn, Lize Buys, Petro Maritz, Theresa Koen
- 1STE RY : Ina Olivier, Yvonne Botha, Jeanetta Jacobs, Daleen Prinsloo, Adri Wilsenach, Linda Peens, Gerda du Plessis
- 2DE RY : Werner Voges, Petrus Ferreira, Nicolene Nieuwoudt, Ellen du Toit, Stella du Plooy, Charmaine Taylor, Ria Oosthuizen, Derick Gouws, Deon van Biljon
- AGTER : Sean Bisset, Pierre van Niekerk, Jaco Bezuidenhout, Lukas du Plessis, Detley Hess, Flippie Jacobs, Arno Bezuidenhout, Heinrich Friebeus

St.8/3

- Voor : I. Harmse, L. v.d. Merwe, I. Eggers, mev. A. de Kock, A. Corneluis, C. Maartens, P. Engelbrecht
- 1Ste Ry : G. v.d. Merwe, J. de Beer, C. Smith, J. Paynter, G. Sothmann, P. Snyman, G. Holtzhauzen, C. Joubert
- 2De Ry : A. Dayson, N. Smuts, P. Peach, K. Engelbrecht, I. Poalses, H. Bezuidenhout, F. Windell, G. Swanepoel
- Agter : M. Howell, J. Prinsloo, H. du Preez, N. Noëth, J. Cloete, L. van Wyl, V. Jansen

STANDERD 8/6

- VOOR : C. Robbertze, P. Lewis, J. Brits, mej. E. Visagie, B. Greyling, J. Myburgh, E. Reichert
- AGTER : M. Swanepoel, W. Kloppe, J. Wright, M. Oosthuizen, A. Groenewald, J. Swanepoel, M. Coetzee

STANDERD 9/1

VOOR : R. Gouws, E. Struwig, E. Dunsbergen, mev. A. van Wyk, T. Bosch, E. Kleynhans, A. Slabbert
 1STE RY : S. Celliers, A. Lamprecht, E. Serfontein, C. Arnold, V. Fourie, L. Binneman, A. Minnie, I. Warricker
 2DE RY : D. Klopper, B. Nieuwoudt, G. Smith, V. Els, H. de Bruyn, J. Noëth, A. van Tonder, F. Lottering, F. Lottering
 AGTER : P. Greef, W. Butt

STANDERD 9/2

VOOR : E. Smit, K. Brink, C. Kruyshaar, mnr. T. Nortje, R. van Staden, L. Krige, R. Heiberg
 1STE RY : H. Leibrandt, L. van Vuuren, M. Conroy, I. Meyer, C. van der Bank, C. Smit, L. Voster, B. Meyer, Y. Schnetler
 2DE RY : G. Nortje, E. Rorich, M. Nel, M. Reyneke, A. Burger, T. Els, K. Taljaard, A. van Staden, J. Heysteck
 AGTER : H. Muller, K. Schutte, C. Dippenaar, K. Schmidt, L. Horn, P. Espag, F. Maartens, M. van den Heever, A. Fourie

GROEP : STANDERD 9/3

VOOR : Elizabeth Orban, Charmaine Lessing, Louise Kaltwasser, mev. I. Smit, Michelle Mardon, Emily de Villiers, Marie-Louise Kotze
 1STE RY : Janien v. Vuuren, Lizette v. Biljon, Lucille Marais, Teresa Botha, Gisela Hermesen, Marisa Stander, Adri Viktor, Hannelie Szombati
 2DE RY : Pieter v. Dyk, Hendrik de Jongh, Andre de Bruin, Houdini Fourie, Johan Barnard, Riaan v. Staalduinen
 3DE RY : Roy Suttie, Pieter Grobler, Andrew Andrews, Andries v.d. Walt, Christo v. Niekerk, Albertus Koltzow

GROEP : STANDERD 9/4

VOOR : Janina Schulze, Lynn Heydenrych, Amanda Rossouw, mev. Brink, Michelle de Lange, Mariëtte Broodryk, Karin Strydom
 1STE RY : Erika Strauss, Suzette Lichtenstein, Zenda Jacobs, Mariëtha Josling, Lynn Swiegelaar, Stephanie Willemsse, Annerly Els, Esabel Erasmus, Suzette Volght
 2DE RY : Manie Bosmann, Hein van Blerk, Marchand Rossouw, Sias de Kock, Charl du Toit, Chris Burger, Ettienne van Straaten, Andre Tomlinson
 AGTER : August Paul, Herman Venter, Eddie Nel, Christiaan Steenkamp, Nico Grobler, Johan Jacobs, Johann Tredoux

ST. 9/5

VOOR : A. Goosen, V. Kilian, B. v.d. Westhuizen, mnr. H. Steynberg, H. Krynauw, M. Kilian, Y. Gough
 1STE RY : R. Arndt, S. v.d. Woude, C. Möller, L. Nel, Z. Ferreira, R. le Roux, A. Hanekom, A. de Bruin, A. Louw.
 2DE RY : J. Conradie, M. Jansen, H. Pretorius, D. van der Bank, S. Hulme, A. Pretorius
 3DE RY : D. de Villiers, M. Schürmann, R. Picard, S. Liebenberg, R. Britz, R. van Rooyen, E. Dreyer.

ST. 9/6

VOOR : N. Bornmann, M. Suttie, M. Theart, mnr. K. Wenhold, S. Greyling, E. Herps, M. Uys.
 1STE RY : S. Venter, B. van Vuuren, A. Robbertze, N. Scheurkogel.

 **Perskor-
Boekwinkel**

ONS DINK AAN DIE HELE GESIN

LEER KEN ONS BETER!

* Niemand is te oud of te jonk vir Perskor se boekrak nie:

* Liefdesverhale, spanningsverhale, alle verhale !

* Boeke vir die vrou uit die kombuis en die tuin en die hart.

* Letterkundige werke van faam.

* Kleuter- en kinderboekies en jeugverhale en nog baie meer !

Skryf nou vir u gratis katalogus en pryslys aan: ↓

PERSKOR-

BOEKWINKEL

Posadres:

Straatadres:

Perskor Boekwinkel
 Posbus 15531
 LYNN EAST
 Pretoria
 0039

Perskor Boekwinkel
 Baviaanspoortweg 34
 East Lynn Sentrum
 EAST LYNN
 Pretoria

TEL. 86-2031/2/3/4

ST. 10/1

VOOR : Annalee Krüger, Ellen Maree, Salome Nell, mev. E. Penaar, Sonja Schoeman, Phyllis Joubert, Emilise Rautenbach.

1STE RY : Marie Anderson, Marinette Theron, Karlien v.d. Merwe, Elzabe Broodryk, Kobie Engelbrecht, Tersia Bester.

2DE RY : Bennie de Wet, Ian Vermeulen, Johan de Plessis, Hennie du Plessis, Philip Schalkwyk, Willem Hattingh, Willie Snyders, Hein Mynhart, Karl Swanepoel.

AGTER : Johan Goosen, Gert v. Rensburg, Louis Weilbach, Hennie Kruger, Charl Grobbelaar, Beyers Steynberg, Gertjan van Driel.

ST 10/2

VOOR : Henriëtte Erasmus, Tronèl Henderson, Inge Buitendijk, mej. Sophie Engelbrecht, Adri Klopers, Denise Lichtenstein, Judith Stone

1STE RY : Riana Basson, Desiree Crafford, Leana Barkhuizen, Sandra Bothma, Marinda Buskes, Suzette Redelinghuys, Michelle Botha, Karien Pretorius.

2DE RY : Aja Eloff, Nico Vlok, Hansie Riekert, Ben Griffiths, Heinrich v. Jaarsveld, Kevin Steyn, Nico Noëth.

AGTER : Martin Grimsell, Leon Herps, Peter Sherman, Ferdi Viljoen, Cassie Nel, Vincent Kruger, Jaco van Niekerk.

ST. 10/3

VOOR : Reza van Niekerk, Annemarie Prinsloo, Liesl v.d. Spuy, mnr. G.J.P. Pretorius, Daleen Bekker, Nine Smuts, Magdalena Montgomery.

MIDDEL : Hettie le Roux, Alta Lewis, Cecilia Cooks, Elmarie Huyser, Helena Botes, Susan Venter, Hanli McLeod, Riana Ellis, Isabel Steyn, Dina Potgieter.

AGTER : Magnus Murphy, Ben Lategan, Louis Schürmann, Aubrey Foord, David Barnard, Juan Gillan.

STANDERD 10/4

VOOR : C. Wasserman, K. Ellis, R. van Blerk, mnr. E. Ströh, V. Matthee, R. Pieterse, L. Noome

1STE RY : C. van Aardt, G. Viljoen, J. Smit, R. de Beer, A. van Niekerk, D. v.d. Walt

2DE RY : P. Lubbinge, T. Myburgh, W. Penaar, N. Bezuidenhout, L. Booyens, C. Venter

AGTER : E. Grond, G. du Toit, D. Braasch, J. Beens, A. Repsold

STANDERD 10/5

VOOR : Helena Nel, Ignita le Roux, Lydia van Rensburg, Mev. A. Roux, Hanlie Bezuidenhout, Winnie Audie, Rynette Liebenberg

1STE RY : Martie O'Kelly, Elsabé van Wyk, Veronica Botha, Linda Venter, Charmaine Hill, Adèle Jordaan, Alida Botha

2DE RY : Francois Mulock-Houwer, Leon van Dijkhorst, Adri Nel, Erensia Kok, Annette Schwartz, Deon Fisher, André Mostert.

AGTER : Danie Niewenhuizen, Mathys van Heerden, David Raath

STANDERD 10/6

VOOR : L. Mynhardt, I. Jordaan, mev. G. Grové, B. Kruger, E. Harmse

AGTER : R. Bothma, I. Brits

DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE

'n Loopbaan

Die Tempo is Vinnig—die Werk Opwindend

'n Loopbaan in die Suid-Afrikaanse Polisie bied verskeidenheid, aksie en verantwoordelikheid.

Die regte tipe persoon kan so ver en so vinnig vorder as wat sy/haar opvoedkundige kwalifikasies en ander eienskappe dit toelaat.

As hierdie na u tipe loopbaan klink—voltooi die koepon hieronder en indien u aansoek slaag, het u die eerste stap gedoen op 'n loopbaan waarop u met reg trots sal wees.

VOLLE NAME _____

VOLLE ADRES _____

IDENTITEITSNR. _____ GESLAG _____

DATUM VAN GEBOORTE _____ RAS _____

OPVOEDKUNDIGE KWALIFIKASIES _____

POS AAN— Die Kommissaris, Suid-Afrikaanse Polisie, Private Sak X94,
Pretoria 0001

KULTUUR

DIE GESKIEDENISVERENIGING
VAN HOËRSKOOL ELDORAIGNE

Omdat daar in elke skool 'n handjievol leerlinge is wat 'n voorliefde vir Geskiedenis het en daar nie verenigings is waarin hulle hulle kan uitleef nie, het ons Geskiedenisonderwyser, mnr. Eddie Ströh, en die 10/2-klas vroeg in die tweede termyn aan die werk gespring met die stigting van 'n eie Geskiedenisvereniging vir die Eldoraigners.

Die eerste wat gedoen moes word, was om 'n bestuur vir die verniging saam te stel. Daar is besluit om een verteenwoordiger uit elke st. 8- en 9-Geskie-

denisklas te kies. Uit die matriekgroep is drie leerlinge verkies, waaronder die voorsitter en die sekretaresse.

Op die program vir vanjaar was verskeie interessante dinge ingesluit, maar weens 'n druk program by die skool kon sekere geleenthede nie plaasvind nie en sal dit na volgende jaar se program oorgedra word. Vir aanstaande jaar word die begin van 'n historiese museum in die vooruitsig gestel, asook 'n Geskiedenis-aand waartydens mnr. A. Vlok, L.V. vir Verwoerdburg, die Geskiedenisleerlinge en alle ander belangstellendes oor ons Presidentsraad sal toespreek.

Vanjaar het die matrikulante wat Ge-

GROEP : HISTORIESE VERENIGING

VOOR : Mv. A.A. van Wyk, Jaco van Niekerk (Voorsitter), Karien Pretorius (Sekretaresse), Nico Vlok, mnr. E. Ströh.

2DE RY : Nico Noëth, Guppy Heiberg, Martin Schürmann.

skiedenis neem, 'n daguitstappie saam met diegene wat Aardrykskunde neem, onderneem. Ons het die Goudmynmuseum in Johannesburg besoek, waar ons onder meer sowat 220m onder die grond rondgehoop het. Daarna het ons die Johannesburgse Oorlogsmuseum besoek, waar oorblyfsels van oorlogstuig, vooroorlogse medaljes en iets van alles wat op oorlog betrekking het, aan ons getoon is. Die dag het darem nie net by besoeke aan museums gebly nie. Dié middag het ons almal saam middagete bo in die Carltonsentrum genuttig!

Dit is met 'n tikkie heimwee wat ons as skoolverlaters nou van ons Geskiedenisvereniging gaan afskeid neem, want met die goeie werk wat vir die toekoms beplan word, sal die Geskiedenisvereniging se goeie naam binnekort in die joernale van Hoërskool Eldoraigne aange-teken word. Sterkte en voorspoed aan die bestuur van 1982 en alle voornemende Geskiedenisleerlinge en -onderwysers.

Jaco van Niekerk
St. 10/2
Voorsitter

- GROEP : J. van Dykhorst, G. Viljoen, L. Schürmann, mnr. G. Goetzer, J. Beens, G. Janse van Rensburg, J. du Plessis, N. Vlok B. Steynberg.
- 2DE RY : S. van der Merwe, E. Smuts, M. Schürmann, F. Fourie, P. Reynecke, K. Swanepoel, I. Vermeulen, J. Gilfillan, A. Tomlinson, M. de Vos, L. Conradie, D. Brits, J. Els, B. Lamprecht.
- 3DE RY : C. Venfer, M. Wehmeyer, T. Nel, A. Geldenhuys, H. Kloppe, H. Noëth, C. Jacobs, A. Bauermann, M. Howell, C. Watson, J. Celliers, L. Howell, A. McLeod, D.C. Bezuidenhout, M. Fouché.
- 4DE RY : W. Kloppe, P. Espag, B. Nieuwoudt, H. Pretorius, M. Rossouw, H. van Blerk, I. Poalses, A. Celliers, V. Symington, H. Muller, H. van Rensburg, D. v. Biljon.
- AGTER : C. Lamprecht, W. Esterhuizen, R. van Rooyen, S. Cilliers, L. Horn, M. Schürmann, J. Greyling, S. Liebenberg, C. van Niekerk, A. Agenbach, N. Noëth, P. Blignaut.

GROEP : VOORTREKKER DOGTERS

VOOR : R. Murray, K. Engelbrecht, K. Ellis, mnr. G.J. Coetzer, Nine Smuts, mnr. A. van den Berg, H. McLeod, K. van der Merwe, D. Lichtenstein.

2DE RY : D. du Plessis, L. Murphy, K. Steyn, A. Maritz, R. Horn, C. du Preez, L. Vogler, A. Kruger, M. Josling, A. van Rensburg, A. Jacobs, M. Maritz, W. van der Merwe, M. van Heerden, P. Engelbrecht, L. du Plessis, L. Hube, A. van Biljon.

3DE RY : I. van Rooyen, C. Ellis, Y. Pieterse, J. Lubbinge, T. van Heerden, M. Oosthuizen, I. Lourens, T. van Dyk, A. Vlok, A. Minnie.

4DE RY : L. van Biljon, S. van Staden, K. Symington, Z. Ferreira, T. van der Merwe, C. Meyer, J. Steyn, M. Lubbe, E. Vorster, S. Bezuidenhout, C. Fouché, H. Pretorius, J. Schulze, R. Roberts.

5DE RY : L. Greyling, A. van der Merwe, N. da Costa, N. Kaltwasser, M. Aveling, L. van der Merwe, H. Engelbrecht, J. Liebenberg, E. Braasch, A. Barnard, M. Cornelius.

VOORTREKKERS 1981

Vanjaar is 'n besondere jaar vir die Voortrekkerbeweging - die 50ste bestaansjaar. Groot optogte en feesvierings is gehou om dit te vier. Na die afsterwe van die hoofleier, oom Badie Badenhorst, is 'n nuwe hoofleier, prof. Carl Boshoff, op die kongres te Bloemfontein verkies.

Verkeners uit ons eie kommando, Bakenkop, het vanjaar groot hoogtepunte bereik. Ons was bevoorreg om 8 hoofleierswagte, nl. Louis Schürmann, Gerhard Viljoen, Juan Gilfillan, Magnus Murphy, Denise Lichtenstein, Karlien van der Merwe, Hanli McLeod en Nine Smuts en 2 presidentsverkeners, nl. Magnus Murphy en Nine Smuts te hê. (Ons hou duim vas vir volgende jaar se matrieks).

Verkeners van St. 6 - 10 het provinsiale kampe bygewoon en kentekens verwerf. Kampe wat bygewoon is, is: Noordelike veldwerkkamp, Westfalia, Luns-klip. Die kommandokamp is gehou te Winkelspruit en was 'n reuse sukses.

Ons wens alle Voortrekkers 'n ge-seënde Kersfees toe. Sit skouer aan die wiel vir volgende jaar.

Hou Koers!

Karlien van der Merwe
St. 10/1

KADETORKES 1981

Die kadetorkes het in 1978 ontstaan onder leiding van mnr. Strachan. Op daardie stadium was daar nog geen instrumente beskikbaar nie. 'n Aantal St 6-seuns is opgelei as sytamboere met behulp van tuisgemaakte stokkies en ook plankies wat moes dien as dromme.

Vroeg in 1979 het die orkes in besit gekom van 'n paar koper sytamboere. Vir die spelers was die oorskakeling van af plankies na dromme 'n nuwe stukrag. Gou is 'n hoë standaard bereik onder die dromseksie.

Aan die begin van 1980 is die instrumente aangevul met 'n stel beuels en 'n stel trompette. Op hierdie stadium het mnr. Strachan die skool verlaat. Mnr. Steynberg het by hom oorgeneem as kapelmeester. Onder sy leiding is begin

met die opleiding van beuelers en trompetters. Snelle vooruitgang is gemaak. Dit het 'n instelling geword dat die orkes optree tydens die hysing van die vlag.

Op 29 Augustus 1981 het die orkes geskiedenis gemaak deur vir die eerste keer op te tree tydens 'n amptelike geleentheid te Hoërskool Eldoraigne. Intussen het die orkes al opgetree tydens die opening van die Staats-teater.

Dankie aan al die orkeslede wat met soveel oorgawe en entoesiasme die orkes gedra het.

As gevolg van die groot aantal St 9-leerlinge in die orkes, word 'n versoek gerig tot ons junior seuns om by die kadetorkes aan te sluit.

*Louis Horn
(Tamboermajoor)*

GROEP : KADETORKES

VOOR : Jan Breedts, Hein van Blerk, Schalk Liebenberg, Louis Horn, mnr. Steynberg, Martin Schürmann, Pieter Grobler

2DE RY : Abrie Smit, Pieter Combrinck, Andries Pretorius, Hennie du Preez, Donnavan Burger, André Joubert, Gerrie van der Merwe, Mark Schürmann.

3DE RY : Anton Meyer, Etienne Marais, Steven Hulme, Johan Conradie, André Breytenbach, Reynie Reynecke

AGTER : Paul Gerber, Beyers Steynberg, Tian Bronner, Christo van Niekerk, Harrick Snow.

GROEP : DOGTERS DRILPELTON

VOOR : Guppy Heiberg, Riana Gouws, Tania Bosch, Kpl H.V. Odenaal, Esther Dunsbergen, Joyce Noëth, Marisca Reynecke

2DE RY : Lisette van Biljon, Adele Lamprecht, Berni Meyer, Amanda Hanekoim, Michelle Conroy, Marina de Jager, Linda van Vuuren, Suzette Voight.

3DE RY : Claudette Möller, Verna Fourie, Carina Arnold, Leoni Binne-man, Yolanda Gough, Amanda Burger, Karin Taljaard, Corrie van der Bank, Elmarie Rorich, Glow-Marie Smit, Isabel War-ricker.

AGTER : Marinda Nel, Zanda Ferreira, Lucille Marais, Theresa Botha, Marie-Louise Kotzé, Vivian Els, Anita Goosen, Mariette Engelbrecht, Amanda Slabbert, Tania Els

PRESTIGE DRILPELTON

'n Verdere hoofstuk is geskryf in die geskiedenis van ons skool met die totstandkoming van die Prestige Drilpeloton onder leiding van mnr. A. v.d. Berg.

Die peloton het 'n groot taak om te vervul. Hy is die draer van die trotse militêre tradisie van die Afrikaner, hy vergestalt die Afrikaner seun se ferm antwoord op morele en dissiplinêre verval en het ook 'n groot rol te speel in die opheffing van die militêre standaard van ons skool se kadetkorps in sy geheel.

Om dié doelwitte na te jaag het hierdie jaar heelwat opoffering geverg. Die pelotonlede het maande lank sogenaamd om 7h00 begin voete stamp - ongeag enige koue front of ryp of reën.

'n Naweek teen die hange van die Magaliesberge het behalwe oefening 'n dieper besinning oor, en motivering vir die taak wat voorlê, meegebring.

Na al die oefen het die ma's die poging help afrond met rugbreekure van was en stryk om die uniforms stysel-reguit en kraaknuut te kry vir die groot dag.

Die derde plek wat die peloton op die kompetisie losgeslaan het (AOII Burger verower ook 'n derde plek as dril-sersant), is die welverdiende loon van 'n peloton wat hard daarvoor gewerk het.

GROEP : PRESTIGE DRILPELTON

VOOR : Robert Pichard, Andries van der Walt, Chris Burger, Roy Suttie, Christo Botha, Andrew Andrews

2DE RY : Werner Collinet, Pieter van Tonder, Werner Vermeulen, Charl du Toit, Heinrich Strauss, Etienne van Straaten, Francois Viljoen, Marie Bosman, Christiaan Orban.

3DE RY : Fanie du Bruyn, Hendrik van Rensburg, Dirk van der Bank, Marchand Rossouw, Hendrik Muller, Hardus Pretorius, Bertus Bezuidenhout, Braam du Plessis, Braam Nieuwoudt

AGTER : Michael Jansen, Henk de Jongh, Eddie Nel, Warren Butt, Gertjan van Driel, Christo van Niekerk, Johan Tredoux, Gideon Swartz, Marius Oosthuizen.

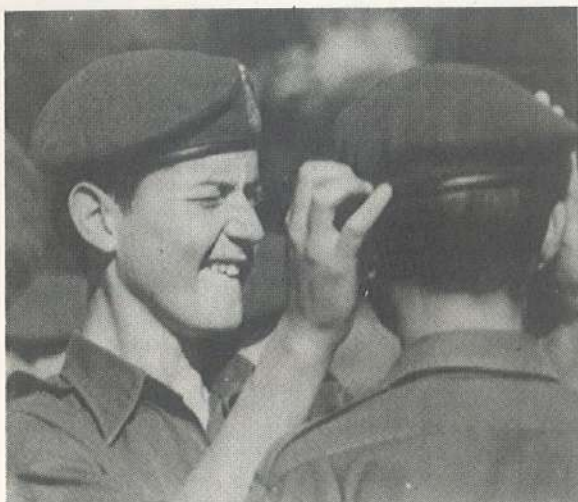
"Voorwa-a-a-arts!!!"

"— — — nie sleg nie!"

"— een — — — twee — — — drie — — — vier — — — vyf
— — — ses — — — af!!"

"Vir inspeksie — — — — hou stewels!!"

"Regs — — — — rig!!!"

GROEP : ENGELSE DEBATSVERENIGING

VOOR : C. Burger, P. Schalkwyk, mnr. G. Coetzer, E. Maree, B. Meyer.

ENGLISH DEBATE

On 23rd January the first English debate was held. The subject was: "Should men and women have equal rights?" The response of the pupils was very lively. This liveliness and interest has been retained throughout the year at all the meetings. The subjects which several opinions were expressed were: "Should men and women have equal rights?" "Does television promote or hinder the education of the younger pupil?" and, "Should capital punishment be abolished?"

In this year several changes have been made in the conventional form of the debating society meetings. The pupils were allowed to come to the meetings without school uniforms. The result was that many more pupils attended the debate. Another reason for the greater response was entertainment.

The highlight of the year was the Annual Orators' evening which was held on 19 June. Our adjudicator on this occasion was Miss van Schalkwyk from the Teachers' Training College. The English debating society received so

many entries that the orators had to be restricted in the length of their speeches. Our overall winner in the junior section was Lindy Murphy and in the senior section, André Joubert.

On behalf of the debating society I want to thank every pupil for attending meetings, helping with refreshments or participating. Also a word of special thanks to the teachers involved.

P.J. SCHALKWYK
CHAIRMAN

DEBATSBESTUUR (AFRIKAANS)

VOOR : Helena Botes, mej. S. Engelbrecht, Dieter Braasch, mev. A.S. Brink, Hettie le Roux

AGTER : Marieta Maritz, Ben Lategan, Johan Greyling, Karien Pretorius.

AFRIKAANSE DEBAT

Dit bly altyd 'n belewenis om na die mens se hantering van die "fyn-fyn net van die woord" te luister. Hierdie jaar het ons weer eens hierdie wonderlike geleentheid gehad.

Vroeër in die jaar het Magnus Murphy en Ben Lategan ons skool verteenwoordig

in die landswye debatskompetisie van die Junior Rapportryers. Baie geluk aan hulle : hulle het op 'n waardige wyse deelgeneem en is eers in die voorlaaste rondte uitgeskakel.

In ons eie redenaarskompetisie is die winners van die junior en senior afdelings onderskeidelik Lindy Murphy (St. 7) en Ronel le Roux (St. 9). Gertjan van Driel is aangewys as die beste spontane spreker.

Ek sluit graag dié verslag af met 'n gedig van Ernst van Heerden:
O WOORD,

laai deur my hand en pen
die tam papier
met bloed en vuur:

vang vas my buit
aan hartseer en gemis,
en spreek my uit

GROEP : A-SIMBOLE KUNSWEDSTRYD

VOOR : S. Gerber, S. Bezuidenhout, J. Liebenberg, G. Reynolds, Mona Liza Aveling, E. Joubert, T. van der Merwe.

2DE RY : M. Josling, K. van Tonder, M. Maritz, M. Vari

GROEP : AGIE-REDAKSIE

VOOR : Zenda Jacobs, Lydia Nel, Louise Kaltwasser, Mev. E. Pienaar, Schalk Liebenberg, Lissette van Biljon, Ronel le Roux

2DE RY : Braam Nieuwoudt, Martin Schürmann, Hendrik J. van Rensburg.

DIE AGIE

Die skoolkoerantjie het sy ontstaan in 1979 gehad, toe Lu Valentin die inisiatief geneem het, en die stigting van 'n skoolkoerant aan Mev. Pienaar en later aan die hoof voorgelê het. Nadat toestemming van die hoof verkry is, is die koerantjie, DIE AGIE — afgelei uit die van, Visagie — gestig. Die eerste redaksie was as volg: Lu Valentin, Andries Joubert, Theresa Swift, Ronel van Heerden, Vaughn Raath, Ingrid van der Mer-

we, Noël Pieterse en Mev. Pienaar. In 1980 was die redakteur Phillip Schalkwyk.

Die redaksie bestaan uit St. 9-leerlinge, en word deur die Afrikaanse onderwyseresse aangewys. Daarna word die redakteur/trise deur die redaksie gekies. Aan elkeen van die redaksielede word daar 'n afdeling bv. kultuur, sport, rubriek, e.a. opgedra met die gevolg dat daar skoolnuus, interessante rubrieke, kompetisies, en 'n uithaler plakfoto in DIE AGIE gepubliseer word. Dit is 'n koerantjie deur die leerlinge aan die leer-

linge. Verslae word nie net die deur redaksielede geskryf nie; daar word baie verslae en rubrieke deur die leerlinge self geskryf.

Mev. Pienaar is die taalversorgster, en waar die koerantjie deur die skool self gedruk word, is die drukker Mnr. Steynberg. Waar DIE AGIE vanjaar in sy derde jaar staan, word hy nog steeds met ywer deur die leerlinge geskryf en gelees.

*Redaktise: Louise Kaltwasser
St. 9/3*

SABRA KONGRES

Robert Picard

Hardus Pretorius

VERSLAG NA AANLEIDING VAN DIE SABRA KONGRES TE NYLSTROOM 14-17 JULIE 1981

Die onderwerp onder bespreking was die jeug se aandeel in goeie rasse- en volksverhoudinge. Daar is aandagtig geluister na die verskillende sprekers en onderling was daar tussen die jong manne en dames 'n uitstekende verstandhouding — ten spyte van enige moontlike politieke verskille...

Ons het op 14 Julie om 7h00 (dit nogal in die vakansie) vanaf Munitoria vertrek en na ons aankoms in Nylstroom het ons in die skoolsaal van die Nylstroomse Hoërskool byeengekom. Mens, toe het die "sports" begin. Daar is van mimiek, grappies en ghitaarspel gebruik gemaak; ons het referate gelewer en wanneer ons kon, gees opgebou. Al die skoon, ou, vaalkleurige mannetjies het toe hulle "ego" aangesmeer.

Alhoewel die redenaarskompetisie op die eerste dag plek-plek redelik vervelig was as gevolg van die eentonigheid van

die onderwerpe onder bespreking, het daar wel talentvolle redenaars na vore gekom.

Na afhandeling van die amptelike opening en prysuitdeling van die redenaarskompetisie, is daar tot laat die aand — of lievers tot vroeg die volgende oggend — speletjies gespeel. Hier moes 'n mens nie net vlug van begrip nie, maar ook vlug van voet wees. Dit was byvoorbeeld beurtspelletjies waar jy onmiddellik moes reageer op 'n bevel of die gevolge daarvan dra.

Die volgende referate is gelewer:

1. "Bevolkingsveranderinge tussen 1970 en 1980 en die gevolge daarvan die identiteitshawing" deur dr. C.J. Jooste.
2. "Die rol van die onderwys in identiteitshawing" deur Prof. A. Swart.
3. "Terrorisme as wapen teen die RSA" deur prof. Herman Venter.
4. "Mannekrag, arbeidsverhoudinge en vooruitsigte" deur mnr. J. Opperman.

Om die gees van die kongres 'n hupstootjie te gee is daar o.a. 'n skoonheidskompetisie vir die dames en 'n aantreklikheidskompetisie vir die manne gehou. Die dames het toe hulle neuse gepoeier en al hulle fiemies uitgehaal. Daar is met mening gekies. Daar was drie onderafdelings vir die Mnr. Sabra afdeling: Mnr. Spiere, Bene en Gesig. Die Mnr. Spiere se spiere het nou nie gebult soos Mnr. Heelal of Reg Perk nie en al was hy klein en pieperig, het hy sy vermoë om sy man te staan, oorskat. Daarna is Mnr. en Mej. SABRA gekies.

Groepbesprekings is gehou en daar het interessante menings na vore gekom.

*Robert Picard
St. 9/5*

A.C.S.V.

Ons A.C.S.V. is nog maar 'n jong groepie. Aan die begin van die jaar het ses van ons 'n kringleierskamp bygewoon. Dié kamp is aangebied by die Hoekie. Ons het besonder baie geleer en het ook meer te wete gekom van die A.C.S.V. se bedrywighede.

Met ywer het ons ons taak begin. Elke Donderdag gedurende tweede pose het ons in 'n klaskamer bymekaar gekom. Ons het Bybelstudie gedoen; soms 'n lekker vasvra gehou. Ons het ook na

interessante boodskappe op 'n plaat geluister. Ons is dus weekliks deur God se Woord versterk, al was dit nou net 'n paar minute.

Ons St. 8's sal volgende jaar se bestuur waarneem. Dié is nou reeds klaar gekies. Ons Bybelstudiegidse sal dus oorgedra word na volgende jaar se leiers.

Ek hoop dat ons A.C.S.V. sal groei tot eer en verheerliking van ons Skeper.

Emilise Rautenbach

GROEP : A.C.S.V. BESTUUR

VOOR : Jaco van Niekerk (Penningmeester), mev. E. Pienaar, Emilise Rautenbach, (Voorsitter), Phyllis Joubert (Sekretaresse)
Afwesig : Juan Gilfillan (Onder-Voorsitter)

GROEP : VOLKSPELE

VOOR : D.C. Bezuidenhout, Y. Bekker, L. Picard, S. Schultze

2DE RY : H. Pretorius, E. Sieberhagen, S. Liebenberg (leier), N. Kaltwasser, O. Wessels, W. Stapelberg, R. Picard

3DE RY : A. Minnie, D. Gous, J. Schultze, S. Deetlefs, F. Lottering, L. Murphy, mev. Oosthuizen

AGTER : H. du Preez, S. Maritz, B. Nieuwoudt

Volkspele

Vanjaar het daar 'n groot gebeurtenis in die geskiedenis van Hoërskool Eldoraigne gebeur : die hoërskool het sy eie volkspelelaer gekry.

Aan die begin van Maart vanjaar het so 'n klompie seuns en dogters al begin speel, onder leiding van oom Piet en tannie Johanna van Biljon, wat sêlf ou volkspelelaers is, en die vooruitsig daar gestel om 'n volkspelelaer te stig. Hulle het dan ook op die 4de Maart met mnr. Visagie gaan praat oor die stigting van 'n laer waartoe goedhartig ingestem is. Daar is toe 'n vergadering belê op die 12e Maart, waar die ouers en mnr. Van Vollenhoven, ondervoorsitter van die Nasionale Raad vir Volksang en Volkspeler, was. Daar is die stigting van die laer bekend gemaak.

Die 15e en 16e Maart het 17 niggies en 17 neefs 'n kursus bygewoon wat in ons skoolsaal aangebied is deur oom Willie van Vollenhoven, wat ons 'n bietjie meer op vaste voet geplaas het.

Die bepaling van die laer se naam het per wedstryd plaasgevind. Die oorspronklike naam is deur oom Willie se vrou gekies, en dit was die inskrywing van Annatjie Minnie, nl. Soetdoringlaer.

Toe is daar Soetdoringtakkies op die neefs se onderbaadjies geborduur.

'n Leier en leidster vir die laer is ook gekies, nl. Schalk Liebenberg en Janina Schultze.

Met die opening van die Staatsteater het die volkspelelaers ook erewag gestaan en dit was die eerste keer dat hulle hulle volkspeleldrag aangehad het. Die drag waarop besluit is, is 'n donkergroen langbroek, 'n ligter groen onderbaadjie, 'n wit hemp en nekdoek vir die neefs en 'n groen rok en wit nekdoek vir die niggies. Na die erewag het ons 'n groot saamtrek in die Skilpadsaal bygewoon, wat een van die paar saamtrekke is wat ons al bygewoon het.

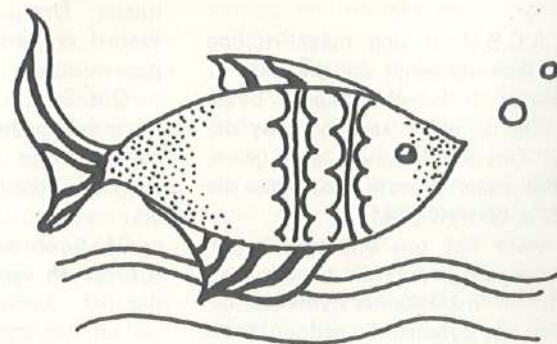
Ons het ook vanjaar aan die kunstwedstryd deelgeneem en het 'n vergulde

sertifikaat (A) verower. Dit was 'n groot prestasie vir ons as 'n nuwe laer.

Ek wil dan ten slotte ook baie dankie sê vir oom Piet en tannie Johanna wat die inisiatief aan die dag gelê het om 'n laer te stig, want sonder hulle sou ons nie gekom het tot waar ons gekom het nie. Ook wil ons baie dankie sê aan al die vriendelike tannies wat ons Woensdagaande begelei het en spesiaal vir tannie Alma Kaltwasser, wat ons so mooi begelei het tydens die kunstwedstryd.

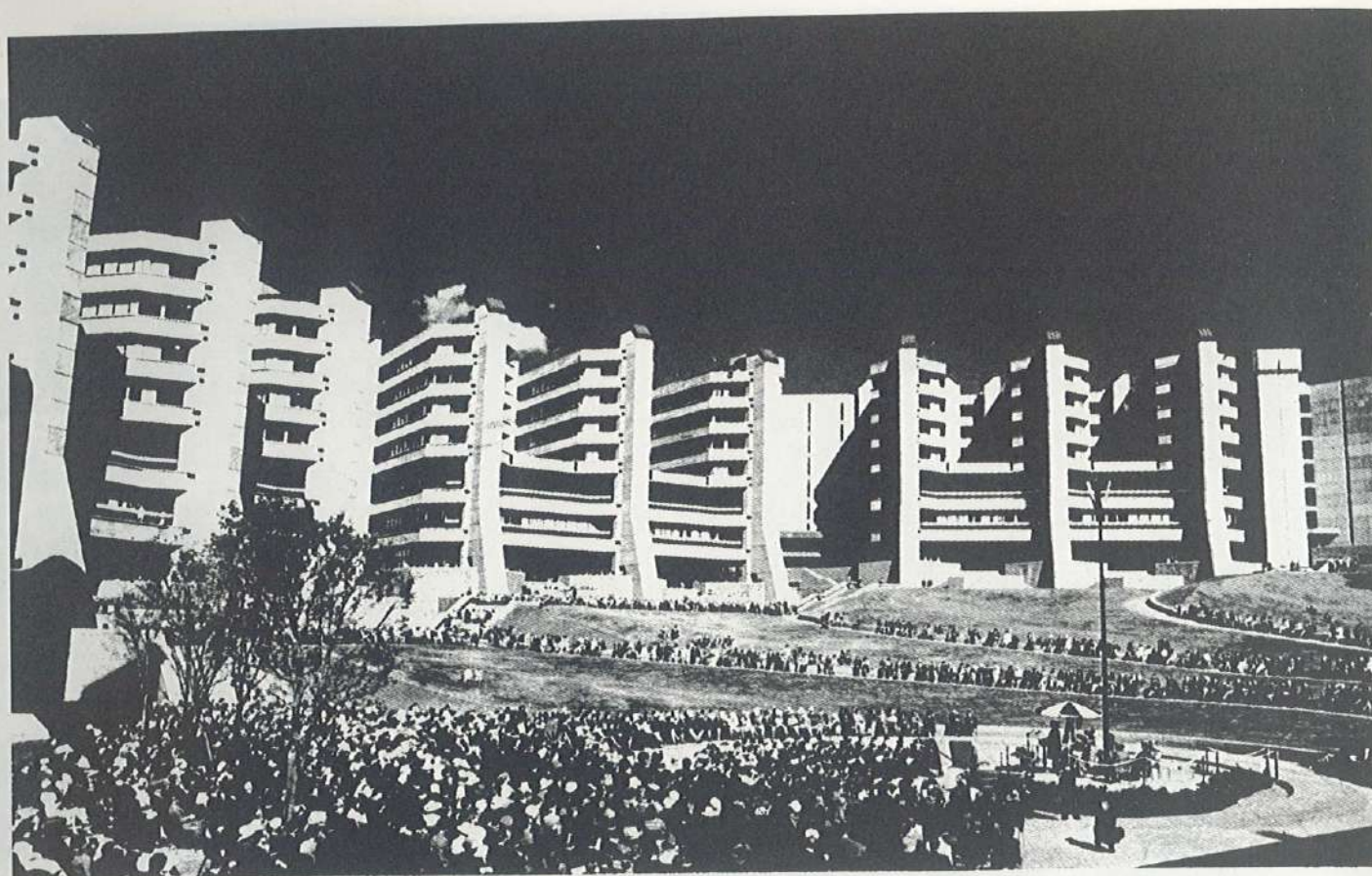
Ons koester die hoop dat die laer in die toekoms sal uitbrei en so ook deur volkspele, ons skool, Hoërskool Eldoraigne, se naam sal hoog hou.

Schalk Liebenberg
(Laerleier)

MERCHANTS OF VENICE

Randse Afrikaanse Universiteit

Aucklandpark, Johannesburg

Kom maak kennis met die Randse Afrikaanse Universiteit,
'n universiteit

- met 'n verbeeldingryke moderne kampus-ontwerp
- wat universiteitsonderwys verfrissend vernuwe
- met moderne studierigtings en -metodes
- wat hom toespits op die uitdagings van die grootstad
- met 'n dinamiese jeugdige dosentekorps
- met puik koshuise en sportfasiliteite
- met 'n ryk en opwindende studente-lewe

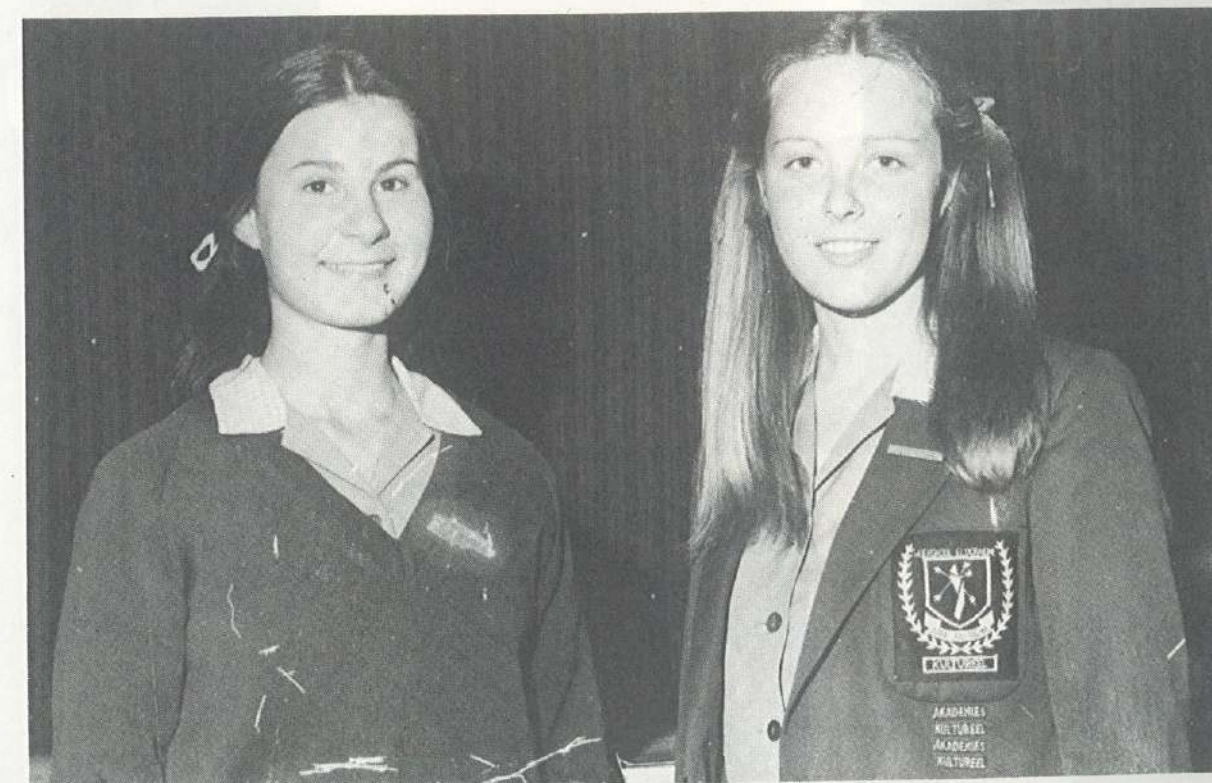
Kom maak kennis met die Universiteit wat ons mense se verbeelding aangryp het!

Rig u navrae aan:
Die Registrateur (Akademies)
Randse Afrikaanse Universiteit
Posbus 524 Johannesburg 2000
Tel. 726-5000

Besondere Prestasies

PRESIDENTS VERKENNERS : Nine en Magnus

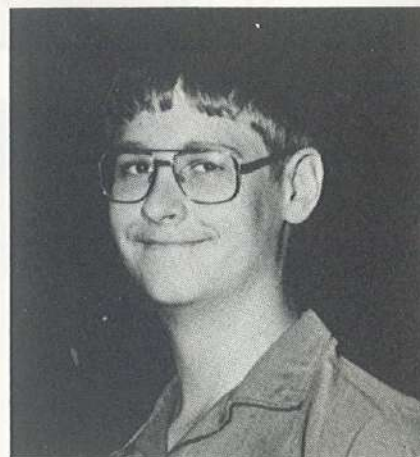
Engelettie Joubert en Louise Kaltwasser : PRETORIA SEUNS-DOGTERSKOORTOER NA ISRAEL

Ben Lategan en Magnus Murphy:
Streekweners Rapportryers Redenaarskompetisie

Sunette Gerber:
Transvaalse en T.O.D. Simfonie-orkes

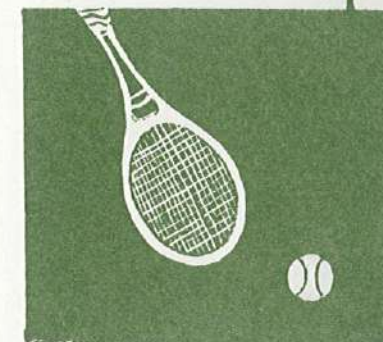

Ockert Wessels:
Eindig tweede in Pretoria geslote skaak-
kampioenskappe in sy afdeling.

Robert Picard:
Eindig onder die eerste 10 Afrikaanse leer-
linge in Transvaal in 'n opstelwedstryd ge-
loods deur die Suider-Afrikaanse Instituut
vir Geoktrooieerde Sekretarisse en Adminis-
trateurs

SPORT

Toekomstige Springbok?

Rugby

RUGBY

Reeds aan die einde van Februarie het die rugbygeesdrif onder die seuns spontaan na vore getree met die eerste fiksheidssessie waarin daar reeds baie hard geswoeg is.

In Maart is proewe gehou en afrigters het hulle reëlings agtermekaar gekry.

'n Hele paar wedstryde het die vakansie en die daaropvolgende ligabepalings voorafgegaan. Ons dink aan Goudveld, Randburg, Menlopark, Gerrit Maritz, C.R. Swart, Voortrekkerhoogte en Verwoerdburg waar ons spanne puik rugby gespeel het t.s.v. sterk teenstanders. Tydens die vakansie het 20 eerstespanseuns 'n rugbyweek te Brits op die hoërskoolgronde bygewoon. Daar het die N.T.R.U. dit ten doel gestel om ons — die hoërskoolspanne — op te lei en reg af te rig sodat ons 'n goeie grondslag bou vir die rugby in Noord-Transvaal. Die kursus was werklik van uitstaande kwaliteit. Mense soos J. Snyman, Thys Lourens, John Williams, Theuns Stofberg e.a. het ons die tou wys gemaak.

Die eerste naweek in die nuwe termyn is die ys gebreek met 'n sportdag op Verwoerdburg. Die komende week is hard geoefen vir die eerste ligawedstryd te Silverton en dié wat daarop gevolg het: Tuine Tegnies, F.H. Odendaal, Langenhoven, Afrikaans Hoër Seuns (B), Wonderboom, Pretoria-Noord.

Betreffende die eerstespan het ons derde geëindig na F.H. Odendaal (tweede) en wenner Wonderboom. Met 'n bietjie beter afronding kon ons in een van die twee voorlopers se plekke in die kwart gaan speel het, in ag geneem dat ons die wenner — Wonderboom — geklop het. Ons ander oop spanne het bo verwagting goed gevaar en 'n paar derde plekke behaal. Op hierdie stadium was ons O/15A nog in die wedloop om die Noord-Transvaal Kampioenspan.

In die kwarteindrondte op L.C. de Villiers het Oos-Moot in die stof gebyt teen ons span. Daarna was dit deur na Erasmus van Bronkhorstspuit in die halfeindrondte waar ons O/15 hulle 6-3 gewen het.

Die span was toe in die eindstryd gewikkel teen Menlopark. Die Menloparkspan wat teen die O/15A in die begin van die seisoen 40-0 gewen het, het hulle drag slae aansienlik tot 10-0 verminder en Hoërskool Eldoraïne het só sy eerste Noord-Transvaal Kampioenspan!

Wat persoonlike prestasies betref, het Hennie Kruger en Josias de Kok tot diep in die N. Tvl. proewe gevaar voordat hulle uitgeval het. Ons koester nou al hoë ideale vir volgende jaar, so hou ons maar dop!

GROEP : 1STE RUGBYSPAN:

VOOR : N. Vlok, H van Jaarsveld

2DE RY : L. Schurmann, mnr. C.A. Janson, F. Lottering (Kapt), mnr. R.G. Visagie, J. Goosen, mnr. E. Ströh, H. Kruger

3DE RY : A. Eloff, A. Mostert, M. Grimsell, G. Brits, S. de Kock, E. Nel, W. McEnery, P. Espach

AGTER : P. Grobler, A. du Toit, D. Raath, I. Jordaan

GROEP : 2DE RUGBYSPAN:

VOOR : L. Horn, E. Grond

2DE RY : Mnr. C.A. Jansön, A. Foord, E. van Straaten, A. Eloff (Kapt.), C. Burger, L. v. Rooyen, Mnr. E. Ströh

3DE RY : A. van Niekerk, J. Smit, C. Coetzee, A. Mostert, V. Kruger, A. du Toit, N. Bezuidenhout, L. van Dijkhorst, B. Griffiths

GROEP : 3DE RUGBYSPAN

VOOR : Gerrie van der Merwe, Gato Tomlinson

2DE RY : Louis Weilbach, Andries van der Walt, mnr. K. Wenhold, Thys van Heerden, mnr. M. Snyman, Christo Botha, Slappes Repsold

3DE RY : Deon van Biljon, Michael Howell, Johan Koekemoer, Flippie Jacobs, Johan Cloete, Johan Greyling, Nico Noeth, Johan Jacobs, Pierre Blignaut, Dirk van der Bank, Basie Rorich

GROEP : 4DE EN 5DE RUGBYSPAN

VOOR : Johan Janneke, Rens van Rensburg

2DE RY : Willem Esterhuizen, David Barnard, mnr. K. Wenhold, Roy Suttie, mnr. M. Snyman, Andries van der Walt, Christiaan Venter

3DE RY : Paetzold, John Lombaard, Hendrik Muller, Nickie Nel, Magnus Murphy, Johan Conradie, Japie Fourie

AGTER : Patrick Stoltz, Louis Schürman, Andrew Andrews, Johan Cornelissen, Kaffer Maartens

GROEP : O/15A RUGBYSPAN

VOOR : Johan Liebetrau, Riaan Riekert

2DE RY : Johan Nel, mnr. A.J. Kotzé (afripter), Bernard Tomlinson (kaptein), mnr R.G. Visagie (hoof), Louis Wilbers (O/kaptein), mnr. S.P. Raath (afripter), Ian Poalses

GROEP : O/15B RUGBYSPAN

VOOR : J. Steyn en H. Bothma

2DE RY : G. Repsold, A. Smuts, mnr. A.J. Kotzé (afripter), G. Sothmann, mnr. S.P. Raath (afripter), A. van Rooyen, F. Lombaard

3DE RY : J. Nel, H. Strauss, B. Bezuidenhout, J. Venter, V. Symington, E. Hewitt, H. Botha, R. Rickert

GROEP : O/14A RUGBYSPAN

VOOR : Wimpie Espag, Hendrik Swart

2DE RY : Heino Noeth, Leon Howell, mnr. G.J.P. Pretorius, Charles Watson, Johan Brussow, Wouter Fourie, Hannes Kloppe

3DE RY : Dennis van Aswegen, Japie Fourie, Steve Barnard, Hans van Deventer, Braam du Plessis, Jaco v d Walt, Mias Muller

O/14B RUGBY

VOOR : Carel Venter, Sietse Albertse
 2DE RY : Flippie Botha, Charl Matthee, mnr. G.J.P. Pretorius, Pieter Kidson, Johan van Heerden, André Nieuwoudt
 3DE RY : Stemmlar Schulze, Daniël Bezuidenhout, Jaco v.d. Walt, Steve Barnard, Riaan Odendaal, Marc Schurmann, Alfred Paetzold

KRIEKETVERSLAG

Die merkwaardige suksesse van die eerste span krieketspelers van 1980 het gesorg dat 'n nuwe gees van belangstelling in dié sport posgevat het. Eldoraïne word nou as 'n krag in die krieketarena beskou.

1981 het aangebreek en van verlede jaar se seëvierende elftal het slegs vier lede oorgebly. Om die kern moes 'n nuwe span opgebou word. Maklik is dit gewis nie, maar die optimisme vergoed vir die gebrek aan ervaring. Laat in Januarie is die eerste netoefeninge gehou in voorbereiding op die komende ligaverpligtinge. Vir dié seisoen is Heindrich van Jaarsveld aangewys as kaptein.

GROEP : O/15 KRIEKETSPAN

VOOR : Johan Riekert, Edwin Hewitt, Sarel Celliers, mnr. K. Wenhold, Johan Liebetrau (Kapt.), Pieter Peach, Hansie van Deventer

AGTER : Bernard Venemans, Jaco van der Walt, Ian Poalses, Heino Noëth, Marius Els, Leon Duvenhage

'n Beter vuurdoop kon ons jong spannetjie nie verlang het nie. Ons eerste teenstanders (terloops ook die eerste wedstryd wat op ons nuwe kolfblad gespeel is) was Afrikaans Hoër Seunskool. Daarna het ons teen o.a. Hoërskole C.R. Swart, Tuine en Verwoerdburg gespeel. Hoewel ons nie juis eintlik hond haaraf kon maak nie, het almal die wedstryde terdeë geniet. Boweal is ervaring opgedoen wat later van onskatbare waarde kan wees.

Nou lê die "groot" deel van die seisoen voor. Vanaf die begin van die laaste temyn sal daar vir 'n klompie Saterdag gereeld teen ander skole meegeding word. Die wedstryde begin om agtuur

en eindig gewoonlik om elfuur. In die tyd word elke span 45 boulbeurt gegun om lopies aan te teken. Daar is gewoonlik 'n lekker gees onder die spelers en die opwindings is groot.

Daar is egter een ding wat haper. Tydens ons wedstryde is daar bykans geen Eldoraïne ondersteuning nie. Dit is werklik jammer, veral omdat krieket ook 'n toeskouersport is. Maar ons weet dat dit hierdie seisoen beter sal gaan, op én langs die veld...

Krieketgroete.

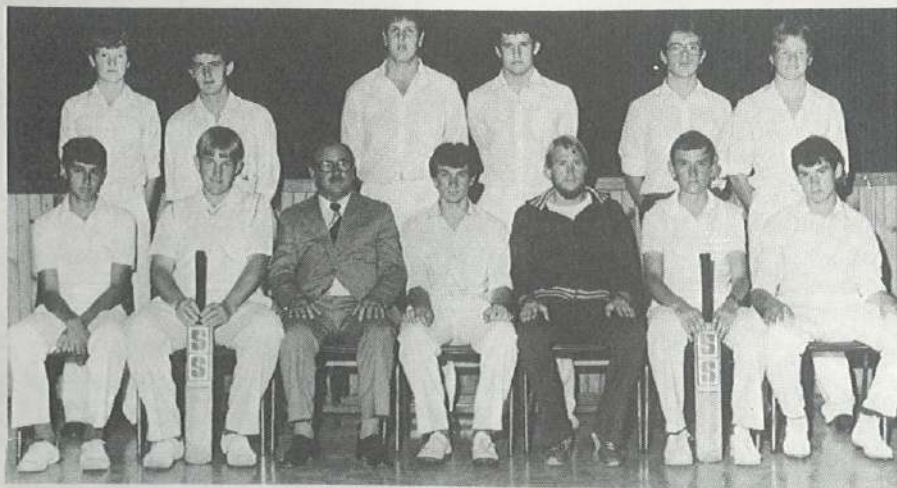
Johan Jacobs

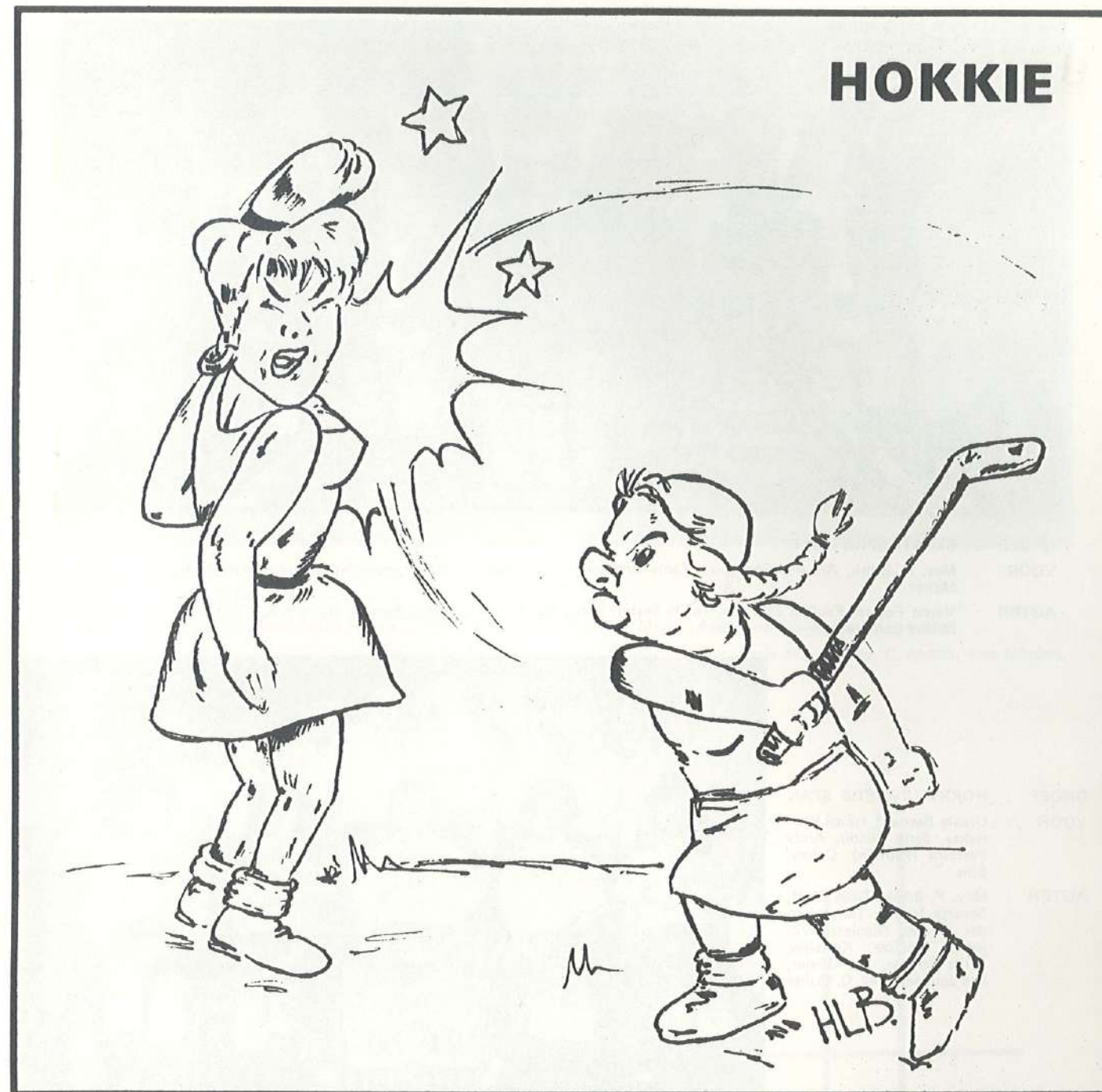
GROEP : 1STE SPAN KRIEKET

VOOR : J. Lambrecht, N. Noëth, mnr. R.G. Visagie, H. van Jaarsveld (Kapt.), mnr. C. Wenhold (afrigter), J. Jacobs, C. Coetzee

AGTER : F. McEnery, H. Repsold, C. Botha, D. Raath, L. Weillbach, A. Mostert

HOKKIE

HOKKIEVERSLAG

Die jaar 1981 was nie alleen 'n hoogtepunt in die geskiedenis van hokkie — gemeet aan die belangstelling van spelers, afrigters en toeskouers nie — maar sal ook om ander redes lank onthou word. Ons het 'n afrigterskursus bygewoon asook 'n baie aangename toer na Nelspruit onderneem.

'n Afrigterskursus is te Rustenburg bygewoon. Die resultate van die afrigting was duidelik te bespeur in die daaropvolgende wedstryde. Die eerste span was onoorwonne, totdat hulle teen Pretoria-Noord vasgeloop het. Die ander spanne het ook baie goed vertoon, en elkeen kan trots voel, want hulle het

hul bes gelewer. Die sukses het daartoe bygedra dat die spangees 'n groot verbetering getoon het.

Om die toer na Nelspruit te onderneem, moes ons eers die nodige fondse insamel. Dit het ons gedoen by wyse van 'n borgkompetisie. Dit was 'n reuse sukses. Die toer na Nelspruit was 'n interessante belewenis — die eerste van sy soort en die laevelders is na dese bewus van die hokkiekrag van Eldoraïne.

Afgesien van die feit dat 4 spanne in die veld geplaas kon word, was die prestasies op die veld ook iets om op trots te wees. Alhoewel ons nog nie 'n Noord-Transvaalse hokkiespeelster kon lewer nie, het Verna Fourie en Pauline Johnson ons in die proewe verteenwoordig.

Die vooruitgang en sukses van die hokkiespanne is te wyte aan die belangstelling van al die speelsters en groot opoffering, tyd en moeite van ons afrigters. Mev. A. Brink, N. de Kock en C. Muller het geen moeite ontsien om ons op te dreun nie.

Die belangstelling van die st. 7's was oorheersend. Ons hoop die geesdrif bly dieselfde.

Al die hokkiespeelsters sien met belangstelling uit na 'n suksesvolle seisoen, wat sekerlik nog 'n toets sal insluit.

Adèle Lambrecht
 St. 9/1

GROEP : EERSTE SPAN HOKKIE
 VOOR : Mev. P. Brink, Annarie Cornelius, Tania Coetzee, mnr. Visagie, Adéle Lamprecht (kaptein), Ursula Barnard, mev. C. Muller
 AGTER : Verna Fourie, Paulina Johnson, Tersia Bester, Sonia Els, Phyllis Joubert, Elmarie Huyser, Karien Ellis (onder-kaptein), Deidre Lamprecht

GROEP : HOKKIE TWEEDE SPAN
 VOOR : Ursula Barnard, Isabel War-ricker, Elrie Venter, Anda Ferreira (kaptein), Coleen Ellis
 AGTER : Mev. P. Brink, Tillie Eloff, Sezette Visser, Tanya van der Merwe, Nicolette Vil-joen, Anelize Koltzow, Erika Strauss, Ina Olivier, Ilse Joubert, mev. C. Muller

GROEP : DERDE HOKKIESPAN
 VOOR : Mev. C. Muller, Letitia van der Merwe, Elmarie Kruger, Marine van Heerden, mev. A. de Kock
 2DE RY : Sonja Thiele, Ancri Barnard, Chrizel Steyn, Janina Schulze, Karlien van Ton-der, Mariette Broodryk, Zelda Bouwer, Riette Murray

GROEP : VIERDE SPAN HOKKIE
 VOOR : Karen Lombaard, Desiré Woods, Carla du Preez, Anneke van der Merwe, Angelique Jacobs, Marianna Lubbe
 2DE RY : Teresa van der Laan, Carien Ebersohn, Gerbré Landman, Daleste du Toit, Carla Meyer, mev. C. Muller, Ena Hoevers, Joannette Lindeque, Annemarie Kühn, Lindy Murphy

VERSLAG – HOKKIERTOER NA NELSPRUIT

Vroegdag, op Saterdag 27 Junie, het 'n groepie vakerige meisies en twee ewe vaak onderwyseresse met 'n bus na Nel-spruit vertrek. Hul doel was om die plat-telandse skoliere te wys hoe grawe mens Dawid se wortels op.

Mev. Brink se man, (Oom Arend soos ons hom ken) het die pad vir ons korter gemaak met sy interessante staaltjies oor die geskiedenis van die verskillende dorpe langs die pad. Talle besienswaar-dighede ken ons gesigte en die Z.A.S.R. tunnel by Watervalboven ken ook Eldo-raigne se sportliedjies.

Na middagete by die koshuis waar ons tuisgegaan het, was ons innerlik versterk vir die groot slag. (Al wou ons dit nie erken nie, het sommige van ons se kierebene lelik teen mekaar geslaan; dit sou nie kinderspeletjie wees om die liga-wenners te klop nie!)

Die twee beginnerspanne moes onge-lukkig die kroon op die opponente se koppe plaas, Alhoewel dit 'n genotvol-le wedstryd was. Selfs die tweede span moes die been aan die ander hond af-staan. Ons (die toeskouers) se moraal was redelik laag, maar tog het ons die eerste span met ons stemme, toejui-ning en applous op die veld gestoot. Na 'n paar minute was ons gees soos net 'n Eldoraigher s'n kan wees; die bal het maar aan die anderkant van die veld gebly. Die telling (2-0) moes dan

ook ons s'n wees!

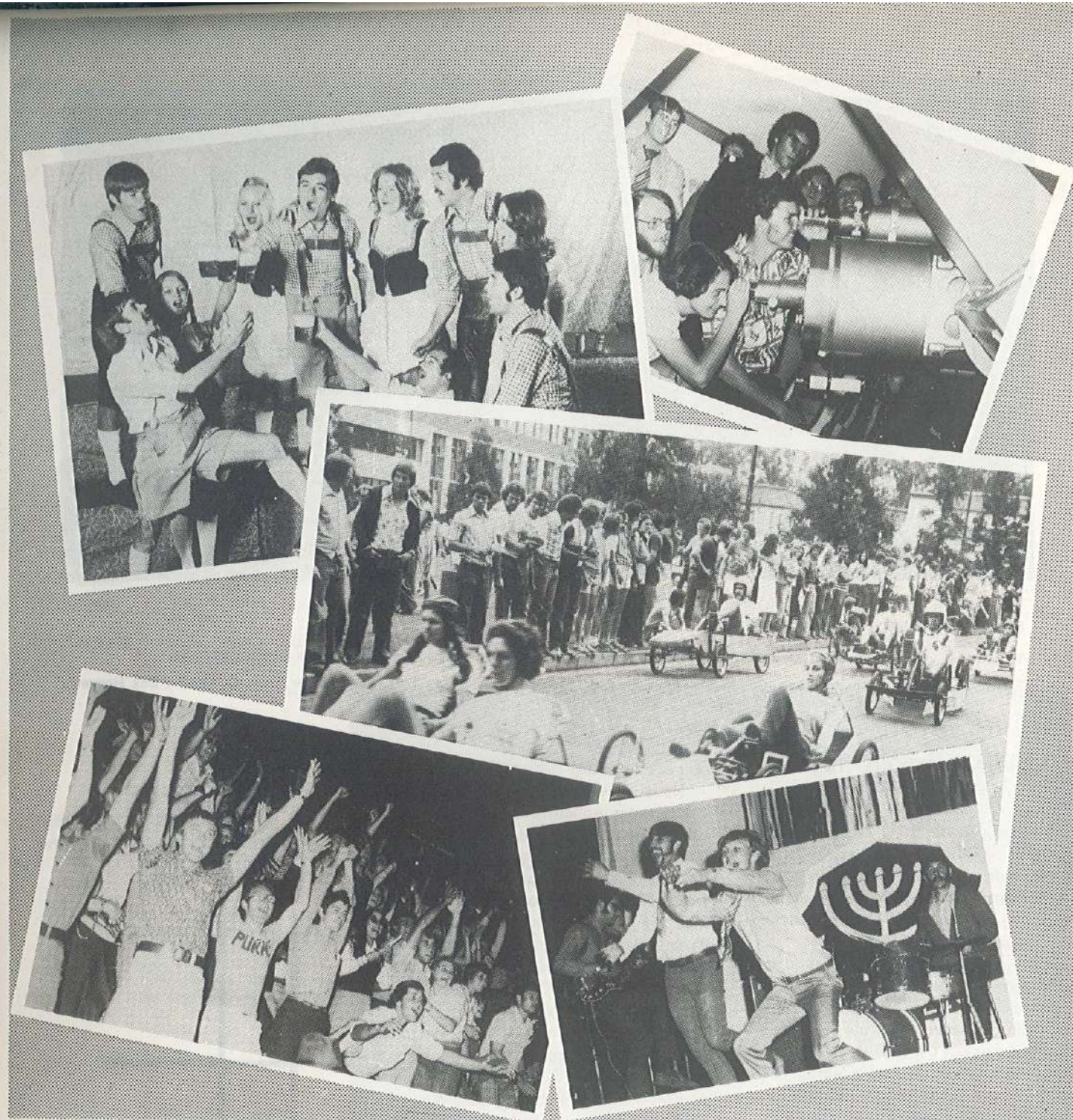
Nadat mev. de Kock 'n paar keer ons streke moes onderdruk, het ons op die rûe van harde koshuisbeddens na droom-land vertrek. Baie vroeg die volgende dag het ons na ons "geliefde" skool ver-trek. Maar eers het ons kennis gemaak met die pragtige landstreek van Oos-Transvaal. Ons voetspore lê by plek-ke soos Pelgrimsrus, die Mac-Mac valle (of "Gates to Hell" soos dit vroeër ge-noem is), Long Tom Pas en die indruk-wekkende Gods Window. Daar het ons vir 'n oomblik vergeet dat ons net gewo-ne skoliere is en soos woudnimmies en feetjies die prag van die heerlike groenig-heid geniet. In die tuin van Eeden het ons gedagtes verdwaal tussen hoë mos-bedekte bome en ons verbeelding het rondgeswaai aan die lang bobbejaantoue of ons het voëls geword in ons denke en langs die kranse en die lug gesweef. Té gou was alles verby.

Wat was die lekkerste?

"Die 'sports' in die bus!" "Die kos!" "Die hele toer!" "Raas in die kos-huis!" "Die lemoenspeel in die bus!" "Hokkiespeel met 'n lemoen in die koshuisingang!" "Die natuur van die Oos-Transvaal!"

Ons harde drawwery was die moeite werd!

*Letitia van der Merwe
 Joernaliste
 Hokkie reklame maatskappy*

GENIET IN JOU JEUGJARE DIE HERINNERINGE VAN MÔRE ...

'n Mens se jeugjare is kosbaar. Elkeen is dit aan homself verskuldig om hierdie jare te vul met die mooiste ervarings denkbare, want dit skep die herinneringe vir jou hele leeftyd vorentoe.

Die Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys het 'n trotse eeulange tradisie van hartlike studente en gesonde studentepret in die romantiese atmosfeer van eikelanings en lommerryke wilgerbome aan die oewers van die Mooirivier.

Maar dit is nie al waarvan herinneringe gemaak word nie. Studentejare bied meer as kameradie en jolyt: dit bring verdieping mee in die wetenskap, maar ook in die gees van die student. Die

PU vir CHO is bekend vir sy onberispelike akademiese standaarde sowel as vir verankerde voorposdenke.

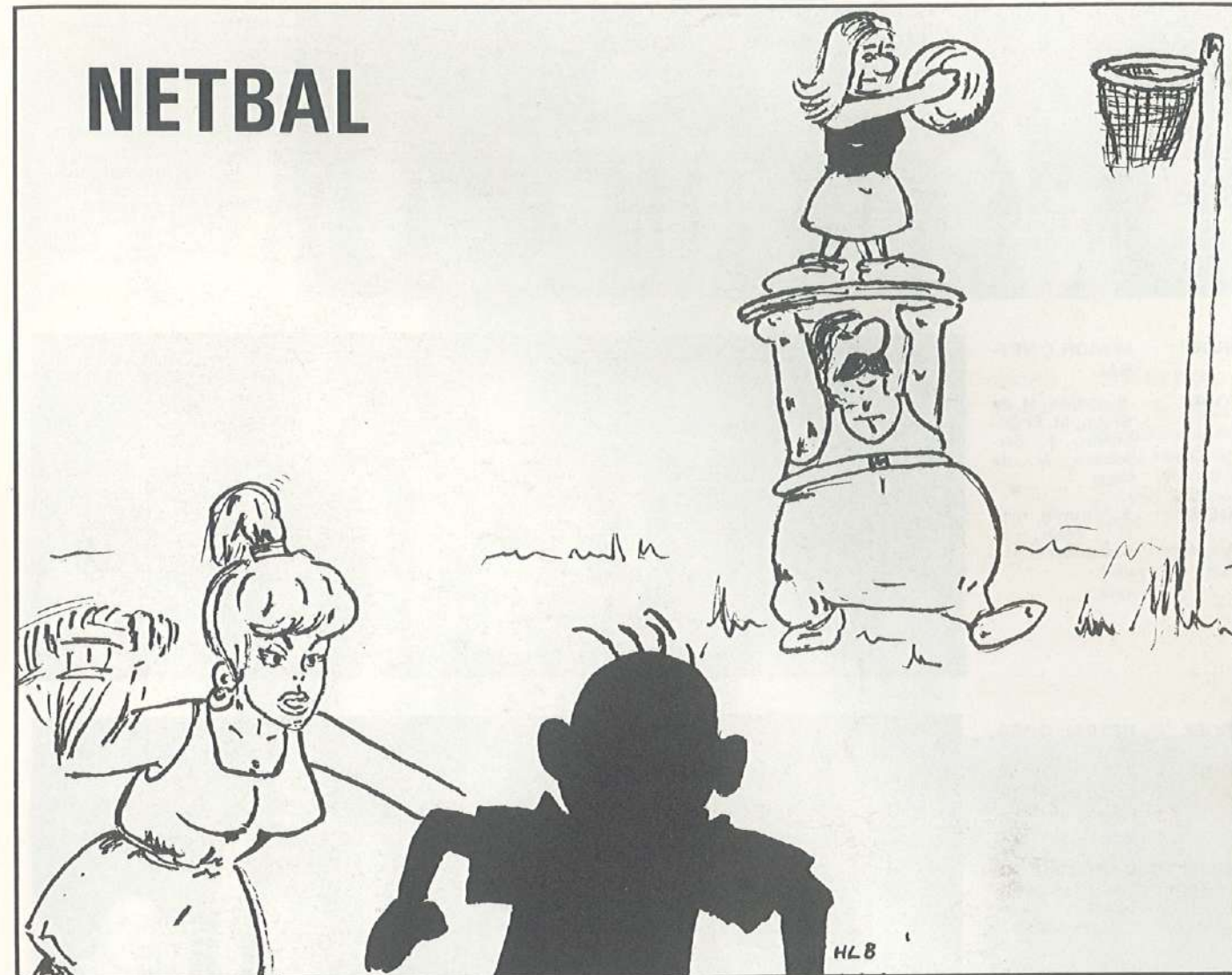
Onvoorwaardelik Christelik, onbeskaamd Afrikaans, met durf vir die toekoms: dis die PU vir CHO — vir die mooiste studentejare.

Vir besonderhede skryf aan:

Die Registrateur
PU vir CHO
Potchefstroom
2520

NETBAL

GROEP : 1STE SPAN NETBAL

VOOR : Mnr. R.G. Visagie (Hoof), Lissette van Biljon, Lucille Marais, Anita Goosen, Riana Gouws, Judith Stone, Sonja Schoeman mev. Ina Brummer (afrigster), Ellen Maree (kaptein)

GROEP : 2DE SPAN
NETBAL
VOOR : Adri Klop-
pers, Char-
maine Les-
sing, Karlén
van der Mer-
we (kaptein),
mev. Ina
Brummer (af-
rigster), Bren-
da Kruger
2DE RY : Marinette
Theron, Ka-
rien Pretor-
ius, Isabel
Erasmus

GROEP : SENIOR C NET-
BAL

VOOR : S. Cilliers, H. de
Bruyn, M. Engel-
brecht, E. Ser-
fontein, M. de
Jager

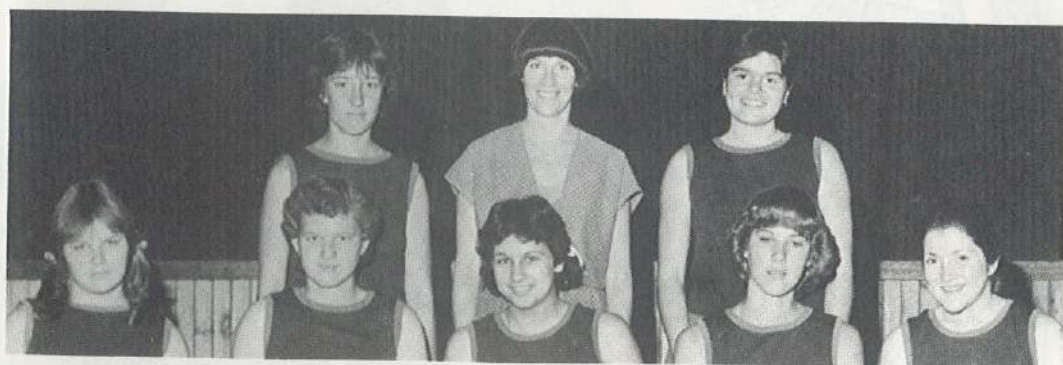
2DE RY : E. Struwig, mej.
H. Visser, L.
Swiegelaar

GROEP : NETBAL O/16A

VOOR : L. Venter, A.
Lettering, K. du
Plessis, A. Krug-
er, C. Maartens

2DE RY : C. Arnold, mev.
Joubert, A. Grob-
belaar

GROEP : O/16B NETBAL

VOOR : Maryka Goosen, Ria Oos-
thuisen, Moné Jacobs, Ma-
rieta Maritz, Hannetjie Al-
bertse

AGTER : Theresa Koen, mev. Jou-
bert, Theresa Nel

GROEP : O/16C NETBAL

VOOR : K. Mullock-Hower, A. Els,
R. Roberse, E. Strotkamp,
A. Vlok.

2DE RY : H. de Bruin, mej. H. Visser,
J. Jacobs

GROEP : O/15A NETBAL

VOOR : Mev. A. Roux,
Hilda Malan, Eri-
ka Braasch (Kap-
tein), Jackie Pis-
torius, Ilse Vi-
viers

2DE RY : Marlize Fourie,
Lize Buys, Loren-
sia Bester

GROEP : O/15 NETBAL

VOOR : Mev. A. Roux,
Sophia Bezuiden-
hout, Frieda Ar-
nold (Kaptein),
Loryne Kunz,
Caren Trichardt

2DE RY : Sandri Schutte,
Sanet van Nie-
kerk

GROEP : NETBAL
O/15C

VOOR : S. Bezuiden-
hout, W. Stapel-
berg, E. Vor-
ster, M. le
Roux, A. de Ja-
ger.

2DE RY : M. Martin, mev.
I. Colburn, A.
Geyer.

GROEP : NETBAL O/15D

VOOR : M. du Plessis, M.
Grundling, F. Ar-
nold, A. Klop-
pers, E. Moller

2DE RY : K. Vermeulen,
mev. L. Colburn,
P. Maritz.

GROEP : ONDER 14A
NETBALSPAN

VOOR : Liezel Breyten-
bach, Marquerite
Cornelius, Tanya
Breytenbach, A-
rista Upton, Ma-
rinda Pretorius

AGTER : Linda Greyling,
mev. I. Jansón,
Christine Audie

GROEP : ONDER 14B NET-
BALSPAN
VOOR : Debbie le Roux, Marian-
ne Agenbag, Pierette
Grobler, Nicolene da
Costa, Gloudi Jacobs
AGTER : Marquerite Cornelius,
mev. I. Jänson, Made-
leine Brand

GROEP : O/14C NETBAL
VOOR : C. du Preez, S.
Fourie, C. Viviers,
K. Moolman, K. Sy-
mington
2DE RY : T. Struwig, mev. A.
Badenhorst, Y.
Joubert.

GROEP : O/14D NETBAL
VOOR : E. Johnson, L.
Geyer, A. Marais,
A. Nel, E. Robbert-
ze.
2DE RY : Y. Spamer, M. Du-
caat, mev. A. Baden-
horst, S. Vermeulen,
E. Robson

GROEP : O/13A NETBAL
VOOR : Juliana Koen, Wanda
Messerschmidt, Karen
de Jager, Charmaine
van Heerden, Soné
Venter
AGTER : Suzette Deetlefs, mev.
A. van Wyk, Mariette
van Tonder

GROEP : O/13B NETBAL
VOOR : Minette Vari, mev.
A. van Wyk, Char-
main Venter, Ma-
rianna van Heer-
den, Marlene
Spamer
AGTER : Suzette Deetlefs,
Anneke Maritz,
Deliah Bruwer

Verwerwing van kennis is die doel van universteitsoplei-
ding — 'n leerproses waarin die mens gevorm word om
deur dieper insig 'n voller en vreugdevoller bydrae tot die
gemeenskap te lewer.

Aan die Universiteit van die Oranje-Vrystaat ervaar u
hierdie leerproses in die gesonde gees van ware
studentwees, deur die kerngesonde beoefening van die
wetenskap in een van nege Fakulteite:

- Ekonomiese en Administratiewe Wetenskappe
- Geneeskunde
- Landbou
- Lettere en Wysbegeerte
- Natuurwetenskappe
- Opvoedkunde
- Regsgeleerdheid
- Sosiale Wetenskappe
- Teologie

die universiteit van gister, vandag en môre

UNIVERSITEIT

VAN DIE

ORANJE-VRystaat

Alle Navrae aan:
DIE REGISTRATEUR
UOVS
POSBUS 339
BLOEMFONTEIN 9300

Tennis

TENNIS

Dagsê tennismaats
Ek skryf graag 'n algemene verslag oor die tennisbedrywighede by ons skool. Vroeg in die jaar het al ons spanne weggeslaan in die dubbelliga-wedstryde. Elke spanlid het bygedra tot die hooghou van ons skool se naam op al die hoërskole in die omtrek se tennisebane. As gevolg van die brandstofkrisis is al die wedstryde georganiseer sodat skole in dieselfde omgewing met mekaar gekompeteer het. Die dubbelliga het goed afgeloop in beide die senior- en juniorafdelings. Hoërskool Eldoraigne het werklik goed gevaar as in ag geneem word dat ons slegs enkele tennisspelers het, en boonop in sterk ligas ingeskryf is. Ons O/15A-dogterspan het hul liga met gemak ingepalm. Aan hierdie leerlinge baie geluk met hul ywer en deursettingsvermoë.

Hierdie termyn het al die spanne die gemengde liga aangepak en die tellings voorspel iets goeds. Groot dinge hang nog in die lug vir die tennis by Hoërskool Eldoraigne. Marius Masenkamp, Annalie Buskes en Glenda Ferreira het alreeds Noord-Transvaalkleure verwerf. Daardie groot dinge moet nou nog met 'n mokerhou toegedien word. Vir die vervoer en organisering van die wedstryde, baie dankie aan die betrokke onderwysers, in besonder mnr. Coetzer.

P.J. Schalkwyk
St.10/1

GROEP : BO/15 DOGTERS TENNIS
VOOR : Mnr. G. Coetzer, Marie-Louis Kotzé, Emily de Villiers, mev. Havenga
2DE RY : Sonja Smith, Hilda Malan

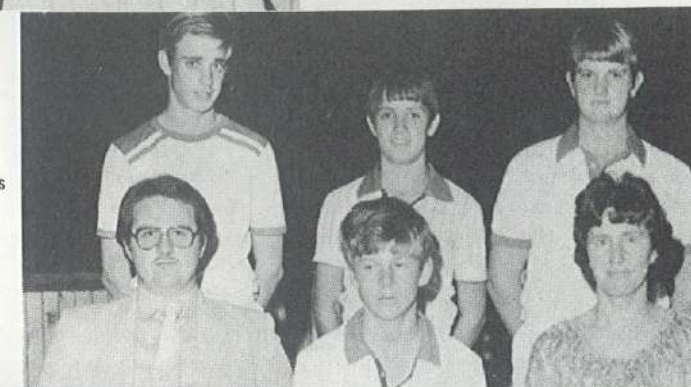

GROEP : SEUNS BO 15 TENNIS
VOOR : Robert Pickard, mev. J. van Dyk, Nico Grobler, mnr. G.J. Coetzer, Marius Masenkamp
2DE RY : Robert Arndt, Philip Schalkwyk, Jaco Jacobs

GROEP : SEUNS ONDER 15B
TENNIS
VOOR : Mnr. A. v.d. Berg, Louis Conradie, Desmond Hewit, mnr. Gerrie Coetzer
AGTER : Pierre Labuschagne, Willie Kruger

GROEP : O/15A SEUNS TENNIS
VOOR : Mnr. G.J. Coetzer, C. Olén, mev. A.C. Celliers
2DE RY : H. Killian, M. Els, M. de Vos

GROEP : GEMENGDE SPAN BO 15
TENNIS
VOOR : Marie-Louis Kotzé, Nico Grobler, mnr. G.J. Coetzer, Robert Picard, Emily de Villiers
2DE RY : Phillip Schalkwyk, Sonja Smit

GROEP : O/15
GEMENGDE
TENNIS
VOOR : Jaco Jacobs, Annelie Buskus, mnr. G. Coetzer, Suegné Hollenbach, Glenda Ferreira
2DE RY : Johan Nel, Carl Olén

GROEP : O/15 DOGTERS TENNIS
VOOR : Mnr. G. Coetzer, Annelie Buskes, Suegné Hollenbach, mev. M. Oos-thuizen
2DE RY : Erica Braasch, Glenda Ferreira

ATLETIEK 1981

Atletiek het hierdie jaar 'n hoogtepunt by ons skool bereik. Met behulp van baie ywerige st. ses-leerlinge, het veral ons junior spanne gebaat. Talent het van alle kante af ingestroom en die af-rigters moes bontstaan om almal van hulp en raad te voorsien.

Ons sê baie dankie aan al die af-rigters/sters vir hulle waardevolle hulp die afgelope seisoen.

Sommer met die intrapslag in die nuwe jaar is die st. ses-atletiekbyeen-koms gehou. Hier kon die verskrikte at-

leetjies reeds begin om hulle slag te wys. Interhuis het kort hierna gevolg en, soos gewoonlik, het die Amasone met 'n oor-weldigende meerderheid die pyp gerook. Byna al die bekere is dan ook deur Ama-sone-atlete verower. Die Germane kon darem daarin slaag om die sangbeker te wen. Voor Interhoër het ons aan drie vriendskaplike byeenkomste deelgeneem. Alhoewel ons dikwels teen B- of A-bond skole moes deelneem, het Eldo-raigne sy man deeglik gestaan en baie van die sterker skole hoofbrekens be-besorg.

Hoogtepunte van die atletiekseisoen was die Interhoër. Alhoewel ons nou nie gewen het nie, was die byeenkoms deurentyd in die weegskaal. Twee van ons junior atlete, nl. Lisa Ferreira en Braam du Plessis, is onderskeidelik aangewys as die beste junior meisies-en seuns- atlete van die byeenkoms.

Dit bewys weer ons krag in die junior afdeling.

Tydens die Noord-Transvaalse Junior Kampioenskappe het ons 'n hele paar medaljes verower. Dieter Braasch, die Noord-Transvaalse driesprongkampioen vir vanjaar, het dan ook Noord-Transvaal kleure verwerf, en verder gegaan om ook die Suid-Afrikaanse titel in dié item te verower op die Suid-Afrikaanse Junior Kampioenskappe! Ook is hy gekies as lid van die Suid-Afrikaanse Skole At-letiekspan wat toe in Taiwan gaan toer het. Ons sê vir hom baie geluk met die prestasie.

Graag bedank ek die ouers, onder-wysers/esse, helpers en veral die atlete van vanjaar. Laat ons nou aanstaande jaar voortbou op vanjaar se mooi pre-stasies. Lekker oefen!

C.J.H. du Plessis

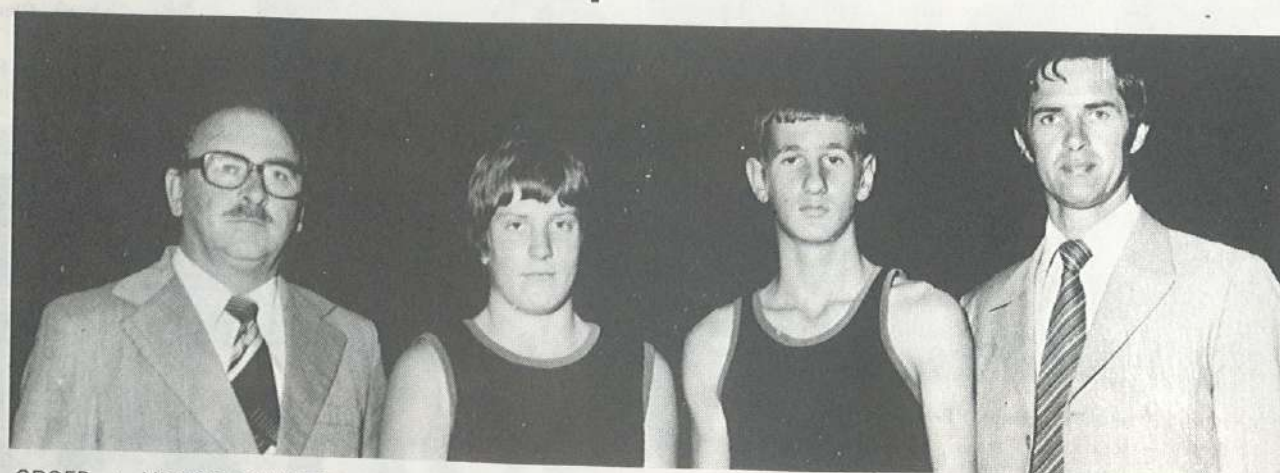

GROEP : SENIOR ATLETIEKSPAN

VOOR : I. Jordaan, J. Stone, D. du Toit, mnr. J. Els, J. Beens, L. v.d. Spuy, L. Weilbach.

2DE RY : K. Ellis, R. van Niekerk, M. Murphy, J. Gilfillan, A. van Niekerk, S. Venter, A. Mostert.

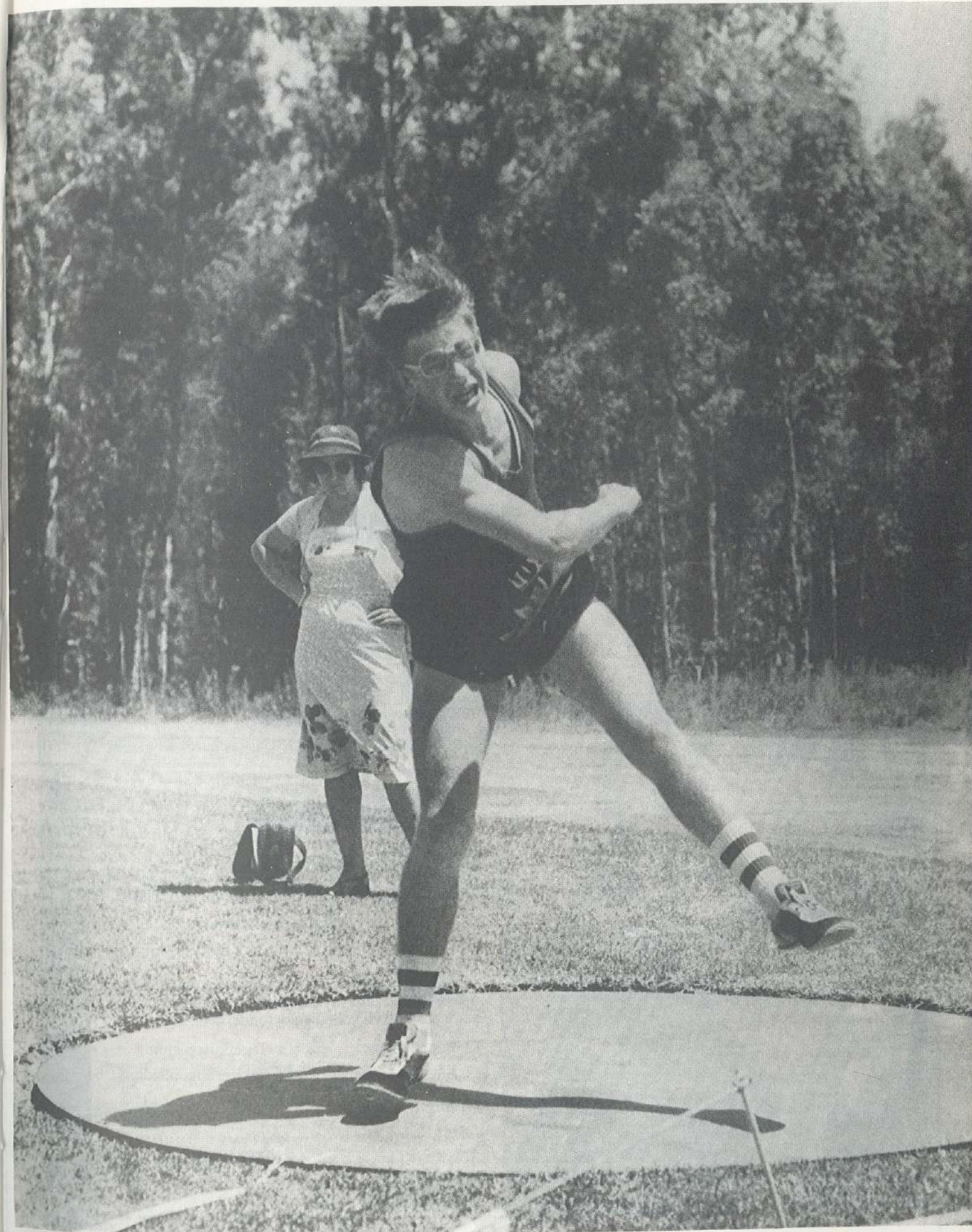
3DE RY : P. Espagh, L. van Dijkhorst, J. Smit, F. Lottering, C. Venter, A. Foord, G. Brits, B. Lategan.

GROEP : VICTOR EN VICTRIC LUDORUM (INTERHOËR - C - BOND)

VOOR : Mnr. R.G. Visagie (Hoof), Liza Ferreira, Braam du Plessis, mnr. J. Els (Sportorganiseerder)

Eina . . . Pyn !

Yskor gee jou elke maand 'n sak vol geld — terwyl jy leer! Ons bied jou 'n wye keuse van loopbane en sorg dat jy deeglik opgelei word vir jou taak.

As jou kop universiteit toe staan, kan ons jou 'n beurs gee om voltyds in die ingenieurswese of die natuurwetenskappe te studeer terwyl ons ingenieurs-/tegniese kwekelingskema by Pretoria en Vanderbijlpark jou deur middel van deeltydse studie ook 'n graad kan besorg. Of jy kan die Nasionale Diploma vir Tegnici behaal in ons tyd en op ons onkoste.

Of word 'n vakleerling — 16 ambagte om uit te kies. Talle ander moontlikhede staan vir jou oop . . .

Die groot ding is: Jy kry die beste opleiding, en dit terwyl jy 'n salaris en Yskor se uitmuntende byvoordele geniet.

Vergeet jou sakgelddae

Yskor

Smee Jou Toekoms In Staal

Pos dadelik dié koepon!

Die Werkepersoneelbestuurder, Yskor, Posbus 19, Pretoria, 0001.
Ek stel belang in die skitterende geleentheid wat Yskor bied. Stuur my asseblief dadelik 'n aansoekvorm en volledige besonderhede oor:

☐ Beurslenings	☐ Tegnikusopleiding
☐ Kwekelingskema	☐ Vakleerlingopleiding

Naam

Adres

.....Poskode

Ek skryf vanjaar ☐ St. 8 ☐ St. 10/N3 met Wiskunde en Wetenskap.

VZ90/BS320/215

GROEP : DOGTERS ATLETIEK ST 6 — 9

VOOR : Sandri Schutte, Annemarie Lettering, mnr. J.G.W. Els, Tania Coetzee, mnr. R.G. Visagie, Annerie Cornelius, mev. E. Harmse, Amanda van der Merwe, Wanda Sauer

2DE RY : Charlene Hewitt, Yvette Joubert, Michelle du Plessis, Hilda Malan, Merl Martin, Sanja Boryn, Claudette Möller, Karen Symington, Hannelie Albertse, Juliana Koen, Lissette van Biljon, Soné Venter, Letitia Venter

3DE RY : Antoinette Marais, Wanda Messerschmidt, Tania Breytenbach, Hannelie Roberts, Annemarie Venter, Lené van der Walt, Sanet van Niekerk, René Horn, Sonja Horn, Joanne Conroy, Jolanda Pieterse, Sonja Smith

AGTER : Karen Lombaard, Elshe Serfontein, Carina Arnoldt, Zanda Ferreira, Karen de Jager, Frieda Arnoldt, Riana Gouws, Ancri Barnard, Annelie Biskus, Ursula Barnard, Annetjie Minnie, Liza Ferreira

Word 'n Matie!

Die Universiteit van Stellenbosch het rede om trots te wees op sy verlede — maar studente word toegerus vir die toekoms! Daarom word bestaande kursusse aan die Universiteit voortdurend hersien om by veranderde omstandighede aan te pas en ander ingestel om in nuwe behoeftes te voorsien.

Benewens die fakulteite van Bosbou en Krygskunde, wat die enigste van hulle soort aan 'n S.A. universiteit is, is daar nog tien — Lettere en Wysbegeerte, Natuurwetenskappe, Opvoedkunde, Landbou, Regsgeleerdheid, Teologie, Handel en Administrasie, Ingenieurswese, Geneeskunde en Tandheelkunde — en 'n buitemuurse afdeling op Bellville wat steeds groei.

'n Studentegesondheidsdiens en die Buro vir Studentevoorigting — waar studente leiding ontvang oor probleme in verband met hulle studie en beroepskeuse of algemene aanpassing — is tot die beskikking van alle studente. Losies word in 24 koshuise verskaf en dra by tot die unieke studentelewe.

Op sportgebied beskik die Universiteit oor 'n puik sintetiese atletiekbaan en van die beste geriewe vir elke moontlike sport — ook binnenshuis, danksy die D. F. Malan-gedenksentrum.

Die pragtige natuurskoon en die historiese atmosfeer van Suid-Afrika se oudste dorp, tesame met die lewendige kulturele en verenigingslewe verseker dat die jare wat u op Stellenbosch deurbring onvergeetlik sal bly!

Sluitingsdatum vir aansoeke is 31 Oktober. Voorkeur word gegee aan aansoeke om losies en keuringskursusse wat vóór 30 Junie ontvang word. Aansoeke ná 31 Oktober ontvang, word as laataansoeke oorweeg. Skryf vir nadere besonderhede aan: DIE REGISTRATEUR (AKADEMIES), UNIVERSITEIT VAN STELLENBOSCH, STELLENBOSCH 7600.

N.H.D.

GROEP : LANDLOOP

VOOR : Pieter Kidson

2DE RY : René Horn, Charlene Hewitt, Karien van Tonder, mev. E. Harmse, Lizette van Niekerk, Yvette Joubert, Zelda Bouwer

3DE RY : Hendrik Albertse, Hein van Blerk, Ian Poalses, Riaan van Rooyen, Pieter Peach, Bernard Tomlinson, Wimpie Espag

AGTER : Leon van Dijkhorst, Iggie Jordaan, Gert van Rensburg, André Tomlinson

GROEP : JUJSKEI — 1STE SPAN

VOOR : M. Theron, I. Eggers, M. Buskus, E. Huyser

JUJSKEI

Jukskei het in 1977 begin in ons skool. Ons het begin speel en oefen en het op die ou einde 'n dogterspan in die liga ingeskryf. Ons het bo verwagting presteer deurdat ons die liga gewen het en die Administrateursbeker verower het. Die jaar daarop het ons meer belangstellendes gehad en kon twee dogterspanne en een seunspan inskryf vir die liga. Ons het weer eens die liga gewen maar derde geëindig in die Administrateurs.

Die derde jaar van ons bestaan het ons weer drie spanne gehad en tweede in die Administrateurs gekom. Die vierde jaar het die belanstelling 'n bietjie gekwyn en kon ons een dogter- en een seunspan inskryf. Ons het nietemin vir die vierde keer agtermekaar die liga gewen en tweede geëindig in die Administrateurs.

Hierdie jaar lyk sake baie beter. Ons het baie gekry en skeie vir oefening by die skool (alle dank aan mnr. Els). Daar is baie belangstelling en dit lyk of ons weer twee dogterspanne en twee seunspanne gaan hê.

Ons wil net aan al die onderwysers en onderwyseresse danksê vir alles wat hulle vir ons gedoen het tot bevordering van ons Jujskei. Ons wil ook weer spesiale dank aan mnr. Els oordra vir ons bane en skeie. Die help ons baie!

GROEP : O/15 SEUNS JUJSKEI

VOOR : Carel Venter, Jan Kruger, Riaan Riekert, Deon Erenst, P.J. Maritz

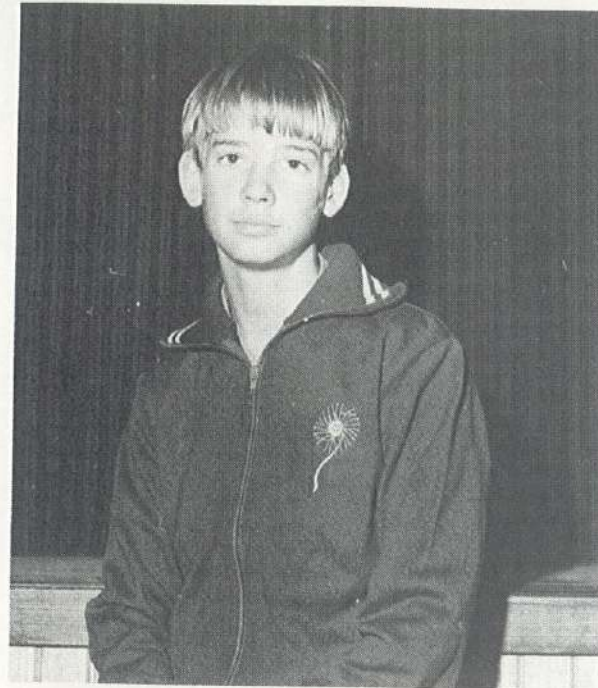
2DE RY : Dries, André Nieuwoudt, Schalk van der Merwe

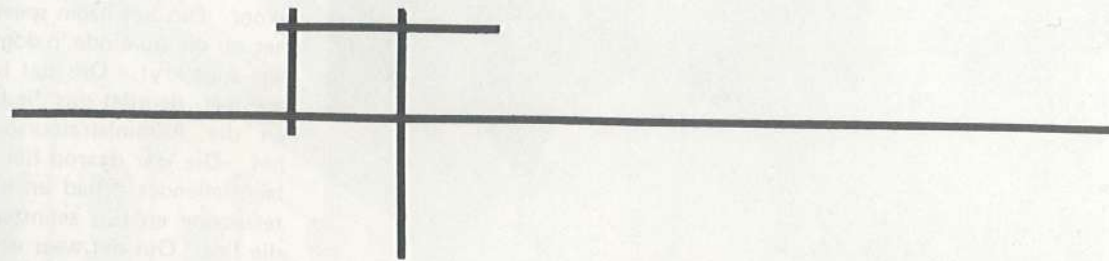
Besondere Prestasies : Sport

Marius Masenkamp en Annelie Buskes:
Noord-Transvaal Tennis O/16

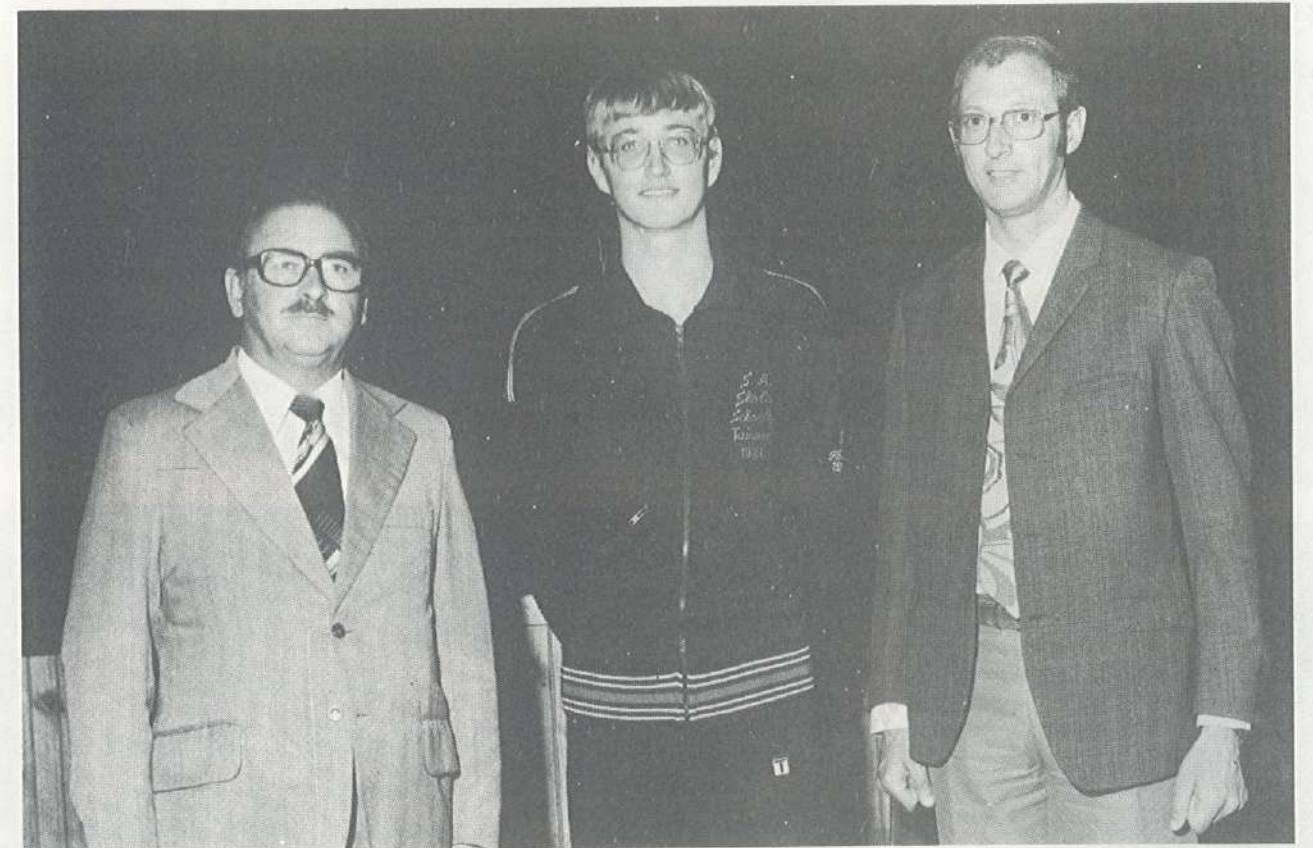
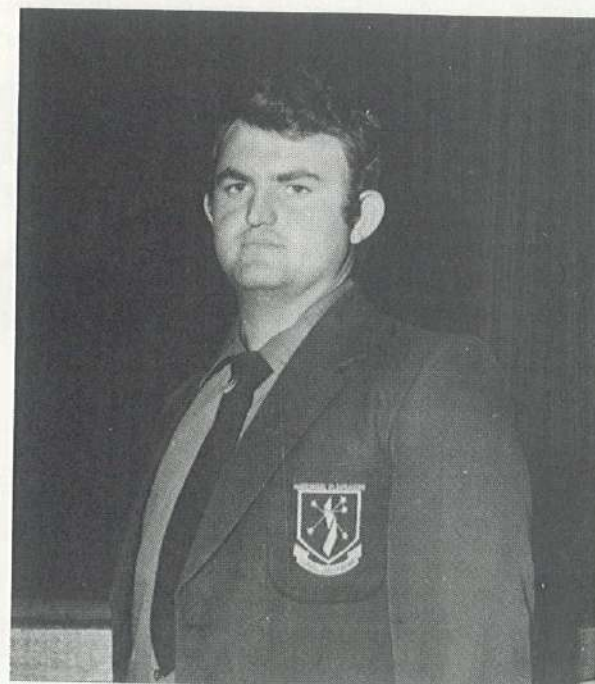
Leon Howell:
Noord-Transvaal Karate

Ellen Maree:
Swart gordel — eerste aan S.A. Kampioenskappe
— derde plek gekwalifiseerde afrigter

Anton Fourie:
Kragoptel kampioen O/90 Kg.

Dieter Braasch:
O/17 S.A. Kampioen — driesprong. Verteenwoordig S.A. in Taiwan.

Tania Meyer:
O/61 Kg. S.A. kampioen in Judo

MONUMENT MOTOR ONDERDELE

TEL. 79-5885 MITCHELLSTR. 600 PRETORIA-WES

Kom na ons vir al u onderdele toebehore en
gereedskap. Ons hou ook 'n verskeidenheid
smeermiddels en olies aan.

25% afslag op alle onderdele

+

(10% afslag oor Desember)

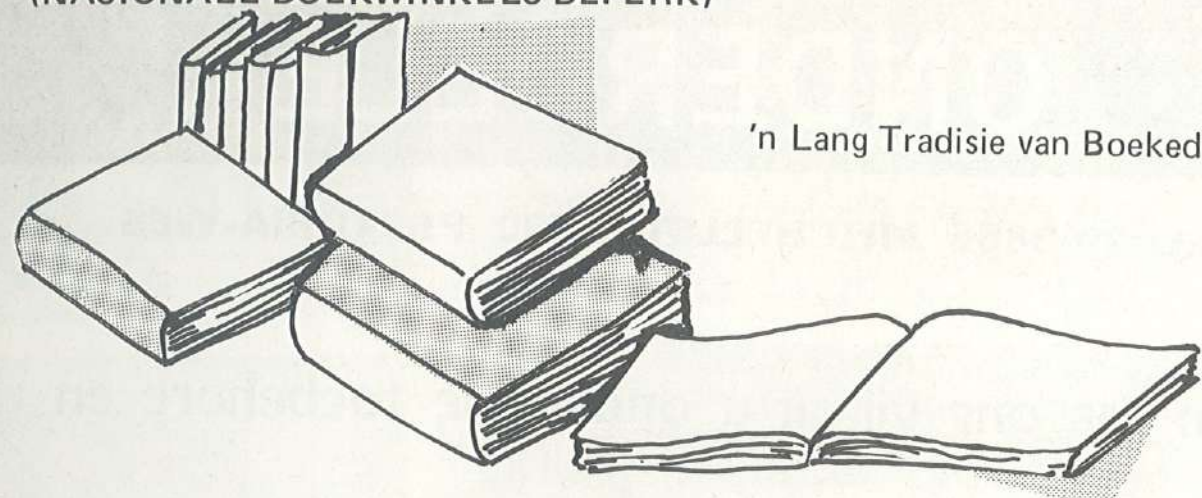
10% afslag op gereedskap en smeermiddels

*Monument Motor Onderdele wens al sy klante 'n geseënde kersfees en voorspoedige nuwejaar en
bedank almal vir hulle ondersteuning gedurende die afgelope jaar*

NASBOEK BEPERK

(NASIONALE BOEKWINKELS BEPERK)

'n Lang Tradisie van Boekediens

NASBOEK BEPERK

Evkomsentrum

TEL. 725-6000

h/v Loveday- en Wolmaransstraat

Posbus 9898

JOHANNESBURG

Drink 'n
Coke en
glimlag.

"Coca-Cola" en "Coke" is die geregistreerde handelsmerk van Die Coca-Cola Maatskappy.

dumela

good morning

guten morgen

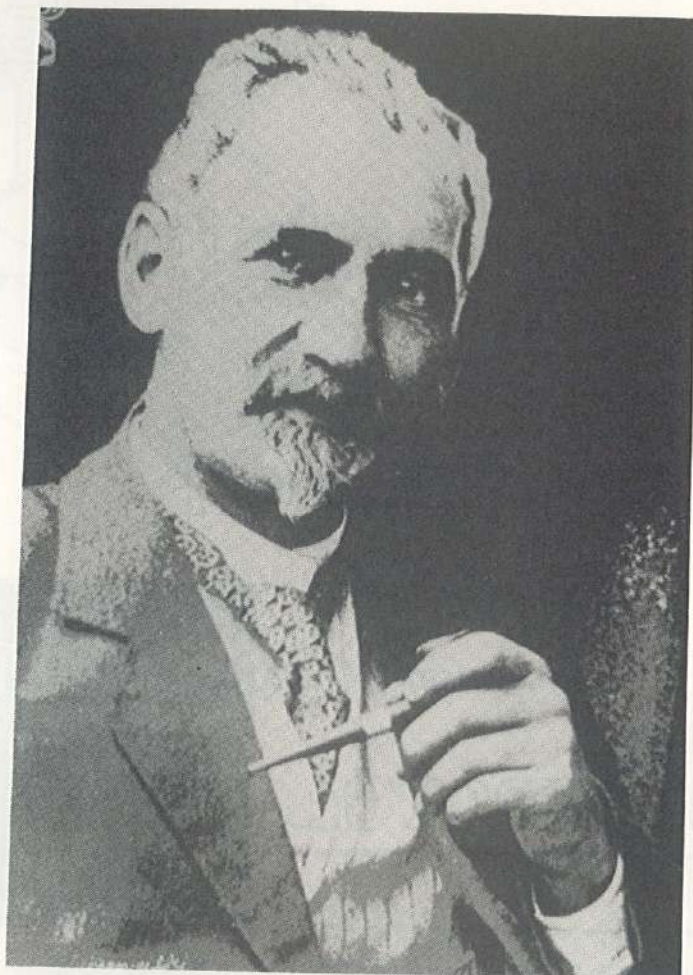
bonjour

goeie môre

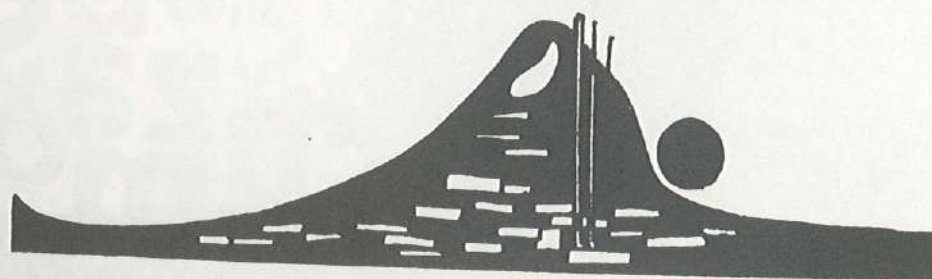
TALE

as'v'v'e
t'c'ob's
h'z'z'a
m'c'

D.F. MALHERBE

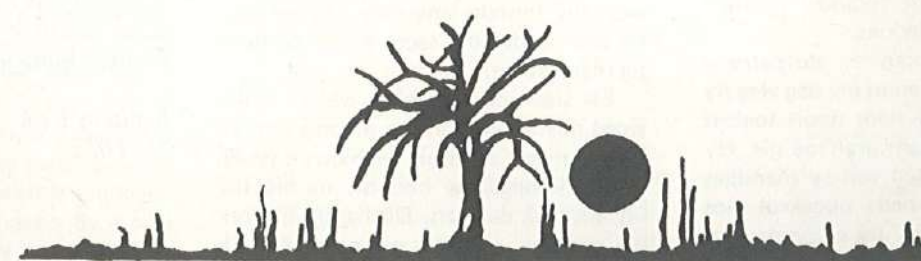
*Ons bou die bruë
stewig en sterk,
en die bloed van ons hande
kleef aan ons werk.*

J.R.L. VAN BRUGGEN

*As die skemer met sy vlerke
skadu's gooi oor veld en vlei,
voel ek hoe vergete dinge
en ou smarte roer in my.*

LEWENDIG BEGRAWE

Twee oë staan deur 'n vierkant van fyn metaalwerk na buite . . . daar waar die voëls nog fluit en kinders lag. Lag (iets wat hy lankal nie meer doen nie) want doen hy dit wel, vertrek sy gesig in 'n verwronge masker van té hard probeer.

"Herfs het hierdie jaar vroeg gekom", dink hy en hy laat sy blik saam met die herfsblare se goud en bruin grond toe sweef, terwyl hy broodkrummels deur sy metaalvenster vir die voëls na buite wring. Maar dit val en bly lê . . . En die voëls vlieg weg.

Dood! Hy skrik en draai om so asof hy iemand agter hom verwag. Maar dit is tog net hy en hy en weer hy. Dit is tog iets waaraan hy nie dink nie: dood. . . Want dink jy te veel, kom dit te gou hier waar hy sit - lewendig begrawe.

Iemand kom in, praat met hom, maar die woorde vind tog ook 'n uitgang na buite deur die metaalvenster; soos broodkrummels.

Dit is tienuur. Hy weet, want hy trek die ure en minute soos garingdrade uitmekaar. Netnou sal die vrou met die blonde hare hom kom haal om te gaan stap.

"Kom, meneertjie, die son is heerlik buite." Haar stem laat hom dink aan die kat wat hy eenkeer aan hul vyeboom opgehang het. Eenkeer word hiër ontelbaar. Keer op keer hang hy haar op as hy gaan stap - sirkel op sirkel terwyl sy siel opstyg en met honger oë oor die muur van verlang en saamwees loer.

'n Klok lui iewers: skril. Sy neem hom terug na die graf en rol die klip voor die opening. Miskien het Christus ook so gevoel toe hulle Hom weglê; in donker holtes terwyl hy eintlik geleef het!

Hy wens iemand wil vir hom 'n bal, 'n muis, 'n krieketkolf, selfs 'n rekke bring. Dis iets om te doen wanneer jy in die aande lê en kyk na die skaduwees teen jou grafmure, Jaloers - ja, dis die woord. Baie keer al het hy dié skaakpatrone met sy vinger gevolg tot waar hulle deur die metaalvenster verdwyn. Hy wens iemand wil vir hom 'n gordyn present gee - een met baie blomme daarop, want selfs sy oë verander in klein vierkantige metaalhokkies.

In die aande teken hy stofpatrone met spoeg en trane en in die dag vleg hy mandjies. Hulle wil hom nooit toelaat om een saam te naam graf toe nie. Hy sal baie eerder in een van sy mandjies wou slaap as in die bed - opgekrul soos sy eerste hond wat hy by sy pa present gekry het. Sy pa; sy pa het hulle lewendig begrawe en so het hy gebly en toe hy die dag sy oë weggee, het sy ma gesê: "Dankie . . ."

Die seer wys nie meer nie, maar die pyn . . . die pyn groei! Kan 'n mens van seer doodgaan? Sy vingers grawe teen die wit muur. . . en hy wonder, wonder wat van die dag as hy nie meer soek nie! Die dag as hy die blonde suster nie meer ophang nie, wanneer hy sy mandjie neersit - wat dan? Hy hoop die voëls sal dan die krummels van baie jare voor sy venster kry.

Die dag. Stof tot stof, skenk die aarde wat syne was en die bruin kluite is soveel warmer. Dit is omdat die son soveel helderder skyn. Hulle begrawe hom - dié keer dood . . .

Karin Taljaard
St 9/2

WAT EK IN MY WILDSTE DROME BELEEF

Drome . . . Drome oor die mooiste en dierbaarste dinge op aarde. Wie van ons kan sê dat ons nog nooit gedroom het nie? Wie kan sê dat hy nog nooit lugkastele gebou het nie? Nee, niemand van ons kan dit sê nie. Diep binne-in jou weet jy dat jy tog maar ook net 'n dromertjie is met die wildste drome.

Ek sit op die strand. Die lug bo my is soos 'n helderblou sambreel, die see voor my 'n aanloklike oase. Ek woel my voete in die koel seesand in. Die wind waai my blonde lang hare saggies heen en weer sodat die sagte krulle parmantig regop staan.

Ek staan oor die blou water. Alles word mistig om my. In die mis sien ek die pragtigste aandrok. Ligblou en sysag. Die verkoopsdame hou dit na my toe uit. Ek raak daaraan. Dis lieflik. Ek trek die rok aan. Dit pas my volmaak. Ek laat die tjalie sag om my skouers gly. Voor my sien ek 'n stil restaurant wat slegs dof verlig is. 'n Droomtafel staan in die hoek gedek; vonkelwyn en kers-

lig rond dit af. In die agtergrond is daar die geluid van sagte, strelende musiek, en op die voorgrond - ja, daar het hy gestaan: die man van my drome!

Dit was ons - net ons twee. Sy liefdesverklaring was soos 'n strelende stem wat my betower het. Al sy beloftes wat hy gemaak het, het ek geglo sal waar word. Ons drome wat ons daardie aand saam begin droom het, het my in 'n ander wêreld geplaas - 'n wêreld waar daar nie plek is vir hartseer en droefheid nie, maar waar daar elke dag sonskyn en geluk is.

Ek sluit my oë.

'n Sprokiesagtige woning staan teen die koppie. Groen grasperke, blomme, tuinbruggies, waterfonteine en dammetjies rond die prentjie mooi af. Trappies lei na die groot voordeur toe. Die huis binnekant is helder verlig, met die geur van vars blomme in elke vertrek. Trappe, bedek met sagte matte, lei na die tweede en derde verdieping van die huis. Ek kyk vanaf die derde verdieping oor die see.

Die seemeer maak swierige draaie en boë in die waterklare lug. Ek ruik die skoon, vars geur van alles om my. Dis stil op die strand. My gesig versomber. Hy het dan belowel! Waar bly hy dan? Hoekom kom hy nie? Het iets gebeur? My gedagtes is opeens soos 'n poel troebel water.

Maar dan sien ek hom. Sy oë is soekend, totdat hy my sien. Hy wuif, en ek wuif terug. Oor die seesand kom hy aangehardloop - hierheen na my toe! Soos 'n ligte veertjie dartel ek by die trappe af. Die sluier van my trourok gly agter my aan met die trappe af. Ek hardloop by die voordeur uit, oor die sagte groen grasperke, halfpad oor die tuinbruggie . . . dan is hy by my.

Hy strek sy arms na my toe uit. Hy omhels my. Die vrolike klanke van die troumars sweef oor die hele tuin. Orals sit mense. Hy neem my hand, en stadig beweeg ons deur die juigende mense. Hy bring 'n pragtige trouoring-te voorskyn. Dit pas volmaak aan my vinger . . .

Die koue seewater spoel oor my voete en bene. Ek skrik uit my droomwêreld wakker. Ek kyk om my. Die strand begin leegloop. Ek neem my handdoek en sug. Drome . . . Iets wat binne almal se bereik is, maar tog ook vir altyd buite jou bereik bly!

Erencia Kok
St. 10/5

VROU VAN DIE LANG PAD

die strate word leeg
die skemer haal swaar asem
maar sy ervaar nie meer nie . . .
sy kan haarself nie meer teen
haarself beskerm nie . . .
knielend, geboë bevrugteken
haar figuur die lewe
die lewe wat gewoon of
ongewoon sy gang gaan
onbewus van die toonhoogtes
van hartseer
die bekendheid van verlatenheid
wanneer die skraal wind
hyg na sy asem
sy dra net haar juk
ondeurdringbaar
stil

Melodie Nöthling
St. 7/4

HIERDIE HANDE

Hande is 'n simbool van arbeid. Ek het hande, jy ook. Besef ons werklik hoe bevoorreg ons is? Nee, dié dinge gaan by ons verby. Ons werk en bou en skep. Ons kán werk. Met ons hande bou ons lewens. Ons bou elkeen aan 'n toekoms, hetsy dit vir onself of 'n ander persoon is. Vanwaar kom jou hande, Mensekind? Jy is daarmee gebore, maar érens het iemand geknik . . .

Ek het 'n vriendin gehad. Sy was jonk en gesond. Haar hare was swart en haar oë blou. Sy was pragtig, altyd 'n glimlag na die wêreld gewys, maar sy het nie hande gehad nie. Haar arms het so doelloos gelyk. Sy het gewerk - hoe moeilik dit ookal was. Haar arbeid was 'n stryd. Onhandig het sy water gekook en die meeste van die huislike pligte gedoen, maar dit het sy tol geëis. Sy is nou dood. Sonder hande is sy begrawe. Haar pyn was groot.

ONTNUGTERING

Wreed weggeskeur
van my
is alle dink
alle waan van wie en hoe ek is
slegs nakend
soos ek nou daar staan
- geen wêreldanker aan te klou -
sô nakend
sal
ek
verder gaan

Ronel le Roux 9/5

ISOLASIE

Voetspore in die sand
'n Tenkskip gestrand
'n Eensame tenkskip in vlug
'n Blinde man op 'n brug
Vreeskind . . .
'n Groen blaartjie in die herfswind
Ek ek
wat voel
en soek
en nie kan vind

Niconfiscious

P.J. Schalkwyk
St. 10/1

Hy het oud geword. Hy het ook doodgegaan. Toe hy oud was, kon hy nie meer loop nie. Hy kon nie meer sien nie, maar ander mense het geskryf: hy het vir hulle gesê om dit te skryf.

Toe hy jonk was, was hy snaaks. Dit wat hy geskryf het, kon jy voor lag - en huil as jy dit verstaan het. . . . Toe hy jonk was, kon hy hardloop; hy het ook gehardloop. Hy was 'n goeie atleet. Die lewe was nie goed vir hom nie. Hy het opgehou om te hardloop, want hy kón nie meer hardloop nie. Hy kon nie meer lag nie. Binne was dit te seer. Toe het hy oud geword.

Die ou man, só onthou ek hom. Hy was nie regtig oud nie. Hy kon mense nog laat lag, party laat huil ook. Hy kon nie anders skryf nie. Hy was 'n kremetart, sewehonderd jaar oud en nog steeds het hy nuwe blomme gegee. Die voëls het in hom nes gemaak. Hulle het gelag toe hulle eiers uitbroei. Hy het die eiers beskerm. Hy het hulle laat huil toe 'n slang die kleintjies opeet. Die kleintjies het hy nie beskerm nie. Hieroor het ander voëls gelag. Jy sien, dit was nie hulle kinders nie.

'n Ou man: 'n ou man wat jonk was. . .

Hy was soos daardie ou skilpad wat 'n nuwe skilpad kon voortbring. 'n Nuwe skilpad waarop 'n olifant getrap het. Die olifant kon nie sien waar hy trap nie. Hy was 'n ou skilpad, 'n skilpad wat te klein en nietig was om die olifant te keer. Sy stem was te pieperig. Die olifant het, of wou hom nie hoor nie.

Hy was 'n man wie se liggaam nie kon by bly by sy siel wat nie kon stadiger loop nie.

Hy was 'n ou man. . . 'n gelapte, gekreukelde winterslaken. Hy was oor die muur, maar ander mense kon hy nog warm hou.

Só onthou ek hom.

Cassie Nel
St 10/2

EK VERLANG SOMMER

Die grassade lê plat teen die loeiende wind se storm. . . . My hart trek reguit soos 'n stoffie in die sterk wind terug kleintyd toe. Ek verlang sommer. . .

Skielik sien ek voor my die lowergroen Oos-Transvaal. My tone wikkkel weer saggies deur die sopperige mos. Om my skyn die sagte son goedgunstelik en dromerig tussen groen blare deur. Skaam-skaam voel sy aan growwe bruin stamme. Vinnig word haar hand weggeruk en glimlag sy skalks met 'n silwergeel lig in haar oë teen die stroompie.

My voete lê nou poegaai in die stroompie. Die warm-koue van die water skiet pyltjies deur my lyf. Hulle skiet, hulle skiet raak! Ek is lief vir hierdie wêreld - lief vir moeë voete in 'n silwerblink stroompie; lief vir lê op die nat mos; vir kyk; vir sien. . .

Die windpomp gee skielik 'n aaklige kraai en my drome spring weer verskrik op aandag. Ek kyk 'n rukkies verdwaas rond. Die besef omvou my soos 'n te warm gloed. . . . Ek kry seer; ek is alleen. . . . Ek is oud. Ek verlang om na 'n gladde, vrolike gesig in die oggend te kyk as ek was; ek verlang na fermheid, na. . . jeugdigheid.

My lewensboekie beweeg einde se kant toe. Nog net 'n paar blaie is oor en dan. . .

Ek loop stadig deur die dorre landerye en vee my hand lusteloos teen 'n verstofte mielie. Skielik is my oë oop, skielik sien ek! Verbysterd kyk ek na die klein goggatjies wat ywerig aan die werk is. Ek kyk na die droë aarde en sien 'n eensame wit blom tussen droë kluite. My siel suig die lewe om my in. My hart begin skielik weer lewe. . . . Ek sien lewe. . . . Ek het so verlang na lewe! Dit is lente in my winter!

Die vreugde in my borrel oor toe ek terugtrap. Orals om my sien ek die mooidheid van my woonplek. Ek sien nog goggas en blommetjies. Ek sien selfs 'n goudgeel vlindertjie wat moedig in die skrynende son vlieg. Die wind het nou al bedaar. Ook my storm is stil.

Moeg gaan sit ek op 'n groterige kluit. Ek lag selfs oor die ooreenkoms tussen my en daardie uil wat vir jare al op sy kluit in ons taal sit.

Ek weet ek sal weer verlang. Ek weet ek sal weer met hunkering aan vervloë dae dink. Ek sal weer verlang na groen bome; na kleilat speel saam met my maats; na boomklim; na jonkwees. 'n Warm sekerheid brand egter in my - nooit sal ek weer net verlang nie; nooit sal ek weer toelaat dat ek so afgestomp raak soos wat ek was nie; nooit nie!

Skielik verlang ek na my ma. Ek wil aan haar vertel wat ek nou geleer het. Haar woorde kom na my toe terug: "Onthou jy is oud slegs as jy ophou groei". Hoe graag wil ek nie aan haar sê nie: "Ma, kyk Ma, ek groei weer!"

Denise Lichtenstein
St. 10/2

DIE MIRAGE-STRAALJAGTERS KLIEF DIE LUG IN

Die Mirage-straaljagters klief die lug in. Op skrefies agtervolg my oë die ystervoëls. Die piramide-formasie is netjies gevorm en lyk skerp afgeëts teen die jasper lug. Soos 'n skilder wat kwistig sy kwas heen en weer trek, verskyn oranje, blanje, blou spore in die lug. Van my voete af word my liggaam swaar en rondom my snak mense na hul asems; die gedagte agter die simboliese kleure is té groot. . . . té oorweldigend. Twintig jaar is min teenoor sommige Eurasiëse lande; tog lê daar in die woord "Republiek" drie eeue se ondervinding toegespyker. Soos goeie wyn beleë lê, so het Suid-Afrika in die kelders van geskiedenis, diep in die houtvate ingetrek. In elke burger se are het die wese van dié sonskynland gesypel. Die stem oor die luidspreker laat my regop sit: "Suid-Afrika. . . Republiek vir 20 jaar! Jou babloede bodem het ons geleer: Eendrag maak mag!"

Letitia v.d. Merwe
St. 8

Liewe Madelein

Alle goeie dinge kom tot 'n einde. So was dit dan ook met ons vakansie in Durban. Ek sit nou rustig tuis, maar ek is anders as voorheen. Ons het die gewone vakansiepret gehad en lekker baljaar, maar die besoek aan een enkele plek, het my lewe daadwerklik verander. Ek wil jôu graag daarvan vertel, want jy is my beste vriendin.

My niggie, Helen, woon in Durban. Sy werk by 'n inrigting vir mongoolse kinders. Ek het eendag saam met haar die inrigting besoek en met party van haar leerlinge kennis gemaak.

Barbara het vir my gesing. Sy sing pragtig. Dit het haar drie ure gekos om dié liedjie aan te leer. Haar determinasie - vergeleke met myne - het my bitter skuldig laat voel. John het in sy brabbeltaal - alhoewel hy twaalf is, het hy pas eers met spraaklesse begin - vriendelik met my gesels en gelag.

Hulle was almal goed vir my. Slegs liefde straal uit hulle almal. Hulle gee so baie, alles wat hulle kan gee. Ek kan soveel meer gee, en ek wil. Ek wil help! Jy ken my worstelings. Hulle bestaan nie meer nie, want ek het my roeping gevind.

Ek staan op vaste aarde. In die duister sal ek nie meer rondtas nie. Ek weet wat ek wil. Hulle gee alles. Ek sal ook alles gee.

Dink aan Barbara, John en al die ander in jou gebede.

Liefde.

Jou vriendin
Sunette

Sunette Gerber St. 8/2

DIT IS DIE EINDE . . .

Niemand het iets gesê nie, maar toe ek my oë oopmaak, en verder wegsink in die swart duisternis, het ek geweet, ek is blind.

Ek wou omdraai en by die groot wit vensters van die hospitaal uitkyk, na die groen grasperke, die blomme, die voëls en die mense, maar vir my was daar nou net leë klanke sonder beelde. My geliefdes se stemme het leeg teen my vasgeslaan. Ek kon orals in die saal blomme ruik, rose: vir my was daar geen blomme nie, net swart skaduwees. Ek wil nie verder lewe nie, nie in hierdie swart wêreld nie! Ek wil nie, nie as ek die voëls hoor sing, die blomme ruik en stemme hoor wat teen my vasslaan nie, nie as daar geen beeld in hierdie donker skaduwees is nie!

So dikwels toe ek nog kon sien, het ek verby blomme gekyk. Nooit werklik met geopende oë na die skepping gekyk nie. Die lewe het by my verby gegaan, en nou reik ek terug na gister. Gister kon ek nog my oë open en Gods wonderwêreld aanskou.

Kan ek berus? Leer my, leer, om vandag te aanvaar, en môre uit die son te ontvang! Maak 'n einde aan die eindelose leegheid hier binne. . .

"EN LET OP DIE LELIES HOE HULLE GROEI. . . ."

In 'n wit hospitaalkamer sit ek - my hande slap en koel in my skoot. My hart klop onstuimig en bang - baie bang. En ek wag. . .

Die windjie wat stil-stil by die venster inglip, verdyf die warmte van die sonstrale wat oor my gesig speel. Hoop en verwagting lê die hele kamer vol. My keel is droog - my tong voel swaar, swaar en oorbodig soos die verbande oor my oë. . .

. . . My oë huiwer. . .

Deur die skrefies tussen my vingers raak-raak die son aan my wimpers. Die sonstrale se warmte por my aan om my bewende hande voor my oë weg te neem, dwing my oë met onverklaarbare moeie oop. Ek kyk. . .

Ek kyk en sien. Ek sien - ek sien. . .!

Trane stroom oor my wange; loop af teen my nek - my bors. Ek vóel dit; próé dit; sien dit! Ek ek sien - ek sien!

My oë gaan oor die groen grasperke, oor die groot struik en blomme. Blomme - is hulle nie pragtig nie? Volmaaktheid straal in hul kleurvolle gesiggies na my toe uit; en lok my oë verder die groot tuin in.

My oë dwaal. . . weg tot by die groot rivier. Ek sien die water wat speel-speel oor die klipies speel. Saam met die stroom vloei my oë verder en verder en verder. . .

Ek sien die warm bondeltjie liefde wat ek in my hande vashou. 'n Nat snoetjie druk liefde teen my hande. Met oë word daar baie gesê.

My oë versamel honderde kleure. My oë - oë wat nie genoeg kan sien nie. Oë wat sestien jaar moes wag om vry te wees. Vry van donkerkte. Vry van blind wees. . . Vry!

Snags is ek steeds onkeerbaar bang: bang dat my oë net deel van 'n droom kan wees; bang vir die vrees van blind wees. . .

Vroegoggend staar ek na die dou wat die wêreld met varsheid oortrek. My oë volg die miertjies wat fluks werk; aanhou werk. My oë reik na die son se strale wat heerlik oor die wêreld brand. Die sonstrale brand by my oë verby - verby tot by die kamers van my hart.

Nou - nou is my lewe kleurvol! Sinvol. . . . sinvol want my oë sien God se skepping. God se volmaaktheid. . .

"My vader wat in die Hemel is, laat U naam geheilig word, laat U koninkryk kom, U wil geskied - soos in die Hemel, so ook op die aarde. . ."

Ek weet nie hoe om dankie te sê nie. 'n Lééf tyd is te kort om my dankbaarheid te bewys - te kort. . .

"en ek let op die lelies hoe hulle groei. . ."

Berni Meyer
St. 9/2

SO ONTHOU EK HOM

Ek dink nou baie aan hom soos hy was. Eers het ek net my verlies betreur, totdat ek sy sin besef het. God het hom met 'n doel geplaas en dit was waarskynlik in God se plan dat hy so gou hemel toe moes gaan.

Liggaamlik was hy pragtig. Hy sou goed in die rol van 'n geneties-perfekte mens in 'n ruimtefilm gepas het. Hy was groot en gespierd. Dit het gelyk asof die son aan sy hare gevat het, en sy oë was so blou soos vlak seewater oor koraal-riwwe. Sy mond het altyd fyn plooitjies om gehad van die glimlag.

As sportman het hy uitgeblink. Op skool was hy atleet en rugbyspeler. Hy het kort afstande gehardloop en as die skoot geklap het, was dit asof hy oor die aarde gevlieg het. As sy teenstander op die rugbyveld die bal gehad het, en los voor die ander uitgehardloop het, was hy soos 'n leeu wat 'n bokkie jaag, want die leeu wen gewoonlik.

Werk! Dit was soos 'n stokperdjie vir hom. Hy kon myns insiens 'n ongetemde tuin in 'n tuin van Eden laat ontpop.

Sy geaardheid was wonderlik. Hy het met almal oor die weg gekom en in tyd van droefheid kon hy vir elkeen persoonlik net die regte ding sê, gewoonlik gedeeltes uit die Bybel. Hy het ons hele gesin deur die droefheid van ons moeder se dood gedra.

Dit was waarskynlik sy geloof wat van hom so 'n amper wondermens gemaak het. Elke keer wat hy iets bereik het, het hy altyd die eer toegeskryf aan Wie dit toekom . . . God. Hy het aandeurgesit met iemand wat God nie geken het nie, met die Bybel as hulp. Die Bybel was werklik sy swaard om teen die lewensprobleme te veg. Nooit was hy bedruk nie!

Ons het saam gaan perdry, pieknik hou, in die veld gaan stap en sommer nog baie dinge saam gedoen. Hy het my attent gemaak op die klein goggatjies en klein plantjies en al die klein dingetjies in die lewe wat so belangrik is. In die gejaagdheid om roem en 'n eie voortbestaan vergeet 'n mens dit soms. Hy het my die mooiheid van die natuur laat ontdek. 'n Mens kan dan weer aangaan in die stad wat 'n miernes is. Miere is net meer mensliwend of liewers mierliwend.

Hy het my met alles gehelp: van algebraprobleme tot liefdesprobleme. Op skool het hy akademies presteer en dit was soos 'n skool by ons huis soos kinders hom kom lastig val. Ek dink 'n beter beskrywing vir sy geduld as "so geduldig soos Oom Paul se standbeeld", is daar nie.

Sy ideaal was om 'n dokter te word en dan te spesialiseer. Daar was by hom idealisme in die oortreffende trap. Hy sou seker baie verin die lewe gekom het. Hy wou egter eers grensdiens gaan doen.

"Ek skuld dit aan my land en my volk en bowenal aan God". Hy het gegaan en hy het baie goeie werk onder die soldate gedoen. Daar was egter eenmaal 'n ontmoeting met terroriste en sy maat is vasgekeer in 'n brandende voertuig. Hy het gehardloop om hom te gaan red, maar trap toe op 'n landmyn.

Hy was 'n held. Kan 'n mens hom anders onthou? Dis hoe ek hom altyd sal onthou.

M. Anderson
St. 10/1

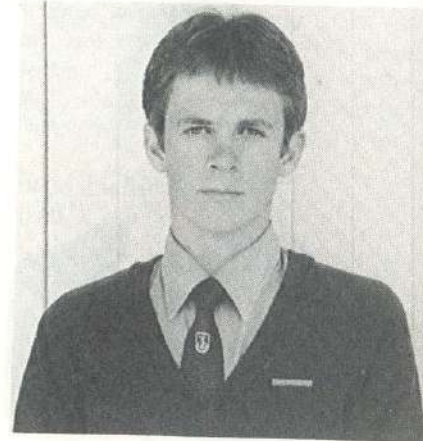

ONTHOU JY NOG?

Die herinneringe van Leeudraai kom een na die ander weer in my gedagtes na vore. Ek ervaar al die hartseer en blydschap weer. Ai, dit was darem onvergeetlike dae daar op die ou familieplaas. Waarom moes dinge so 'n wending neem?

Onthou jy nog die oggende wanneer ek en jy vroeg moes opstaan om in die ou "Union"-koolstoof vuur te gaan maak? Terwyl jy die boorgatpomp gaan aanskakel het vir koffiewater, het ek die kole gaan haal wat in die paraffienblik was, dié het gewoonlik voor ou Titus se kamer gestaan.

By my, om vir my goeie môre te sê, was ou Kaptein. Hy was nou wel nie 'n stamboekhond nie, maar so getrou soos die apostel Petrus self. Voor Titus se kamer het ek die blik met kole opgetel, liggies aan sy deur geklop en terug huis toe geloop om die stoof te gaan stook.

Na ontbyt, wat maar gewoonlik mieliepap in alle variasies was, is ek en jy skool toe. Onthou jy nog hoe ons die klipperige paadjie langs die turksvylanig af na die hoofpad toe geloop het? Dit was daar net duskant Matato se kafferwinkel waar oom Martiens ons met sy dertig-sitplek bussie opgelaa het.

So teen drie-uur se kant het hy ons dan weer daar afgelaai. Soms het 'n mens al van die pad se kant af die reuk van gebakte koedoelewer geruik. Dan het ek my boeksak gewoonlik styf onder my arm vasgeknyp en genaef vir die huis, want wys vir my 'n boerseun wat nie van gebakte koedoelewer hou nie! By die huis aangekom, het ek die sifdeur wild oopgeruk en die kombuis binnegestorm. Dan het Ma die bord kos voor my neergesit en so terselfdertyd vir my 'n klapsien op my vuil sproetgesig gegee.

Daarna het ek en jy, Amos, Baldag en Moses gewoonlik in die lou-warm water van die Limpoporivier gaan swem. Af en toe kon 'n mens iemand se pynkreet hoor wanneer hy deur 'n waterskerpioen bygekom is. Daar op die sandbank van die Limpopo het ons geheime gedeeltes gedroom van dinge wat nie van hiêrdie wêreld is nie!

Saans . . . dan het ons-Boeke gevat. In Pa se hande het die groot Familiebybel tuis gelyk. Ons moes daarna eers gaan was in die groot ou erdebad wat Pa in Pietersburg gekoop het.

Saans wanneer ons elkeen alleen in ons beddens gelê het, kon 'n mens die gekriek van kieke hoor, die skril gekreeu van 'n benoude kiewiet en die benoude gebulk van beeste as hulle 'n roofdier in die omgewing geruik het.

Vandag is dit 'n waagstuk om jou voet op Leeudraai te sit, want sien, dit is mos nou 'n militêre kamp. Die Mens met sy bedorwe verstand het nog 'n stuk van God se skepping geskend. Nog 'n stukkie beloofde land is in die hande van die Filistyne . . .

Louis Horn
St 9/2

MÔRE IS NOG 'N DAG

Môre is nog 'n dag. 'n Leeftyd van wag op iets wat jy nie kan hê nie, omdat jy dit reeds gehad het — op iets wat nie kan kom nie want dit het reeds gekom. 'n Lewensopvatting. Van wanneer af? Iewers krap 'n herinnering van ontgeling.

Die bleek mure van die hospitaalkamer suig aan my ore vas. Skielik spring ek op, soos 'n wilde dier wat uit die beswyming van 'n doofpyl in 'n vanghok ontwaak. Die terugkeer van gedagtes, woorde, tonele, maak my 'n skipbreukeling van die lewe — ek's net bewus van die ontploffing in my kop wat my brein uit my wou ruk, sodat die binneste nou een bloedige vlam is.

Bloed, pers gedaantes . . . Waar is die bleek mure — nee, dis haar wange. Hulle is bleek en hol onder die verglanste kyk van haar oë. Haar lippe hang los van mekaar: 'n magtelose, onvoltooide woord, verys in die lug.

Ek verlang na die bleek mure — hul koelte. Die warmte is ondraaglik. Agter haar blad groei 'n rooi blom — 'n angelier. Bloed loop in 'n smal straaljie langs haar rug af, oor haar kruis, oor haar dy . . . My arms voel lam. "U wat alles weet, vat tog my geheue weg!"

'n Engelgesig, met 'n stywe kappie oor haar hare, spons my voorkop af. Die koel vogtigheid kalmeer my effens. God is 'n God van genade. Êrens voed die fontein 'n stroompie water, kabbelend en blou. Haar oë was blou — blou oë; blink en waterpas. Hoe kon sy weet, verstaan?

Daar is mos twee soorte mense op aarde: die wat tekort gedoen word en die wat tekort doen. Mens moet kies, heel vroeg in jou lewe. Die formule is om geluk te vind en te sorg dat jy jouself kan uitlewe. Maar om jouself te kan uitlewe, is om binne perke te doen wat jy graag wil doen — en om te doen wat jy graag wil doen, het jy geld nodig.

Dit het sy nie verstaan nie — nie van die swaarkry wat onder 'n deksel vasgedruk word op 'n trillende massa, wat dreig om oor te kook nie. As ek van rekenings, hoë lewenskoste, uitbetaling van polisse en inflasie gepraat het, het sy dit afgewys, deur te sê ek toon 'n dikbekskeulseunredenasie. Die skuld het groter gegroei. My liefde was te groot; my inkomste beslis te karig.

Ek voel weer die koue, harde metaal in my hande. Ek wil dit wegsmyt. Die klou aan my hande. In elke mens is tog 'n dier. In elke mens is daar 'n voël. In elke mens is daar 'n blom, 'n angelier. . .

'n Sagte hand klap liggies aan my wang. Dis weer die engelgesig en die begrypende bleek mure. Dit ruk my uit die greep van die nagmerrie. Ek wil nie meer dink nie — nie onthou nie. Môre is nog 'n dag van onthou, wat soos aasvoëls tekens gewaar van 'n karkas en draai en draai. Alles sal weer oopbreek met die geweld van 'n tydbom — verblindend, verdowend, verwoestend.

SY WAS SOOS 'N ROOS

Soos 'n roos sal ek haar onthou. Soos 'n wynrooi roosknop wat met laggende blare jou nader wink, so sal ek haar, met haar diepblou oë en die blou wat altyd op haar wange geprik het, onthou. Sy was 'n dame so na my hart.

Soos 'n roos se geur welriekend in jou neusgate opslaan, so het haar parfuum my altyd aan 'n roos herinner. Orals waar sy haar opwagting gemaak het, het die walm van die geur, wat so eie aan haar was, die hele omgewing vol gehang.

Ek sal haar onthou soos sy elke dag met 'n nuwe lewensuitkyk die dag aangedurf het — net soos 'n roosknop wat uiteindelik sy ware prag en praal onthul met die oopspring van die blare wat alles wat voorheen weggesteek was, tot 'n nuwe skoonheid onthul.

Wanneer jy haar gesien het, was jy verheug en bly net soos die gevoel wat warm in jou opstoot wanneer die geur en prag van 'n roos stralend voor jou opwel. Sy was asemrowend . . . byna volmaak in haar voorkoms en optrede.

Waar is sy nou? Weg van ons, ver weg van ons! Vir my was sy . . . 'n roos.

Amanda van Biljon
St. 7/7

My siel voel verwronge; geknel deur tralies van vervolging en totale gebrek aan onskuld. Die bleek mure, die engelgesig en die hospitaalreuk spel dit uit: Môre is nog 'n dag — rus nou . . .

Reza van Niekerk St. 10/3

SO ONTHOU EK HOM

Jy vra my om jou te vertel hoe ek hom onthou? Dis maklik, weet jy. Al wat ek hoef te doen, is om my oë te sluit en dan verskyn die prentjie helder, asof dit gister was . . .

Hy het vriendelike, ysblou oë gehad. Sy oë kon lag. Daardie oë kon troos en diep pyne uit jou binneste verwyder - dit was oë van een wat omgee. Daardie oë wat jou duidelik kon laat verstaan dat jy nou die grens oorskry het . . . dis oë wat kon praat! En dan vra jy nog of ek onthou?

Sy hande het altyd saam met sy oë gepraat. Ek onthou eenmaal . . . ek was klein en die val van 'n stoel was vir my nog 'n reusagtige ondervinding, maar sý hande het my gered. Sterk en beskermend het dit om my tenger liggaampie gegaan en gekeer dat ek seerkry. Later, toe ek groter was en die eerste verstaan van seerkry my tref, was die hande daar om my teen hom vas te druk en my te help oor die brug van seerkry. Weet jy dat onthou 'n mens kan seërmaak?

Ek onthou dat ek hom amper aanbied het. Die grond waarop hy geloop het, die woorde wat hy gesê het . . . ek het alles aangehang! Ek wou en kón hom nie teleurstel nie. Sý woord was ja en amen en geeneen sou my ooit kon oortuig dat hy 'n fout gemaak het nie. Weet jy dat die onthou nou trane in my oë bring?

Hy kon gedagtes lees. Hy kon altyd alles so ráákvat. Nadat hy weg is, het almal gepraat dat hy so vriendelik en gelukkig was! Weet jy dat onthou en verlang dieselfde ding is? Wéét jy?

Ons het soveel dinge saam gedoen. Ons het gespeel, gelag en selfs gehuil toe Mamma siek was. Hy was 'n mens, 'n menslike mens. Hy't foute gehad, natuurlik, almal het dan foute, maar hy was my pa. Die een vir wie ek lief was. So onthou ek hom . . .

Weet jy dat onthou wonderlik lekker is . . .?

Karlien van der Merwe
St. 10/1

MORE IS NOG 'N DAG

Ek staan voor 'n beslissing in my lewe. Ek moet kies - is dit vandag, of is dit môre? Ek spook deur die groen ruipte van my verwarrende gedagtes. Dit is altyd dieselfde; albei is ewe aantreklik. Vandag. Môre? Vandag en môre is die tweeveg van my gedagtes.

Die son gaan onder. Om my lê 'n magdom onafgehandelde werk. Ek mag kies - wat nie vandag voltooi word nie, kan altyd tot later oorstaan . . . Die nare duiwel verstil my gewete in een, groot hap. Vandag ontspan ek, ek werk dan môre weer. My hart protesteer nog, maar verloor 'n verbete stryd. Ek het al weer uitgestel.

My probleem is veel erger as dit. My neiging is om alles of uit, of af te stel, en beïnvloed nie net vir my nie, maar ook my vriende. Daar is verskeie meisies vir wie ek graag briewe skryf. Op Saterdag wil ek graag hierdie takie afhandel, of so het ek altyd gedink! Sodra Saterdag aanbreek, ontbrand 'n vlam in my. Waarom nie die skryf los vir Sondag of Maandag nie? Ek kan net so wel, want môre is nog 'n dag, dan nie? So gebeur dit dat ek soms verwyte briefies oor my stilswye in my posbus kry . . .

Van toentertyd af is ek 'n ywerige seëlversamelaar. Wanneer ek versamel, versamel ek in oormaat. Dit geld my seëlversameling ook. Wanneer die skoen-dosie waarin ek my seëls bêre, oorloop, staar die seëls my met koue oë aan. Ek voel dan 'n koue hand aan my keel gryp en koue water kabbel langs my ruggraad af. Net nou is die tyd om my seëls in my albums weg te pak, dink ek, maar wie kan nou met die nare ou duiwel rekening nou? Iets onbenulligs val skielik voor: ek stel weer uit. Môre sal ek dit doen, net môre!

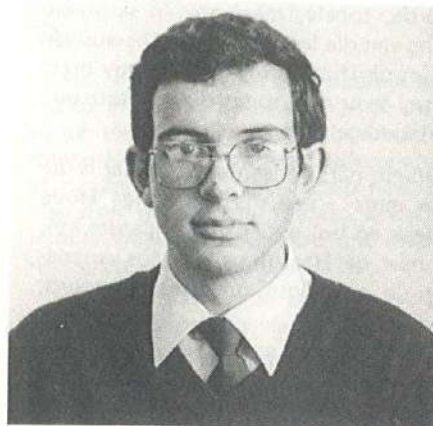
Elke mens is vol foute. Ja, my fout in die lewe is dat ek 'n duiweltjie met 'n gevurkte stert het wat my bloots ry. Wanneer iets in my lewe in die dag van môre gedoen kan word, word dit beslis nie - om geen rede hoegenaamd nie - vandag gedoen nie. Ek benadeel myself. Ek stomp my emosies af. Ek trek diagramme van hoe om verlore tyd in te haal.

Tyd laat hom nie inhaal nie. As ek tyd verloor, verloor ek 'n deel van my lewe. Wanneer my duiwel-met-die-vurkstert in my oor gefluister het, en ek oudergewoonte uitgestel het, voel ek my lewe 'n mislukking. Die duiwel-met-die-stert sterk my in my kwaad; hy vertel my wrintiewaar dat môre die dag is om in te haal. Môre is nog 'n dag.

Môre is my dag van vernuwing. Môre is die eerste dag van die res van my lewe. Ja, môre laat ek my van geen duiwel voorskryf nie.

Môre het ook sy môre, die dag om van die vorige swart dag te vergeet. Om uit te stel, is 'n eienskap wat hom vir niks en niemand laat uitwis nie - 'n menslike swaakheid. "Vandag is nie 'n droom nie, en môre sal ook nie 'n droom wees nie." My siel skree altyd met verwyte na môre,
net môre,
môre,
môre . . .

Jaco van Niekerk
St. 10/2

DÁN WEET 'N MENS DAT DIT BEGIN WINTER WORD

My dink het heeltemal gaan staan. Ek staar voor my uit. 'n Grieselrige windjie laat die ou dennebome se toppe sidderend beweeg. 'n Koel briesie vul die soel aandlug, en ek sien hoedat Herfs sy geel, oranje en oker konfettie uit die Hoër Hand saggies grond toe laat fladder. Ek staar, staar . . . tuur voor my uit. My dink het heeltemal gaan staan. Herfs is om duisende swaeltjies te sien vlug . . . en wanneer 'n ysige wind jou aan die arms gryp, dán weet 'n mens ook dit begin winter word . . .

Theresa Koen
St. 8/5

Liewe Marna,

Waarskynlik verwag jy nie hierdie brief van my nie, omdat jy my 'n brief skuld, maar vriende staan mos nie so op hul waardigheid nie en aangesien dit my nie nou aan tyd ontbreek nie en ek heelwat nuus het om mee te deel, laat ek maar van my hoor.

Verlede week het al die standerd agt-leerlinge van ons skool na 'n veldskool gegaan. Die seuns het die week op Amsterdam deurgebring, terwyl ons meisies in die koshuis van Kinderstrand op Glenmore tuisgegaan het.

Ongeveer twee ure voor sonop, op Donderdag 7 Mei, het drie busse - vol gepak met jillende, opgewonde meisies - die uitputtende reis na Glenmore aangepak. Hoërskool Oos-Moot se dogters het saam met ons die veldskool byge-woon. Na 'n vyftien-uur lange rit, vol katastrofes (een bus se remme het onder andere opgehou funksioneer) het ons moeg en beteurd in motreën ons bestemming bereik.

Sommer heel aan die begin is ons goed die leviëte voorgelees deur 'n kwaai omie met 'n groot maag en 'n lang baard. Ons het dus geweet waar ons met hom staan en het geen kanse gewaag nie. Vrydagoggend is ons in groepe ingedeel en kon ons reeds ons voelers uitsteek om ons nuwe maats te leer ken. Hegte vriendskapsbande is binne die eerste paar dae gebind wat ons baie sou help, aangesien die veldskool slegs 'n sukses kon wees as ons projekte as 'n span sou aanpak.

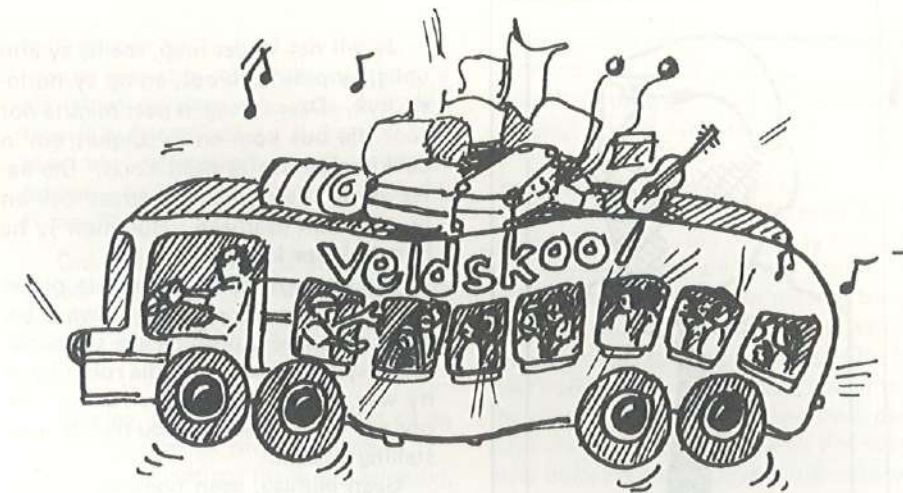
Gedurende die week het ons onder andere groepbesprekings gehou, 'n stap-toer onderneem, die hindernis- en lieteriabaan besoek, vlotte gebou en daarmee op die lagune gevaar, in die see geswem en saam geswoeg om gereed te maak vir inspeksie.

As nuwe, lewensblye en liggaamlik-sowel as geestelik verrykte mense, kon ons dus Vrydagmiddag om twee-uur by ons skool van die bus afklim.

Sé groete aan almal tuis en sorg dat jou pen nie verroes nie.

hartlike groete
jou toegeneë vriendin
Mona-Liza

Mona-Liza Aveling St. 8/2

Liewe Cherine,

"Ice cream, lekka lollies, bananas!"
Ja, dis hoe ons uitgesien het na die kamp op Glenmore.

Ons was almal vroeg uit die vere, behalwe vir die een of twee wat verslaap het. Elkeen het geglimlag van oor tot oor, want ons gaan see toe. Ons het baie keer gestap, gans te veel, want twee van die busse het ingegee en dan moes daar gewag word. Na veertien ure se ry was ons by Glenmore en nadat oom Chris (ou Moses) 'n paar bevels uitgeskree het, was niemand meer seker of hulle nie maar by Ma moes gebly het nie.

Die nag het jy sommer gaan slaap sonder om tande te borsel. Die volgende oggend is ons met al die reëls toegegooi en is ons in groepe verdeel. Daar was vier groot groepe: bome, slange, voëls en visse. Ek was natuurlik 'n vis. Ons het speletjies gespeel vir punte en daar het die bobbejane ook hulle beurt gehad om paal te klim. Die gees was hoog en net so die punte ook. Visse was voor. Ons het lesings gekry oor leierskap, haaie, slange, oorlewing en nog baie meer interessantheide. Die kamer-inspeksie was die ergste en ons het sommer begin met 'n negatiewe getal (-23), en moes aanhoor dat die hele strandkafé en grasperk in ons kamer lê! Die hindernisse was lekker, maar vuil, veral die ottergat, en spanwerk het baie getel.

"Ice cream, lekka lollies, bananas!"
Ja, en al wat ons gehad het, was 'n verkrimpte piesang en baie, baie oefening.

Jou vriendin
Petro

Petro Engelbrecht St. 8

EK EN JY

Ons was altyd saam
Ons was een
Ek en jy
Onthou jy . . .

Jy't altyd aan my hare gevat
Ons was altyd bymekaar
Jy't my laat drome droom
Onthou jy . . .

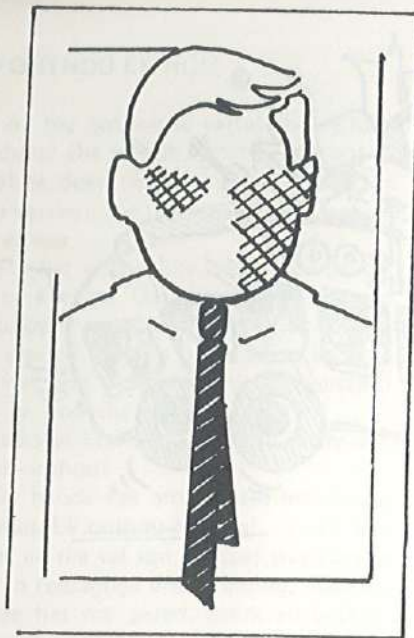
Nou's ek hier
Waar's jy dan?
Waar's gister?
Gaan vandag dan vir ewig aanhou?!!

Jy't my opgetel as my voete nat ge-word het
Jy't my getroos as ek gehuil het
Jy was altyd by my
Ek en jy
Onthou jy . . .

Ek moet opstaan, aangaan
Dalk sien ek jou langs die pad
Miskien tel jy my weer op,
en dra my dan huis toe . . .
Vir ewig . . .

Michelle Conroy
St. 9/2

DIE MODERNE GESIGLOSE MASSA MENS

Jy sien hom elke dag. Miskien omdat jy in 'n voorstad lewe sien jy hom nie so dikwels nie. Maar hy is daar, rondom jou, orals, altyd.

Jy sien hom in die straat loop in 'n besige middestad. Sy oë tuur reguit voor hom uit, sy arms is styf hy loop vinnig en doelgerig. In sy een hand, vasgeklem asof dit sy kosbaarste besitting is, hou hy sy aktetassie vas. Die koerant, netjies opgevou, word soos die Bybel onder die arm gedra. Sy modieuse skoene is vuil en die skoemaker wag al om die afgeloopde plastieksole te vervang. Die pante van sy blinkgestrykte baadjie is gekreukel en deur die spleet sien jy dat sy hemp effens uitsteek. Om sy nek wurg 'n dun swart-en-wit das.

As jy besluit om hom te volg, moet jy gou maak want hy verdwyn al amper om die straathoek. Jy hoef hom nie ver te volg voordat hy by die bushalte kom te voel voordat hy by die bushalte kom te voel. Daar is nie meer plek op die klein houtbankie nie en hy staan maar en wag vir die bus. Die aktetassie word versigtig by sy voete neergesit soos 'n skoot-hondjie wat nie moet weghardloop nie. Voor jy nog wonder wat hy volgende gaan doen, haal hy die koerant uit en begin lees. In die verbygaan stamp iemand per ongeluk sy aktetassie om. Byna verbaas kyk hy af. Dan vou hy die koerant toe, plaas dit onder sy arm, en tel die tassie op.

Jy wil net verder loop, toe hy sy arm oplig, sy pols ontbloot, en op sy horlosie kyk. Daar is nog 'n paar minute oor voor die bus kom en hy besluit om 'n pakkie sigarette te gaan koop. Die kafee is op die oorkantste straathoek en jy volg hom daarheen. Hoe meer jy na hom kyk hoe koddiger lyk hy.

Die koerant en die aktetassie piekel saam. . . Die kooptransaksie word beklank en ongeërg prop hy die sigaretdosie in sy baadjiesak. By die robot moet hy wag. Dan word dit groen en hy loop oor om maar weer op sy ou plek te gaan stelling inneem.

Geen glimlag, geen oogknip, geen emosie versteur die roerloosheid van sy gelaatstreke nie. Is hy robot? Is hy mens?

Dan daag die bus op en verswelg hom. . .

Juan Gilfillan
St. 10/3

SO SAL EK URE DEURBRING

Wat sal wonderliker wees as om op 'n plaas naby die see te woon? Dit rym miskien nie, want as mens langs die kus ry, is daar net vakansiehuise. Dit hoef nie by die see te wees nie — net naby.

Ek sal ure lank op die plaas stap. Smoëns vroeg sal die voëltjies my wakker sing en my dag sal begin. Ure lank sal ek sit en kyk en wag dat die son se kop oor die berg kom. . . dan sal sy lagende oë bo die berg uitloer en laastens — die vet glimlag. Eers sal ek sien hoe die bessierooi son 'n agtergrond vir die doringbome vorm. Die son sal helderder word en dan sal ek sien hoe die sonsambreel sy doel dien. Soos 'n lui leeu sal ek ure lank in die skadu van die doringboom sit en staar — elke warm dag. Vandat die dou nog op die kleurvolle veldblommies skitter, totdat die skadu stadig weggesluit het na die anderkant van die boom, sal ek daar bly en kyk hoe elke hasie en bok in die veld baljaar en hoe elke mier sy brood verdien.

Langs die waterstroom sal ek elke boom ondersoek en my voetspore sal oor elke rand gevolg kan word. Elke dag sal ek elke verandering op die plaas sien. Lewers moet daar 'n koei wees om in die vroeë oggend te melk. Die natuur mag nie versteur word nie. Die voëltjies moet weet wanneer om te fluit — wiegeliedjies, lenteliedjies, hartseer liedjies, opgewekte liedjies. Saans

moet die jakkalse benoud roep en dan sal ek lê en luister na die diere se probleme.

Party oggende sal ek langs die see stap en kyk hoe die son nou in hierdie omgewing sy verskyning maak soos iemand wat elke aand in 'n ander saal optree. Die helderrooi son sal sy kop stadig bokant die water lig — asof hy nie kans sien om die hele dag daar te hang nie. Hy sal die water eers net beloer om te sien hoe alles in hierdie nuwe dag sal lyk. Dan sal hy — soos gewoonlik — weer sy breë glimlag na vore bring. Die hele son sal nou te voorskyn kom en hy sal stadig hoër en hoër klim.

Intussen sal die see aandag trek en van al die lewe in hom vertel. Ek sal vir hom sê van die wonderlike veld wat daar anderkant lê in die lig van die vriendelike, oondwarm son. Die groot-oog krappe sal skaam-skaam vir my loer en wanneer ek naderkom, sal hulle dronkerig in die water in hardloop. Op die rotse sal die anemone in die lig van die warm Natalse son hul kleur wys. Klein vissies sal in poeletjies baljaar en krappe sal in die skeure van rotse na die see sit en staar. Groot en klein skulpe sal lê en sonbrand op die wit sand. Ek is bevrees die wit plaashuis met sy groot deur, sal maar min van my te sien kry.

Na al hierdie dinge sal ek ure lank kan kyk en luister. Het jy ook al hierdie plaas met al sy diere en doringbome langs die Natalse kus gesien? Hier het mens nie nodig om jou brood te verdien nie. Mens sit hier net en kyk. . .

Riana Ellis
St. 10/3

ONTHOU JY NOG

Onthou jy nog daardie mooi sonskyn-dag toe ek en jy mekaar ontmoet het? Dit was in der waarheid 'n sonskyn-dag. Van daardie oomblik af was my hele wêreld vol sonskyn. . . sonstrale het my lewe gevul.

Jy was so pieperig, so hulpeloos en so sorgeloos, net soos die eende op die meer. Ek het jou liefdevol teen my vasgedruk. Jou ogies het smekend na my gestaar en ek het besef dat ek jou op daardie oomblik slegs beskerming kan bied. Dit was so min. En tog, dit was al wat jy verlang het.

Soos die weke en maande verby gesleep het, het die band van liefde en vriendskap tussen ons al hechter geword. Na daardie dag, het jy 'n klein bondeltjie wol, die plekkie in my hart wat nog vir almal gesluit was, ingeneem.

Saam, in die vroeë oggendure, het ons gekyk hoe die rooi bal vlamme stadig voller raak, totdat dit nie meer kon nie. So het elke dag vir ons twee begin. Ons het saam inkopies gedoen, om die waarheid te sê, ons het alles saam gedoen. Jy was altyd die minste, 'n getroue volgeling van 'n dierbare maat.

Elke Sondag het jy jou weeklike bad gehad. Ek weet nie wie het dit die meeste geniet nie, ek of jy! Dit was een van die spesiale dae. Ek het jou selfs met my haardroër drooggelaa, verbeel jou. Nadat ons die petalje afgehandel het, het ons vir ons Sondagmiddagwandeling gegaan.

In die dae wanneer die verlange my beetgekry het, het ons ver ente langs die see gaan stap. Ons het op die rotse gaan sit, die heel boonste een, en oor die see getuur. Dit was stil tussen ons, so asof jy verstaan het wat in my gemoed aangaan. Jy't voor my uitgedraf en jou agterstewe effens parmantig geswaai. In jou blik kon ek jou uitdaging bespeur: "Kom nou, baas, kom ons kyk wie is eerste by die huis." Ons het dan saam gehardloop en ons was gelukkig!

In die aande wanneer ek uit moedeloosheid en wanhoop gehuil het, het jy op my bed gespring, langs my kom lê, en my trane afgelek, totdat ek heeltemal uitgehuil was. So het ek baie aande aan die slaap geraak met jou aan my sy.

Op jou het ek my frustrasies uitgehaal. Al wat jy gedoen het, was om my aan te staar. En in jou donker poele kon ek lees "Ek verstaan!"

In jou het ek 'n ware vriend gevind. In die aande wanneer my hart na Ma-

hulle geroep het, was jy altyd daar. Ek het ure lank met jou gesels, en al het jy nie altyd verstaan nie, was daar een troos; jy het geluister. Jy het jou kop af en toe instemmend geknik, en ek het geweet — jy verstaan, op jou manier. En ek was bly.

Ons was onafskeidbaar en toe. . . toe gebeur dit. Ek het jou sêlf begrawe. Ek het na al ons gunsteling plekke gestap en gedink "Hier was ons saam, nou's ek alleen."

Vandag, hier waar ek jou foto sit en betrag, wonder ek of jy sal onthou. . . Daardie herinneringe maak my gelukkig. Ek sien jou, sien jou hardloop en kyk. Jou wollerige ore wat op jou voerpote lê en die geluk wat uit jou donker oë straal, streel my gedagtes. En ek weet jy sal altyd onthou. Onthou jy, Snip-pie?

Ek dink terug aan een van my skoolgedigte en die ware woorde van Uys Krige —

"Sal jy my liefhê van nou af aan?"

"Ek sal jou liefhê tot die wêreld vergaan. . ."

Adele Lamprecht

ONTHOU JY NOG . . .

Sien jy wat ek sien?

Hoe kan ek dit aan jou vra, vir jou wie se wêreld ewe skielik net uit donker-te bestaan, met nie eens 'n sonstraal wat deur jou oë kan breek om daar agter te skyn nie?

Jou son het gebreek en in skerwe op die grond geval. Jou nagedagtenis het gekrimp van 'n groot wêreld na amper niks.

Die nagedagtenis, die deernis die weerloosheid het by krake van die hartseer uitgelek. . .

Jy onthou nog daardie mooi bos rooi blomme wat jy vir my gegee het? Natuurlik onthou jy dit — dit was dan so pragtig! Jy sal seker nooit weer daardie onvergeetlike tyd vergeet toe jy nog alles kon waarneem met jou oë nie.

Jou oë lag nie meer nie, hulle lyk of hulle hartseer is — wil huil. Is jy hartseer?

Onthou jy nog die somer toe ons die lilies sien groei het? En die dag by die see, toe ons in die branders baljaar het en op die son se rug gespeel het? Ons het ons name op die sand geskryf, soos in 'n boek, en gehoop dit bly vir ewig daar. Die skulpe in ons hand, kan die merke wat hulle deur die jare dra, nie verbloem nie.

Die tyd staan nie stil nie. Dit is hartseer as mens daaraan dink. . .

Nou is dit weer winter, koud en alles dood.

Die sirkus verlede winter! Onthou jy dié sirkus? Die hansworse met hul groot rooi neuse en hul groot skoene. Ja, en ons het gelag vir die hansworse met hul snaakse skoene en hul helder klere. Ek onthou nog toe ons klein was, het jy altyd gesê as jy groot is, gaan jy in die sirkus werk. Dan het ek net gelag.

Kyk waar is ons nou! Groot maar met nog steeds ons drome van kleinwees. Jou sirkus is vergete. Iets, 'n deel van ons kleinwees, het gesterf saam met jou oë.

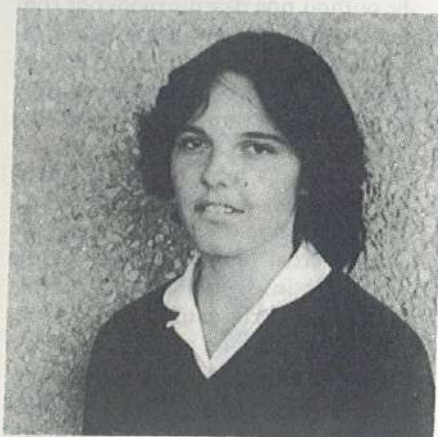
Word jy ook hartseer as jy terugdink aan al hierdie dinge, hierdie wonderlike tye wat ons saam gehad het? Huil jy dan, soos ek huil, as ek nie kan en wil aanvaar dat jy nie meer sien nie? Huil jy ooit? Kan jy huil met jou dooie oë? Jou oë wat kyk, maar niks sien nie?

Die lente sal weer kom en jy sal sien! Ek sal dit vir jou skilder — die eerste botsels aan die bome, die vaal kleed van die grasvelde wat plek maak vir 'n nuwe groen, vars kleed. Die son sal weer lag en die reëndruppels dans op die grond. Die reënboog het vasgeslaan, êrens in jou sien. . .

Ons sal weer lag. . .

Marinda Nel
St. 9/2

MAAR DIT WAS LANK GELEDE, IN 'N VROEËR LEWE ...

Ons stry. Motors jaag doeleloos verby, op pad na êrens; miskien nêrens. Ligte flikker en knik, knik en flikker totdat ek wil gil ... hulle verstaan nie en jy ook nie. Waarheen gaan ons en waarom stry ons? Wat sou ons tog sonder lig gedoen het; lig en lewe, lewe en lig ...

Ligte, mense en remme, 'n kind ... En glas wat breek; ligte. Ek gil, of is dit jy? My neonlig is gekraak. Ambulansligte vlek die swart teerpad — die bloed ook. Hoekom stry ons nie meer nie? Ek wil vir jou sê ek is jammer, ek was verkeerd maar jy het nog nooit van die woord "jammer" gehou nie — "Gewoon-tevormend soos dagga" sê jy altyd. Waar is jy? Mense praat. Hulle sê hulle het gesien wat gebeur het. Hoekom is my lig stukkend?

Ek wil vir jou vertel van my lewe, van die liggies by die hawe, van jou oë voor jy vir my kwaad geword het. Hoekom luister jy nie? Het jy gehoor; hy sê die kind is dood. Watter kind? Ek sien dan niemand nie ... Ek ruik die see — en bloed ...

Hoekom is hierdie nag so lank? Praat ek dalk nie hard genoeg nie, of wil hulle my maar net nie antwoord nie? Ek weet tog dat hier iemand by my is, iemand wat die groot stilte van 'n eensame nag met my deel. Hoekom fluit die voëls in die nag? Ek onthou ...

Ligte en remme en 'n kind ... Hoeveel nagte het nou al reeds deel geword van my een groot nag?

Hy sê ek sal nie weer kan sien nie — skok of so iets. Hoekom sê jy niks? Kan jy sien, of wil jy nie? O ja, die skok, hy sê ek praat deurmekaar. Praat ek deurmekaar, of luister jy nie? Ek moet rus — so asof 'n mens nie altyd in die nag rus nie ... Dit begin nou deurdring — die duiweltjie op my skouer herhaal tot vervelens toe sy eentonige liedjie: "Jy kan tog nie sien nie; jy kan tog nie sien nie ..."

Ek kan nie sien nie. Ek lê al die hele nag wakker en verlustig my in hierdie gevoel van selfbejammering. Ek kan sy stem nie stil kry nie; want dit bekoor my met sy refrein van smarte. Luister jy? As ek die kussing op my kop sit, sing hy harder. Draai ek op my regtersy, staar hy my grynslaggend aan en draai ek op my linkersy, sit hy voor my op die bed. Ek ek vra hoekom ... Hoekom gebeur dit met my? Hoekom ... hoekom ... hoekom ...?

Die man sê ek mag jou begrafnis bywoon — in 'n rolstoel met verbande om my kop? Wil hy dan hê ek moet mense hoor snik, trane en droë grond ruik, die groot pyn van verlore liefde en verlore lig proe, en nie sien nie? Ek bid — die Here wil my nie vandag hoor nie. Is jy dalk dood? Miskien bid ek nie reg nie.

Ek verlang vandag na jou en na die dae toe ons nog saam gesien het, saam gelag en saam gehuil het — ek kon jou trane sien, weet jy? Onthou jy die spateltjie rooi angeliere op die wit gekalkte kraalmuur ... rooi het ek iewers 'n bloedvlek op 'n swart teerstraat gesien. Onthou jy die pasgebore kuikens en die groot rooi son by Houtbaai? Alles is donker baie donker. Hoekom sien ek rooi? Ek kan nie sien nie ...

Ek bid. Die Here hoor en bring berusting. Hy weet ek kan nie sien nie en Hy gee nie om nie.

'n Traan wel op en spring uit 'n leweloze oog. Ek huil. Onthou jy die liggies? Waarom is ek op die aarde? Waarom kan ek nie wegvlug van hulle wat my jammer kry nie, waarom kan ek nie somer in die niet verdwyn nie? Hoekom vergeet hulle dat ek darem nog kan tel? Sewe trappies op, vier treë, draai links, nege treë verder ... vergetelheid in 'n reeds oorbekende gitswart vreemde ...

"Baie dankie, Here vir die les wat ek kan leer uit my verlies. Dankie dat U my bystaan, dankie dat ek weer kan lag. Dankie vir vier ander sinuïte wat U aan my skenk in ruil vir dié een wat U teruggeneem het ..."

Ek verlang alweer vanaand; dié keer sonder bitterheid, na ligte en oë en dié dinge van baie, baie dae gelede. Maar dit was lank gelede; in 'n vroeër lewe ... toe jy nog geleef het en ek nog kon sien ...

Dalene Bekker St. 10/3

DIE WIND VERTEL

Bedags hardloop ek deur die strate — tel hier en daar 'n papier op, om hom net verder weer neer te smyt. Ek wurm myself tussen die bome se blare deur en 'n entjie verder aan kielie ek die jong rosies se blaartjies.

Dit is my gewoonte om so nou en dan hoog bo-oor alles te seil; dan klim die voëltjies op my rug en ry saam. Vir hulle plesier gooi ek 'n paar ekstra wye draaie — rol en tol, duik ewe skielik af om na die laaste tiekiedraai weer van hulle afskeid te neem.

Ek vleg my lang vingers deur die mense se hare. Hier en daar tel ek 'n ou verdwaalde rokkie op om met 'n glimlag te sien hoe verdwaas 'n jong dingetjie na haar rokkie gryp! Ek speel met die trein se rook, en skommel hom heen en weer. Die statige ou dames se hoede kry ook 'n beurt.

Ek gooi 'n wye draai oor die see — speel met die mense se hoede, die balle en sonsambrele. Hier en daar tel ek 'n vlagie sand op en strooi dit oor die mense ...

Ek keer hartseer terug na my slaapplek; ek kon nie vandag al my draaie kry nie. Ek seil statig terug. Ek gaan by die wolkies verby — ek bol my wange en gee die wolke 'n stootjie nader aan hulle bestemming. Ek gaan les my dors in die melkweg, vat 'n happie van die sterrosyntjiebrood en gaan maak myself tuis rondom die maan se rug.

My ruskansie word verbreek as die sterretjies vir my wink. Ons gaan speel wegkruipertjie tussen die wolke en net daarna koel ons vir oulaas in die swartsee af. Ek sorg dat hulle in die bed kom voor ek op my nagtelike tog gaan.

Ek sluip om die huise se hoeke; ruk hier en daar aan 'n venster. Ek dans in die leë strate; gaan knip gou 'n uiltjie op 'n huis te dak — want die môre is amper hier ...

Kristélle du Plessis
St. 8/4

DIS MY WêRELD DIÉ

Goeiedag, liewe Skepsel. Ek en jy is skepsels van God, maar jy leef in jou eie wêreld waar jy sekere mense kon ken en van dinge hou en jy leef ook op 'n stukkie aarde waar God jou geplaas het en wat jy jôu wêreld noem! Ek het ook my wêreld ...

Was jy al ooit in die Kaap met sy hemelhoe kranse, sy uitgestrekte vlaktes en sy diepblou see? Die Knysnawoude, met hulle manjifieke eeue-oue bome, se skoonheid is betowerend. Daar heers 'n gewyde stemming by 'n spruitjie, met welige plantegroei en mos daarby. Jy sien God in elke beweging! Was jy al in 'n Kaaps-Hollandse huis? Het jy al deur die groen wingerde gestap of aan die ou slaweklok geraak? Kom, laat jou verbeelding gaan! Wees 'n ryk graaf, die grondbesitter van dié wynplaas, wat gereeld 'n besoek aan die goewerneur in die Kasteel bring. Die mistieke Kaap: Dit het moderne fabriek en mense ry in duur, moderne voertuie rond; die Kaap is die voorsiener van baie produkte en tog ... tog behou dié stukkie wêreld sy identiteit en beskik hy oor die vermoë om jou eeue terug te verplaas in die verlede.

Die Transvaalse en Vrystaatse vlaktes lê wyd om my uitgestrek — so wyd soos God se genade — omdat hulle saam met die horison die oneindigheid binne-skiët. Die hande van die grassade lok en wink jou na die vlaktes en hulle soebat jou met die taal van die wind. Kan jy, Skepsel, dit weier? Jy mag verweer deur te sê dat dié ou wêreld droog is. Jy's verkeerd, Skepsel! My wêreld is nooit droog en sonder lewe nie, want trane is ook nat ... trane as skepsels soos jy sê dat my wêreld dood is. Was jy al ooit by Blyderivierspoort of "Die venster van God"? Waarom dink jy is die rivier na die emosie van die blydschap vernoem? So, jy sê dit is omdat die wêreld dood en droog is? As jy na die Transvaal en Vrystaat kyk en sê dit is dood en droog, het jy 'n vae begrip van lewe!

Het jy al ooit 'n blokkie sjokolade op jou tong voel wegsmelt? Het jy al suikerdoms of skuimpies geproe? Jy moet tog al gewonder het waarvan dit gemaak word? Dan sou jy ongetwyfeld, as antwoord, by suiker uitgekom het. In my wêreld het ons 'n groot suikerraffinaderij, genaamd Natal. Suiker word vervaardig uit 'n tipe riet wat volop in Natal voorkom. Ek sien dat jy glimlag as ek sê dat Natal ook bekend is vir sy piesangs.

Piesangs, het jy tog seker geweet, is die stapelvoedsel van ape en bobbejane! Natal is ook bekend vir sy héérlike strande. Strande en see is romanties en avontuurlik en in my wêreld speel dit 'n belangrike rol. Seë bind wêreld aan mekaar en tog is dit ook die grootste skeiding tussen wêreldes. My wêreld het baie see om hom en daarom is hy iets unieks. Skepsel, sal jy ooit die wêreld waarop ek woon se skoonheid kan begryp en verstaan?

Skepsel, ek dink jy het besef dat ek anders is as ander mense — dat ek iets moois in alles en almal probeer raaksien; ja, selfs in jou wat niks moois in my wêreld wil sien nie. Dalk verstaan jy my ander wêreld beter. Dit is vir my maklik om mooi dinge te herken, omdat ek, soos jy, 'n skepsel van God is. In my wêreld kan blomme in die woestyn begin bloei. Optimiste is welkom in my wêreld, omdat hulle ook in 'n landskap soos die Karoo lewe en liefde kan sien. In my wêreld is daar nie plek vir klakouse nie, maar slegs vir vreugdevolle, gelukkige mense!

Skepsel, as jy in my wêreld wil toegang hê, moet jy 'n liefde vir onbenullighede hê. My wêreld is 'n wêreld van musiek, liefde en vrede. In my wêreld vou daar daagliks blomme oop en fluit daar gedurigdeur voëls. Akkerbome en blou berge met hoë watervalle vorm deel van my wêreld. 'n Laning frangipani's, waarin spinnekopdrade teen die son glinster, vorm die heining vir my wêreld. Die geure van jasmyn- en katjiepieringblomme vul die lug. 'n Visser wat met knopperige vingers 'n deuntjie uit sy kitaar trek, is die musiek in my wêreld. 'n Klompie wit duiwe op die groen gras, simboliseer die liefde, die harmonie en die vrede in my Godgegewe wêreld. Jy is welkom hier, Skepsel, want dit is my wêreld dié!

Braam Nieuwoudt 9/1

SOEKTOG

'n Eensame oog iewers tussen êrens en nêrens soekend na 'n begin of 'n einde in die groot heeral; soekend na iets wat sin maak; na iets met betekenis om op te rus ...

Hennie du Plessis
St. 10/1

GROOTWORD

Ek is 'n grootmens gemaak
Ek wou 'n kind bly
Naaktheid van volwassenheid
Grafsteen van die kind
Verlate op sesriem
Verweer deur 'n wind
Onder in die graf
Dooie bene wat kla
oor dié grootword
van 'n kind

Cassie Nel
St. 10/2

EK VERLANG

Wind deur bloekomboomtakke
— wind deur my hare
wind wat sag suis
die klap van 'n peits
die dowwe geruis
die klank van die lewe
van my vosperd se trap
van sy trippel en stap
van die gompou se roep
van die nagvoël se huil
— van die ver-ver verlang
wat hier in my kom skuil.

Ronel le Roux 9/5

MEDITASIE

Die bangheid in amandologies
die oorblyteken van jou spoortjies.
Hoe vergeet ek ooit vir jou?
My lief,
kan jy my ooit onthou ...

Ronel le Roux 9/5

LEWEND BEGRAWE

Ek is dood . . . of is ek? Nee, ek wil skree, nee, kyk ek lewe, ek kan hoor en ek kan voel. Ek is nie dood nie - maar niemand hoor my nie - hoe sal hulle dit in elk geval regkry. 'n Mens kan mos nie 'n dooie hoor nie. Ek ril. Ek is bang . . .

Ek voel hoe die swaar deksel van die kis toegaan. Ek is in 'n wêreld van my eie - alleen. Hier lê ek - in my deftige swart pak, my bordkrytwit hemp en netjiese geknoopte das. Maar wat help al hierdie dinge my nou? Wat help dit nou 'n lewende lyk? Ek wil lag - sommer net histeries raak. Geen geluid kom oor my lippe nie.

Ek voel hoe my swaar kis opgetel word. Dan dink ek skielik aan my gewigsprobleem - iets wat nou vir my so onbelangrik is - en 'n sarkastiese glimlag wil-wil net op my lippe vorm; selfs dit kry ek nie reg nie. Is almal dan mal? Wie is hulle dan, wie is hulle wat my sommer begrawe as ek nog lewe? Lewe . . . nee, ek is dood!

My kis sak stadig af - kom dan skielik tot rus. Vaagweg hoor ek die dominee: "Mag hy in vrede rus".

"Wat se rus is dié dan?" dink ek. Dis nie vrede nie - dis hel. My eie gedagtes tref my soos 'n emmer yskoue water op 'n wintersnag. Hel . . . gaan ek hel toe? Of is ek reeds daar?

Ek hoor vaagweg snikke - hartverskeurende snikke. Ek dink. Iemand daar buite voel nes ek: voel asof hulle kan doodgaan van pyn. Daar is net een verskil: hulle kan gesien word, hulle kan gehoor word. Niemand kan my hoor of sien nie. Ek hoor my vrou . . . "Margaret, luister na my, ek is nie dood nie, ek lewe! Moet nie so huil nie - asseblief, jy weet ek het dit altyd gehaat as jy oor my huil". "Vader," dink ek, "nou begin selfs ek vir myself na 'n dooie te klink."

Ek skakel myself af. Vergeet van al my vrese. Voor my begin die blaai van 'n dik boek af te blaai - inhoudsopgawe. Nou waarna sal ek kyk - my kinderjare? Ja, hulle was nog altyd my beste tye. Voor my sien ek daardie dag toe ek vir die eerste keer begin rugby speel het - grootmeneer! Ek was so trots op myself - ja, totdat daardie lummel van 'n Jan Burger my arm vir my gebreek het. Ek onthou nog toe ek die eerste dag in die "groot skool" ingestap het. Alles was so groot - en ek moes vir al die ouens "oom" sê. Ek onthou toe Ma-hulle vir my my eerste motorfiets gekoop het. Dit was die lig in my lewe - die motorfiets. Die dag toe ek as kaptein van die eerste rugbyspan gekies is, was my dag. Ag nee, die bladsy blaai om - dis te vinnig. Ek wil nie meer kyk nie - die boek val toe. Weer eens is ek alleen.

My hart ruk toe ek skielik 'n geklop-klop aan my kis hoor. Het hulle uiteindelik besef dat ek nie dood is nie? Nee, dis net die grond - hulle begin my toegooi; hulle begin vir ewig van my vergeet. Nou begin my brein vinnig te dink. "Kyk, ou maat", dink ek, "jy is nou alleen - iets moet jy doen, maar wat? Wat?"

Alles om my word stil. My kop klop. Ek kan dit nie glo nie. Lewend begrawe - 'n skrywer se droom. Miskien moet ek probeer om te gil. "Here, help - ek kan dit nie glo nie. Ek kan dit nie glo nie." Ek kan praat. Ek gil en gil, totdat my longe rou en seer voel - dis te laat. Nou kan hulle my glad nie hoor nie. Niemand nie . . . nie eers my God nie - of kan Hy?

Ek voel hoe alles om my begin te draai. Alles word donker - 'n bladsy word omgeblaai. Alles is swart - pikgietswart. Dit voel vir my asof my hart gaan staan. Ek kan niks sien nie, ek kan ook nie meer praat nie, nie voel nie. My keel trek toe. Alles is verby . . . verby?

Dan besef ek . . .

Maar ek is dood . . .

Ronelle Heiberg
St. 9/2

ONS NUWE BURE TREK IN

Dit is 'n nare Saterdagoggend - vervelig! Die son bak skroeiend op die aarde neer. Die stilte is broeiend waar ek op my bed lê en lees. As iets net wil gebeur . . .

Meteens gebeur dit - maar nie op die manier wat ek verwag het nie! 'n Amper vreesaanjaende gekerm van 'n brullende voertuig ruk my uit my droomwêreld. Blitsvinnig spring ek op en snel na die venster. Vrolike kinderstemme weerklank saam met die geproes van die vragmotor wat tot stilstand ruk. Ek voel opgewonde. Wat kan dit wees? Dan onthou ek, ons nuwe bure trek in . . .

'n Deur vlieg oop, en 'n sproetneus dogter met swaaiende vlegsels, wip by die deur uit, gevolg deur 'n kolonie sproetneus snuiters. My oë rek. Ses kin-

ders - spaar ons dit! Die bestuurder, 'n middeljarige man met 'n pikswart bosbaard, maak die deure van die vragmotor agter oop. 'n Klompie swartmans begin om die meubels af te laai. Stofwolke vul die lug soos daar gewerskaf word. Dit lyk soos 'n miernes. Dan hou daar nog 'n motor stil. Met die oopswaai van die deure, kom vier katte en drie honde letterlik by die motor uitgepeul. Verstom draai ek om en gaan vertel my ouers van ons nuwe "bure".

Om alles te kroon, stuur my ma my, van alle mense, om vir die bure tee oor te neem. Ek het gewonder of ek nie dalk melk vir die katte ook moes neem nie. In 'n netjiese skinkbord, neem ek die tee na die bure. Versigtig loop ek, om tog nie tee in die pierings te mors nie. Meteens tref iets my van agter die kop. Ek slaan neer en maak hard kennis met moeder aarde, soos Goliath van ouds. 'n Uittartende skaterlag weerklank saam met die geklingel van brekende koppies in my ore. Stadig lig ek my kop, en daar sit sy - die rooikop sproetneus dogter, bo-op die vragmotor en lag asof sy betaal word. Vies staan ek op!

Dan verskyn 'n vriendelike soustan-nie by die deur. Sy skud haar kop en kom glimlaggend nader. Innerlik kook ek van woede! Sy bedank my vir die tee, wat nou in 'n groot nat kol op die grond lê. Sy vra ook verskoning vir die "ongelukkie", en nooi my binne. Skaars het ek my kop by die deur ingestee, of 'n bal tref my vol in die gesig. Weer eens slaan ek neer. Die verwelkomende gelek van die honde laat my verleë regop sit. 'n Paar vuil gesiggies loer om die hoek.

Dan is my woede vergete, en ek skater saam met die gesin. Red nou 'n volk - is dit ons nuwe bure . . .

Ulundi Goosen
St. 7/7

EK HET 'N DURE LES GELEER

'n Les het ek wel geleer - maar wás dit 'n duur een! Nie soseer in klinkende munt nie, maar die aftakeling van 'n gelukkige gesinslewe en die konfrontasie wat daarmee gepaard gegaan het . . .

Die rede waarom ons in hierdie huis bly, is omdat dit die ideale fasiliteite gebied het, nl. nie te ver van die kafee, selfbedieningsmark en drankwinkel nie, en nie te na aan 'n lughawe of treinspoor nie. Om alles te kroon - die perfekte bure.

My buurman en ek was saam op skool en daar was dus baie om oor die onthou-jy-nog-dae te gesels, en tussen my vrou en haar buurvrou was daar nie 'n agleen-my-gou beleid nie. Maar soos dit met alle dinge gaan, het ons buurskap tot 'n einde gekom - maar so ook ons jarelange vriendskap nadat ek twee weke ná hulle vertrek besef het my grassnyer het ook verhuis.

My vrou en ek het baie oor die nuwe bure bespiegel. Was hulle jonk? Het hulle kinders? Het ons twee nuwe brugmaats gekry? (hopelik swakker spelers as die vorige bure) Maar ons het baie meer gekry as waarop ons gehoop het . . .

Ons was besig om die swembad skoon te maak, toe 'n hoop rommel oor die muur vlieg. Ek was nog besig om te besluit of dit die Russe is wat ons aanval, toe die tweede sarsie ons tref. 'n Vrot tamatie rol van die hoop af en beland met 'n waterige hik teen my voet. Ek was met dieselfde stomheid as Lot se soutpilaarvrou geslaan. Sulke vermetelheid!

Mary was nog besig om die leer teen die muur te stut - sodat ek kan oor klim en die nuwe buurman aan sy keel gaan gryp - toe 'n man van die ander kant oorkyk. Woedend het ek op die leertjie gespring, maar die skelwoorde het in my keel gestol soos die laaste roggel van 'n keelafgesnyde hoederhaan. 'n Stem het in my ore geklink wat ek byna nie as my eie kon herken nie.

"Dis alles reg . . . Gooi maar die ou rommeltjies hierdie kant toe. My vrou sal dit môre kom optel!"

En die rede vir die oorgawe? My buurman het 'n volle ses voet agt in sy sokkies gestaan, 'n blok van 'n mens en . . . hy het nie nodig gehad om op 'n leer te staan nie!

Hoeveel keer sou ek myself nie later verwyt oor my papbroekigheid nie! Ek moet van die begin af my voet neergesit het, en hom gewys het wie Baas en wie Klaas was, maar my buurman het

gou gesnap dat ek nie aan ses-voet-agt outjies gaan slaan nie, want ek mag hulle dalk net seermaak.

My bure het 'n baie prominente rol in ons huis begin speel. Hulle het die brugpartytjies oorheers, swempartytjies langs my swembad gehou - ons was nie genooi nie! - en Vrydagaande kom vleis braai: ons vleis en ons bier! Ek het een oggend oorgestap en gaan vra of ek maar my grassnyer kan leen . . . Met gloeiende oë het hy my aangestaar en voordat hy iets kon sê, het ek hom verseker dat hy maar die ou grassnyertjie kan hou. Ek skuld nog vier paaielemente op die "ou grassnyertjie"!

ENERGIE-SONNET

Energie is baie goed,
in suiker is dit soet;
in Tarzan is dit sterk,
in my is dit net werk.

Energie is soos die son,
dit weeg kláár 'n hele ton;
dit gee ons ook baie krag,
vir spring en dans en lag.

Energie is 'n weerligstraal,
dit is ook 'n meul wat maal;
dis die son, wat brand so fel,
Op my tere, witte vel.

Daaglik gebruik ons energie:
sonder dit, bestaan ons nie!

Antoinette Snyman
St. 6/5

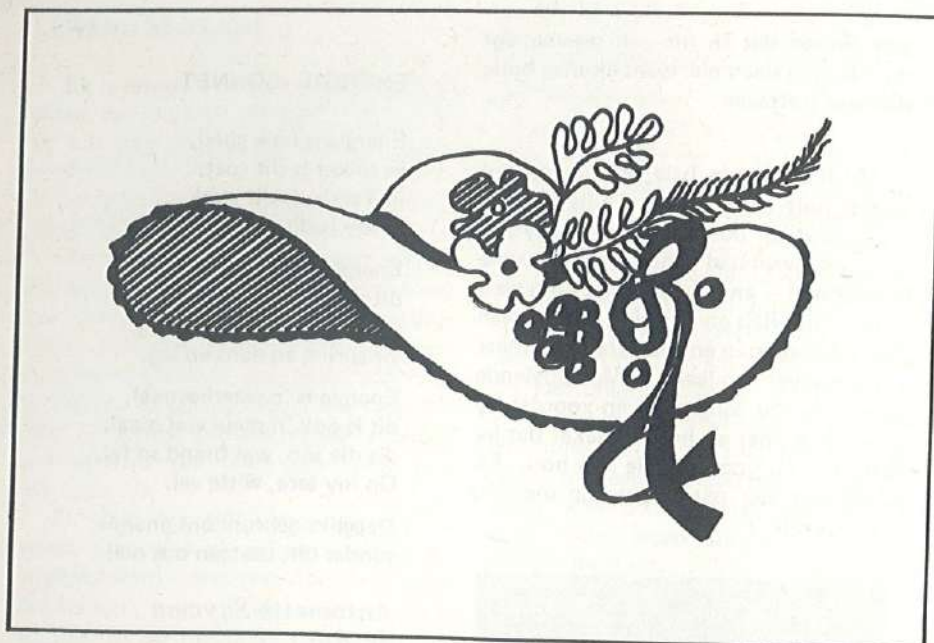
DIER

Die dier
wat rusteloos rondraf
op soek na uitkoms
uit die wye wêreld
van sy hok
gekamp met dreigende doringdraad
van menslike gewaarwordings
van pyn, plesier, smagtings en smart
is
ek

Hennie du Plessis 10/1

Dina Potgieter
St. 10/3

HOEDEPARADE

Sondagmôre wyl ons op die dominee
wag verstom ek my aan al die hoedeprag
met rande breed en smal, of glad rand-
loos, versier met 'n veer, kersie, magriet
of roos,
geweef, gehekel, of geknoop
self gemaak of duur gekoop.
Met bandjies, stringetjies en toutjies,
met allerhande fraai patroontjies,
eenvoudig of uitspattig,
preuts of pittig,
rooi, wit en blou,
oranje wat skrou,
klein en groot, goedkoop en duur,
so baie hoede sien jy in een uur,
dan is daar sommiges wat dit waag,
om geheel en al sonder hoed op te daag!

Karin Ellis St. 10

WHY ??

Why did the sun start shining?
Why another new day?
Won't I be better without it
If I have nothing to say?

Why should I be so miserable?
Why should I be so sad?
Can't I get away and leave everything here
When in black I'm clad?

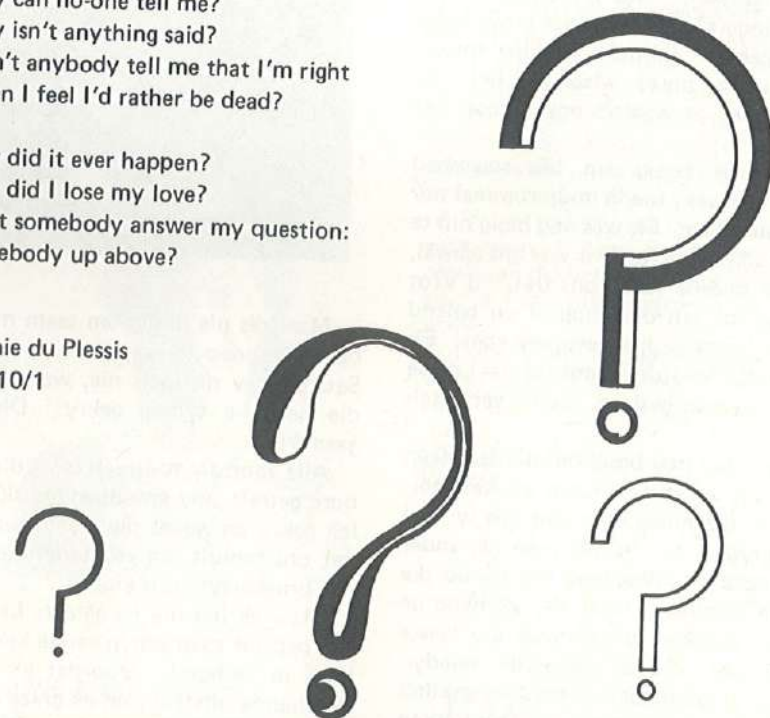
Why was I left to exist?
Why was I cared for at all?
Won't I be happier if I could get 'way
Where no-one for me could call?

Why may I not be happy?
Why may I not be glad?
Can't I get even the love that I need,
The love that makes me so sad?

Why can no-one tell me?
Why isn't anything said?
Won't anybody tell me that I'm right
When I feel I'd rather be dead?

Why did it ever happen?
Why did I lose my love?
Can't somebody answer my question:
Somebody up above?

Hennie du Plessis
Std. 10/1

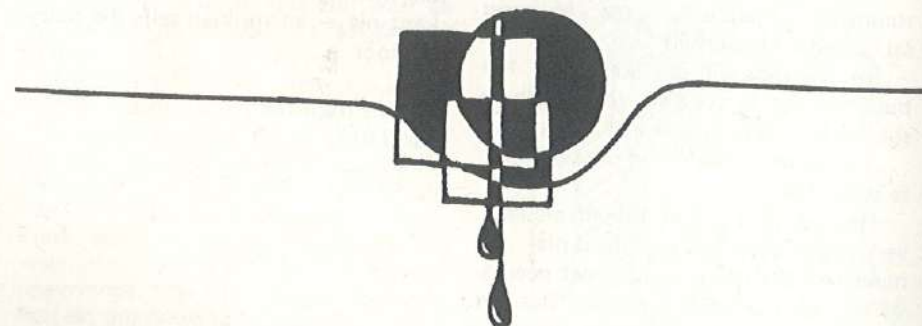
VERWARRING

My gedagtes draf in vierkantige sirkels
en struikel in skerp regte hoeke
waar hulle deur 'n bodemlose put stort
tot iewers in niks...

Ek strek en gryp na 'n ligpuntjie maar
my vingers gly oor die ys wat veiligheid
verberg en ek val in niks...

Iewers is 'n dowwe liggie,
'n flikkerende, skaars sigbare stukkie
hoop wanneer ek voor my staar:
hoop êrens in niks...?

Hennie du Plessis
St. 10/1

HE CARES

He cares what he says,
He cares in every way,
He cares for ev'ryone's fears,
He cares for all the tears -
He cares for day and night
He cares for dark and light,
He cares for the words on his tongue,
He cares for old and young -
He cares for girl and boy,
He cares for the sad... the joy,
He cares for flower and tree;
He cares for the sand and sea -
But he doesn't care for me...

Vivia Jacobs
St. 7

TOMORROW

Tomorrow, he said, will be
yours and mine;
Tomorrow there will be
lots of time -
Tomorrow will be full of
sunshine,
Tomorrow we'll spend on
roses and wine.

Tomorrow, he said, will be
ours forever;
Tomorrow we'll be sharing
together
Tomorrow will be there to
all eternity,
Tomorrow our love will be
completely

Tomorrow, he said, nothing
will be wrong;
Tomorrow our love will be
more than strong -
Tomorrow, tomorrow, he said!
But all his words were just
a game,
For his tomorrow, never came!

Vivia Jacobs
St. 7

19 Andrew Road
VALHALLA
0185
1981.09.15

Dear Hildegard

I couldn't resist the temptation to re-
spond to your last letter about your
wonderful visit to the Game Reserve!
As we are busy writing examinations,
there is hardly time to reply to your
letters.

My hobby is reading a lot of books
about operas and composers like Bach,
Chopin and Beethoven. It may sound
snobbish, but it is definitely the re-
verse! The most beautiful opera I have
read about, was "Madame Butterfly",
composed by Puccini. The story is about
Cio-Cio-Son, or Butterfly, the fifteen-
year old geisha who married Lieutenant
Pinkerton in Nagasaki. Unfortunately
Pinkerton left Japan, and in spite of
Butterfly's love, he was soon married to
an American woman.

Left alone, Butterfly abandoned her-
self to her sorrow and despair. She took
the knife her father had killed himself
at Midako's order, and stabbed herself.
The music of the opera has extraordi-
nary charm and the theme is exceptional.
I wish you could come and visit me, and
then we shall see the opera, "Faust". By
the way, I am busy reading about this
opera!

Remember me to Gregory.

Yours sincerely
Melodie

Melodie Nöthling
St. 7/4

IF ONLY I HAD KNOWN WHAT LAY AHEAD...

If only I had known what lay ahead
when I came to the fork in the road, I
would have made my way through the
bushes where nobody had ever set foot.
Is it not a strange fact that other peo-
ple are inclined to classify others' opi-
nions as better than their own during a
crisis in their lives.

I as many people have done before
me, ignored the first road because of
the many dangerous points on it be-
fore it disappeared out of sight. The
other one did not seem to hold any
danger and as it was strongly recom-
mended by many friends, I took it.
But as I journeyed along the second
road I realized that it had just as many
dreadful and nasty pitfalls as the first.
When I think of the first road now, I
sincerely wonder if it would have been
as bad as it seemed at first sight. Now,
for the first time, I realize that if I had
chosen to move through the bushes it
would have been easier and have caused
much less trouble. But, by reacting ac-
cording to others' advice, I have landed
myself in a situation which is going to
take me ages to get out of. This time
however, I shall make my own decision.

Making this choice of road is symbol-
ic of the choices one has to make in
life. It is ironical how one always says,
"If only I had known what lay ahead
..." afterwards.

Phyllis Joubert
St. 10/1

Die Jongmens se Bank.

"Jy hoef nie oor 21 te wees om volwasse oor geld te wees nie."

Jou skooldae is amper verby. Wat dan? Universiteit, 'n loopbaan?
As jy direk gaan begin werk, sal ons graag met jou wil gesels oor die beste manier
waarop jy jou geldsake kan hanteer. 'n Barclaysspaarrekening lewer goeie rente; 'n
tjekrekening maak die lewe vir jou makliker.
En wanneer jy met ons kom gesels, sal ons jou sommer ook vertel van die
loopbaanmoontlikhede by Barclays self.
Besook gerus jou plaaslike tak — as jy volwasse wil wees oor geld.

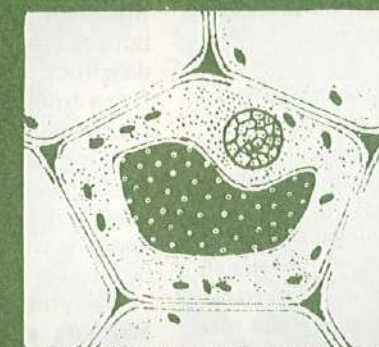
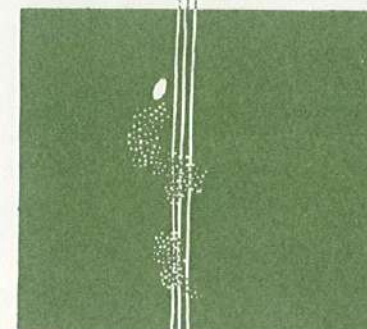
Daar steek meer in Bankwese by die Professionele Mense.

Barclays-Nasionale Bank Beperk • Geregistreerde Handelsbank

(JWT) J. WALTER THOMPSON 7389/A

WETENSKAPPE

NATUURWETENSKAPLIKE NUUS

Hierdie jaar is daar weer hard gewerk in die departement Natuurwetenskappe. Sowel leerlinge as onderwysers het hard gewerk en die resultate sal weldra uit die eksamen blyk. As gevolg hiervan is een van ons leerlinge genooi na die ingenieursweek — dit was 'n belewenis. So tussen ons, kom ons kyk of ons skool nie volgende jaar die prys vir die skool met die meeste inskrywings kan loslaan nie — dalk het ons nog 'n wenner of twee.

Die standaard sessies leer hârd aan biologie — het Mev. Badenhorst die artikel in DIE HUISGENOOT gelees waarin die nut van die gevoelige skouersenuwee bespreek is? Behalwe dat Mnr. Nortje tennis afrig, is hy ook 'n kenner van biologie soos vele van die spesie Homo Sapiens in ons skool kan getuig. Soos gewoonlik is Mev. Joubert ook altyd op haar pos in L6. Mnr. Els is nie net die bobaas sport(s) organiseerder nie, hy organiseer ook biologie — vra maar die standaard nege Klasse: soms is dit "sports"!

Wiskunde — ag, nou ja, miskien voel ons almal soos Antjie Krog, maar kan dit net nie so uitdruk nie:

"Elke dag sterf ek 35 minute lank vasgetangens in my bank en voor die bord boer 'n iemand wat my wiskunde voer.

"Gevra: Trek lyn AB en vind dan C
Bewys: Ek trek AB

Ek konstrueer 'n middelloodlyn op . . . verby die sterre en vind C alleen

Op Pythagoras sit hy kruisbeen en ween, ween so hêl alleen."

Só swoeg en sweet ons onder die bekwame hande van Mnr. Pretorius, Mev. Havenga, Jansôn en Oosthuizen en as "die pôpo nie die fan strike" nie, "hanna-hanna" ons saam met Mnr. Steynberg.

In die wetenskapklasse probeer die onderwysers om dinge wat Einstein verklaar het, aan ons te verklaar . . . en vandat verstaân in die skole gekom het, hoef leerlinge nie meer te leer nie. (Hou julle van "verstaanlinge"?) Daar is egter geen genade vir ons nie en — skaars droog agter die ore — word die arme juniors al deur Mev. le Roux met eksperimente gebombardeer. Op dié stewige grondslag bou Mev. Brummer en Mnr. Jansôn voort. Ons geniet egter die wetenskap — sommige offer selfs hul Saterdagoggend-laatslaap daarvoor op.

Aan al die onderwysers verbonde aan die departement Natuurwetenskappe ons hartlike dank — u verrig 'n REUSE taak.

Aan die leerlinge — geniet dit terdeë maar onthou:

"Dis punte, ou perd, dis punte", (soos mnr Jansôn sou sê), of wat praat ek alles?

Ronel le Roux
Std. 9/5

"Waar moet ek kyk, Meneer?"

MAN IS A VICTIM OF HIS OWN ACHIEVEMENTS

If you meditate on this subject for a while you will realise how true it is. Nuclear Power was a big breakthrough in the scientific world. The first atom bomb was dropped on Hiroshima in May 1945. They reached their aim with it, they destroyed their enemies. From then onwards warfare became more specialised. If you look at it from a scientific point of view it is all wonderful but the effect it had on the people was disastrous. Today, still, people are suffering from radiation diseases caused by that bomb.

In retrospect you will not think that those people who dropped the bomb were at all humane. With the specialised weapons available a third World War will be fatal for the human race.

Everything is becoming mechanised. Machines are making so many things and man only plays a small role in the manufacturing of material goods. Economically it is very beneficial because it has saved time and manpower but we get much less job satisfaction and we al-

so do not use our creative ability. Computers were made to be a help to man. They are being used more and more and we are becoming dependent on them. Isn't that a sign that they are starting to rule us? They are inanimate objects without feeling or respect for other people. We shall not be able to think for ourselves anymore. Just think what a monotonous life we shall lead.

Big industrial cities have been built. With regard to certain aspects, this is beneficial for our country but what effect does it have on people and nature? The air is polluted, the ground is polluted, animals become extinct and plants are replaced by cement. One of the problems that this creates is a shortage of oxygen. Plants use up carbon dioxide and provide oxygen that we need to live. All this may cause a shortage of oxygen and then man will have caused his own destruction.

When you set your aims in life think well about them first. You must be idealistic but what is more important is to be realistic. You might just achieve what you want to but your brain may cause your own generation or generations after you to be destroyed.

Marie Anderson
Std. 10/1

DIE SPINNEKOP-KRAP

Die reuse Spinnepkop-krap word gevind in die diep kuswaters van Suid-Oostelike Japan. Volgroeide krappe se liggaamsbreedte is gewoonlik sowat 35cm. en die lengte van die knypers 'n verstommende 2,4m-2,7m. Daar is al krappe met tot 5,7m. lange knypers gerapporteer! 'n Krap met 3,6m. lange knypers weeg ongeveer 19kg. Hierdie krappe is van groot ekonomiese waarde omdat hulle aan baie mense voedsel verskaf. Die krappe van die Crustacea groep onderskei hulle self van kreef en garnale, deurdat hulle stertgedeelte onder hulle borsdeel invou. Hulle word ook gekenmerk deur vier sterk paar looppotte. Ek glo nie dit sal grappig wees om een van dié menere aan jou groottoon te hê nie . . .

Pieter v.d. Merwe
Johan Greyling
Christie Lamprecht

Bronnelys
Collier's Encyclopedia Vol. 7
Guinness Book of Rekords 1980

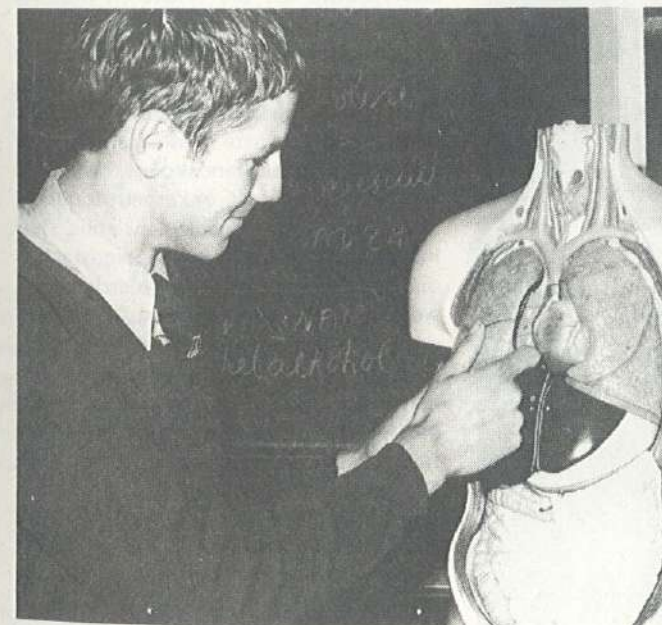

◀ "Waar moet ek kyk Meneer?"

"Wil jy hom koop?"

BIOLOGIE

"Die hart klop !!!" ▲

▶ "Skone dame, mag ek u hand soen?"

HOEKOM KRY VROUENS NIE BAARDE NIE

Hare het verskillende funksies by verskillende diere. Wat is die funksie van hare bv. baard by die mens? In die ou dae was 'n baard 'n onderskeidingsteken tussen mans en vroue; dit was ook 'n teken van sterkte, waardigheid en om hom meer aantreklik te maak vir die teenoorgestelde geslag. Hoekom kry vroue dan nie baarde nie?

Die ontwikkeling van die volwasse hare word beheer deur die geslagskliere. Die manlike geslagshormone is so ingestel dat baard en hare op die liggaam reeds ontwikkel is terwyl die hare op die kop stadig ontwikkel. Die funksie van die vroulike geslagshormone is presies die teenoorgestelde. Vrouens het dus nie baarde nie aangesien verskeie kliere en hormone in hulle liggame die funksie het om die groei van 'n baard te voorkom.

HOEKOM KRY VROU NIE BLESKOPPE NIE?

Hoekom kry vroue dan nie bleskoppe nie? Mans se geslagskliere is so ingestel dat die hare op die kop nie baie goed ontwikkel is nie en dat dit dus maklik kan uitval. Hoe meer aktief die man dus is, hoe makliker en gouer kan hy 'n bleskop kry.

DIE WALVIS

Walvisse was eers landbewoners maar het duisende jare gelede in die see gaan woon. Om die rede het hulle baie aanpassings ondergaan, maar hulle haal nog steeds asem met longe. Hulle asem dus lug in en, net soos 'n mens, sal hulle verdrink as hulle water in hulle longe kry.

Walvisse is soogdiere en moet dus hare op hulle hê. Hulle kleintjies word ook melk gevoed. Die ma rol oor op haar rug sodat die kleintjies kan drink sonder om te verdrink.

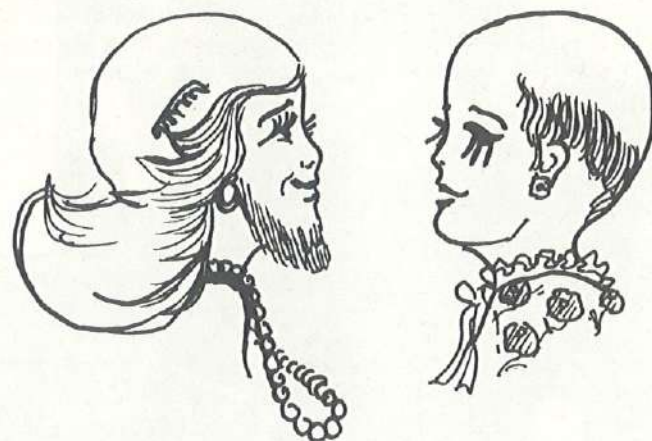
Walvisse blaas nie water uit nie, maar stoom. Dit word veroorsaak deur dat hulle baie lank hul asem kan ophou, tot 45 minute lank. Die lug in die longe word baie warm en wanneer dit uitgeasem word, lyk dit net soos water.

ANDER INTERESSANTE FEITE

Walvisse kan tot 3000 voet onder water swem.

Die grootste soort walvis weeg 136 ton en word tot 30m lank. Dit is die Blouwalvis.

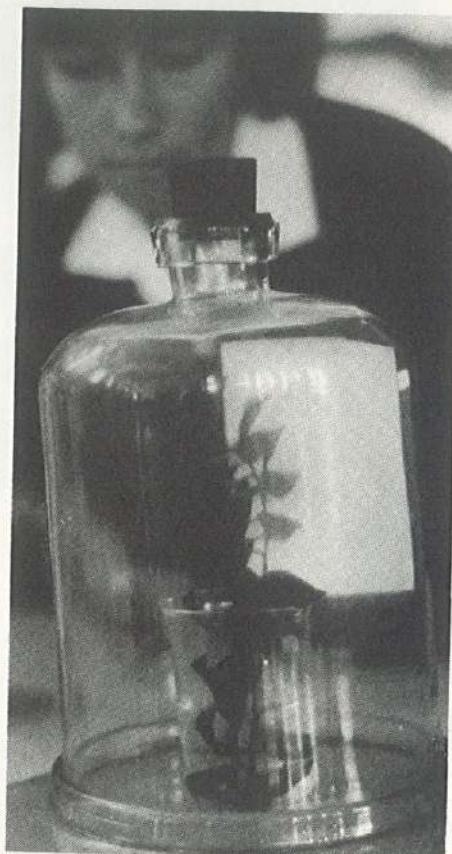
Walvisse het tot 50 tande.

Hulle produseer ambergris wat gebruik word vir parfuum en vir die genesing van senuweesiektes.

Bibliografie
Enquire within about animals.
Brian Vesey-Fitzgerald

André F. Joubert.
St. 8/1

MOSSELS SPIN GOUE SY

Een soort mossel wat in die midde-landse see voorkom, spin die wonderbaarlike en sierlikste draadjies wat in

die helder water skitter soos goud. Die skulpe van die twee-kleppiges lyk baie na die ouderwetse waier wat hulle in die ou tyd gebruik het. Die binnekant van die waaiermossel glinster en skitter in al die kleure van die reënboog. Die ongelooflike fyn draadjies word deur 'n sifagtige opening uitgespuut, en daar is duisende van hulle wat soos baie fyn spinnerakke deurmekaar gevleg is. Gewoonlike glinster die ankertoutjie in die son soos fyn blinkgemaakte silwer of goud. Hierdie mossel word deur die Italianers versamel. Nie alleen eet hulle die weekdier nie, maar hulle spin die ankertoutjie tot die fynste en mooiste weefsel waarvan sluiers, tjalties, handsake en ander kledingstukke vervaardig word. Weefsels wat van die wonderbaarlike goue draadjies gespin is, is baie fyner as die fynste syweefsel en is so fyn dat 'n paar handskoene wat daarvan gemaak is in 'n okkerneutdop ingedruk word. Dit is ook aansienlik sterker as ander gewone sy. Nieteenstaande die wonderskoonheid van hierdie soort weefsel is die vervaardiging daarvan so duur dat die aanvraag maar gering is.

Daar is 'n ander tweeskulp dier behalwe die waaier mossel bv. die swartmossel en hul verwante wat ankertoutjies of so 'n kwassie draadjies spin. Die waaier mossel spin ook ankertoutjies om hulself aan voorwerpe vas te anker. Party soorte mossels word baie groot en een soort mossel langs ons kus-te bereik soms 'n lengte van meer as een voet (-25cm). Hy is ons grootste tweeskulp weekdier.

Bibliografie:
Afrikaanse Kinderensiklopedie
Deel 7 Bl. 350

Pieter Combrink St. 8/1
Hendrik Crafford St. 8/1

DIE TEENSTRYDIGSTE DIER BEKEND

Een van die eienaardigste diere bekend is die Eendbekdier. Die eerste een is eers in 1796 in Australië ontdek, en genoem omdat dit so vol teenstrydighe-de is. 'n Volgroeide eendbekdier is ongeveer 75 meter lank en weeg om en by 2kg. Sy lyf is bedek met pels, hy het 'n 15 cm. stert wat soos dié van 'n bewer lyk en 'n verlengde snoet wat die vorm van 'n eend se bek het. Hy het 4 kort beentjies met baie skerp naels. Die tone is geweb, maar hierdie vliese, wat verby die skerp kloue gaan, vou terug wanneer hy op die land is, sodat die kloue oop is wanneer hy loop en wanneer hy gate wil grawe. Aan die agterpote van die manlike eendbekdier is daar spore soos dié van 'n hoenderhaan. Hierdie spore is hol en verbind aan gifkliere. Dit word gebruik as wapens om homself mee te verdedig. Dit is eers in 1884 ontdek dat, alhoewel hulle soogdiere is, die kleintjies uit eiers uitgebroei word. Die kleintjies is haarloos en blind wanneer hulle uitgebroei word. Hulle oë gaan eers op die ouderbom van 11 weke oop; op 4 maande word hulle gespeen en dan verruil hulle die grond vir water. Hulle voedsel bestaan uit krappe, wurms en ander klein waterdier-tjies en hulle lewensverwachting is gemiddeld 10 jaar.

The international Wildlife Encyclopedia
Volume 13. Bl. 1791

Alexandra van Heerden.
Ilse Viviers

HOEKOM HET PARTY MENSE MOOIER STEMME AS ANDER?

Die kwaliteit van jou stem hang af van die vorm en grootte van die resonerende holtes. Persone wat baie mooi stemme het, se resonerende holtes is so gevorm dat hulle stemme perfekte musikale instrumente is. Dié holtes moet nie net reg gevorm wees nie, maar jy moet ook weet hoe om hulle te beheer.

WAAROM LOOP MENSE IN SIKKELS AS HULLE VERDWAAL?

Mense wat al dikwels verdwaal het in 'n mis — of sneustorm — het vir ure aaneen geloop, onder die indruk dat hulle in die regte rigting stap. Na 'n ruk het hulle agtergekom dat hulle weer op dieselfde plek verbygestap het. Hier is die rede waarom ons nie in die regte rigting kan stap sonder dat ons oë ons help nie. Die mens se liggaam is asimmetries (ongelykmatig); dit beteken dat die balans van die liggaam tussen die regter- en

linkerkant nie perfek is nie. (Die hart is bv. aan die linkerkant en die lewer aan die regterkant.) Die skelet van ons liggaam is ook asimmetries: die ruggraat van ons liggaam is ook nie reguit nie; Ons kuite en voete is verskillend aan elke kant van die liggaam — dit beteken dat die struktuur van die spiere in ons liggaam nie perfek gebalanseerd is nie. Aangesien ons spiere verskillend is aan die linker- en regterkant, affekteer dit die beweging van die liggaam. As ons ons oë toemaak, hang die kontrole van ons beweging af van die spiere en die strukture van ons liggaam: die een kant van ons liggaam draai in 'n sekere rigting en so loop ons dan in 'n sirkel!

WAAROM VERGEET 'N MENS SOMS 'N BAIE GOEIE VRIEND VAN JOU SE VAN?

Dit word as volg verklaar: Die persoon wat voor jou staan, laat jou aan baie ander dinge dink, d.w.s. hy is met baie ander dinge geassosieer en almal wil ewe gou in die bewussyn verskyn en derhalwe rem hulle mekaar. Dit word reproduktiewe remming genoem en 'n mens moet aanneem dat dit 'n werking van die onbewuste is.

Chantal Fouché
Anneke Kruger
Wilna v.d. Merwe
Lizél du Plessis

$$R^2 = A^2 + B^2$$

WISKUNDE

Die groot Britse filosoof en wiskundige, Bertrand Russel, het gesê: "Wiskunde is daardie vak waar niemand weet waaroor hy praat nie, en nog minder of dit wat hy sê, die waarheid is."

Hoeveel waarheid steek in die stelling? Is dit nie miskien 'n groot waarheid nie? Sekere mense sal lag, en sê dat hy nie geweet het waarvan hy praat nie. En tog, is ons huidige wiskundige stelsel nie té kompleks, té abstrak vir werklike waardevolle gebruik nie? Wat help dit ons om verskriklike formules en stellings te ken, as dit nooit prakties toepasbaar is nie?

Almal soek vandag mense met Wiskunde en Wetenskap as vakke. Jy kan byna niks meer doen as jy nie dié twee vakke het nie. En tog kan dié kennis wat verkry word, nie op baie plekke tot werklike voordeel toegepas word nie. Wiskundiges werk aan nog groter abstrakthede, meer ingewikkelde en onlogiese redenasies wat veronderstel is om jou meer te laat weet. Wat kan ek maak met die feit dat 'n kwadratiese vergelyking veronderstel is om twee wortels te hê? Ek kan dit vir ander mense vertel, of probeer vertel, en dit is omtrent al.

Sekerlik, trigonometrie en meetkunde het in sommige gevalle nog praktiese betekenis en gebruik. Ruimteskepe se bane moet bepaal word, om derhalw suksessvolle reise te kan onderneem. Ook sekere meetkundige stellings word so nou en dan in die praktyk gebruik, maar algebra is 'n abstrakte, nie-reële begrip. Grafieke word getrek van dié en van dat, maar dit bewys niks, en beteken nog minder. Dit is net nog 'n manier waarop 'n eenvoudige ding baie moeilik en ingewikkeld gemaak word. Hier en daar kan iets nuttig gebruik word, maar die meerderheid van die syfertjies en formules is bloot 'n droom, en speelgoed vir dom grootmense wat dink hulle is baie slim.

Nou weet ek daar is baie groot "Wiskundiges" en "geleerdes" wat my sal wil — en heel moontlik kan — afslag oor my standpunt, maar ek is werklik geneig om met Russel se stelling saam te stem. Vir my, en ek dink vir baie ander ook, is baie wiskunde onlogies, onprakties, en in baie gevalle, onnodig.

H. du Plessis
St. 10/1

AARDRYKSKUNDE— EN GESKIEDENISTOER

Vrydag, 3 Junie, het 'n groep matrikulante, mnr. E. Ströh en mev. L. Colburn, na Johannesburg vertrek. Ons eerste besoek was aan die Crown Mines Goudmynmuseum. By die museum is ons in twee groepe verdeel en begelei deur twee damesgidse.

Eerstens het van ons gekyk na die huise van die eertydse mynwerkers. Die mense se lewenswyse is aan ons verduidelik. Daarna het ons 'n treinrit onderneem om die myn, in een van die oudste werkende stoomlokomotiewe in die land. Verder is die geologie-uitstalling en 'n eertydse smidswinkel aan ons getoon.

Nadat ons toegerus is met veiligheidshelms, kopflitse en oorpakke, het ons gereed gemaak om ondergronds te gaan. In die mynwerkersmondering het almal anders gelyk. 'n Hele paar seuns het nogal tuis gevoel in die klere, veral ou Kimberley, om nie te vergeet van ou Mossie wat enige mynwerker skaam sou laat voel het nie! (kyk foto!)

Ons was 240 meter ondergronds. Hier onder die oppervlak is aan ons gewys hoe die eerste mynwerkers goud ontgin het en hoe dit tans gedoen word.

Van die myn is ons na die oorlogmuseum. Hier het ons die enigste Messerschmid wat oor is in die wêreld, gesien. Verder het ons ook die ontwikkeling van die geweer deur die eeue gesien.

Laastens het ons die Carltonsentrum besoek. Hier het ons baie hoë hoogtes bereik. Nadat ons diep ondergronds was, het ons ons nou op die 50ste verdieping begewe! Hier het ons middagete genuttig en is daarna terug huis toe.

André Mostert

ELDORAIGNE — 'N MOOI NAAM MET INTERESSANTE GESKIEDENIS

Eldoraigne met uitbreidings 1, 2 en 3 sowel as Wierdapark het ontstaan en ontwikkel op die ou bekende plaas Zwartkop.

Die oorspronklike eienaars van die plaas wes van die ou Johannesburgpad was Menere Lorentz en van Boeschoten. Bogenoemde twee families het 1980 in besit gekom van die plaas. In 1923 is die plaas verdeel. Die Eldoraigne—gedeelte waar die Hoërskool Eldoraigne staan, het in besit van die van Boeschoten—familie gekom.

In 1953 het die Zwartkop Landgoed Edms. Beperk se dorpsontwikkelaars begin met die ontwikkeling van Eldoraigne se dorpsgebied.

Dit bring ons by die naamgewing: Eldoraigne. Ten tye van die stigting van die maatskappy, Zwartkop Landgoed Edms. Beperk was die betrokke

gedeelte van die plaas Zwartkop verdeel tussen die twee Lorentzbroers. Na die afsterwe van een van die Lorentzbroers, mnr. T. Lorentz, het sy vrou, mev. Dorothy Kate Lorentz (gebore Ireland) 'n prominente rol gespeel in die dorpsontwikkeling en veral wat betref die naamgewing van die nuwe dorpsgebied. Die naam Eldoraigne het dus sy ontstaan by mev. Dorothy Kate Lorentz. As mede-eienares van die oorspronklike plaas het sy besluit op die naam Eldoraigne.

Behalwe die historiese agtergrond, is ook die samestelling van die naam besonder interessant:

E - Elzien, 'n dogter van mev. Dorothy Kate Lorentz

L - Lorentz. Mev. Lorentz as eienares van die plaas.

Do- Dorothy. Een van die name van mev. Lorentz

In die — "raignedeelte" van die naam is die letters van Lorentz ook prominent ingebring. Dit rond die naam pragtig af. Voorwaar 'n mooi kultuur-historiese nalatenskap.

Bestorming van die Bastille

BESOEK MARBETTE VIR GORDYNE & ROKMATERIAAL

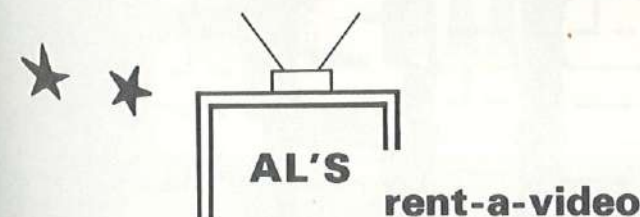
mededingende pryse

WIERDAPARK

BESIGHEIDSENTRUM SHOPPING CENTRE

TEL. 64-5696

FOR ALL YOUR HOME VIDEO ENTERTAINMENT

LOW WEEKDAY PRICES

RANGE OF FANTASTIC TITLES INCL. *DEERHUNTER*, *CONVOY HOOPER*, *GREEN BERETS* AND MANY MORE

IF YOU HAVE YOUR OWN VIDEO MACHINE
WE HAVE A SPECIAL CONTRACT PRICE

IDEAL FOR CHILDRENS BIRTHDAY PARTIES

COME AND SEE US AT
5 SAXBY CENTRE
ELDORAIGNE

OR PHONE 64-2472
FOR FURTHER ENQUIRIES

**Wie anders
is mans genoeg om hulle
fietse met 'n tweejaar-
waarborg te steun?**

**24 MAANDE WAARBORG
SUZUKI**

MET KOMPLIMENTE VAN:

BOTHALAAN 48,
VERWOERDBURG
TEL. 62-1993/4

BOSS BIKES
SUZUKI

NEEM DIT TOT

DIE UITERSTE.
SUZUKI

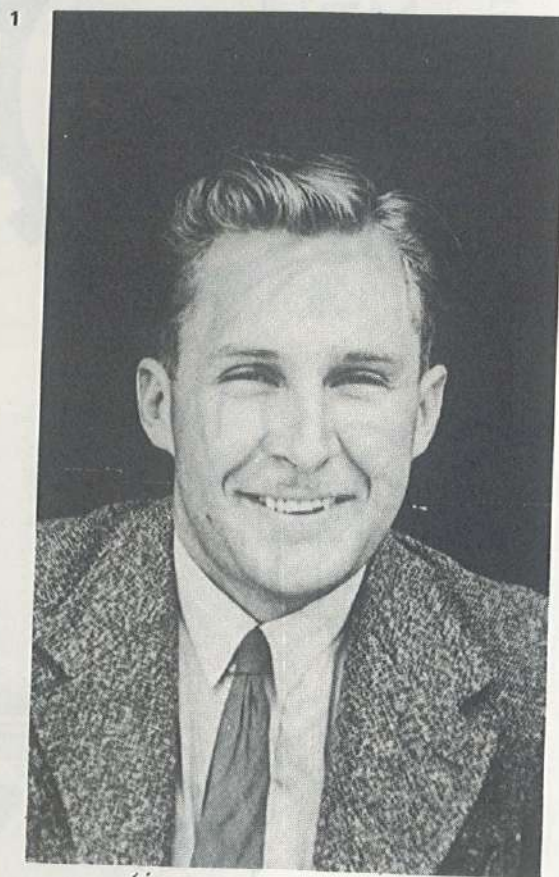

EENDAG WAS DAAR

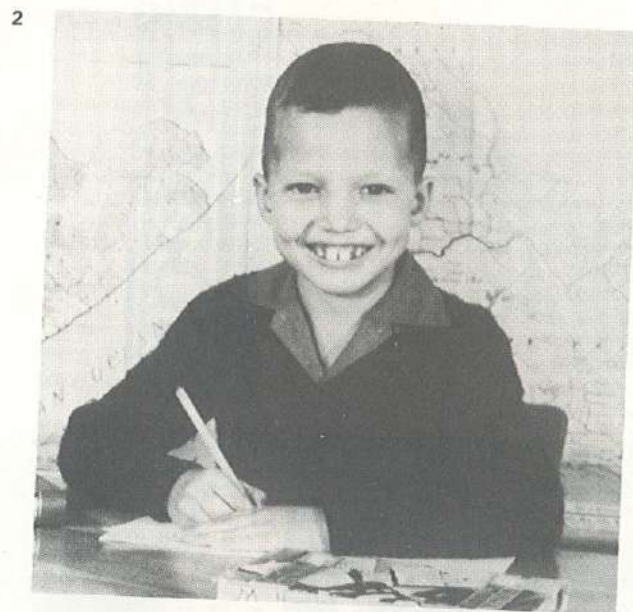

Toe die wereld nog jonk was . . .

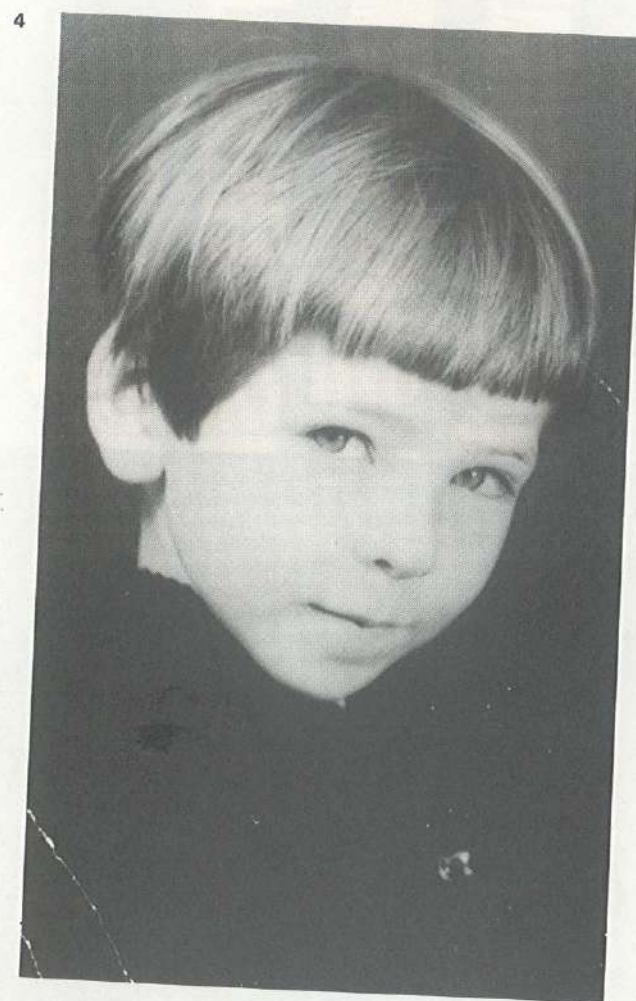
AANHALINGS UIT "Groot Verseboek"
SAAMGESTEL DEUR Mej. Sophie Engelbrecht
Mnr. Hennie Steynberg

"'n Pure man Metusalem,
Die raadslid vir Jerusalem!"

"Hy was g'n vier jaar in die land
Toe kry hy al sy eerste tand; . . ."

"... Vaders trots . . . moeders vreugd" . . ."

"By tien jaar kruip hy oral rond,
'n Flinkie knapie en gesond."

(Sien die sleutel op die laaste blad)

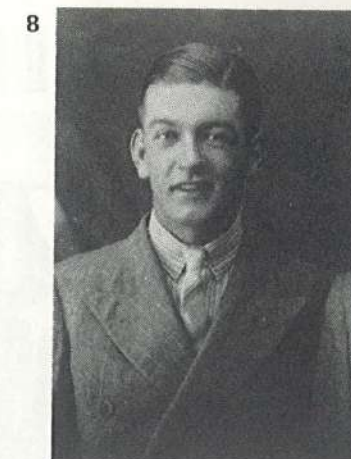
"Nog skaars was hy 'n jaar of elf
Toe stap klein Lemmie al vanself."

"Met 'Step by Step' en 'Trap der Jeugd'
In Hoog-Galdeus en Aramees,
Want almal moes tweetalig wees."

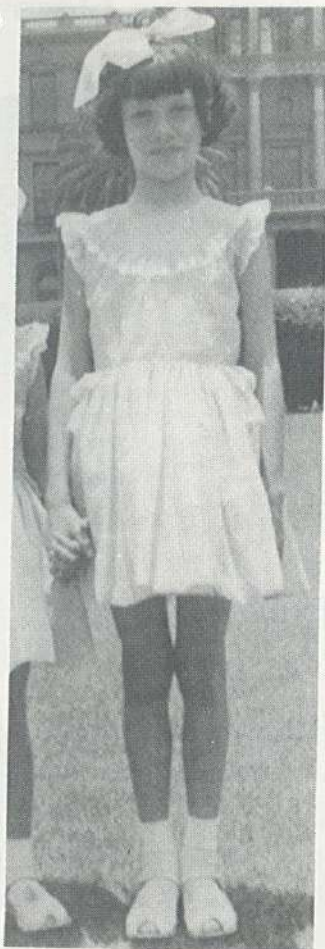

"So groei sy op tot sestig jaar:
Die eerste wisseltand was daar."

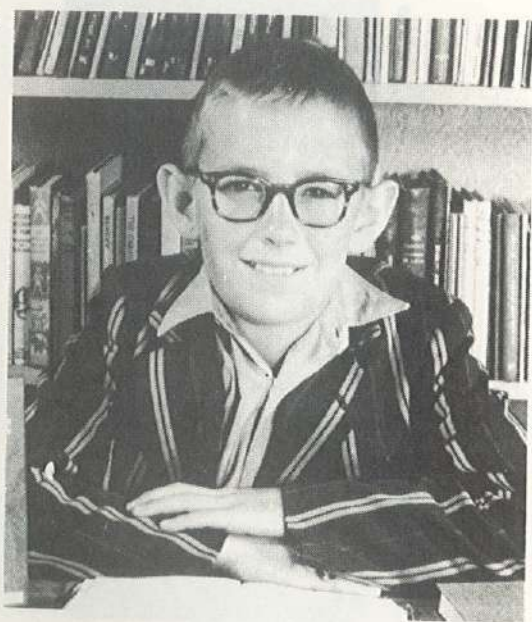
"Op honderd-sestig moes meneer
Sy melkbaard al begin te skeer;
Tien jaar daarna al katkiseer . . ."

9

"Die duisendtal sal ek nooit haal.
Ek het ook so veel knoue weg
In wilde-mens-en diergeveg . . ."

12

"Hy leer; en voor hy honderd was,
Staan hy al eerste in sy klas!"

10

Habbakukkiena, bly tog stil!"
"Ag, Ma, hul vat my krokodil!"

11

"Kind," sê ma, "daar's baie tyd
Waarvoor die grote haastigheid?
Maar wat, die snuiter was getroud
Skaars honderd-ses-en-tagtig oud."

13

"En lieflike dinge bly lieflik, . . ."

14

"Dis of my hart hierbinne
tiekie-, tiekie-, tiekiedraai."

17

"My lewe is - so skyn dit my -
Soos 'n gedagte snel verby!"

15

"Ja, glimlag moes die moeder wel
By dié verteed'rend kinderspel:
Hoedat - dis om jou hart te steel -
Die kleinspan met hul diertjies speel . . ."

16

"Ek het as meisie kaalvoet in 'n moerbeiboom
van tak tot tak geklim . . ."

18

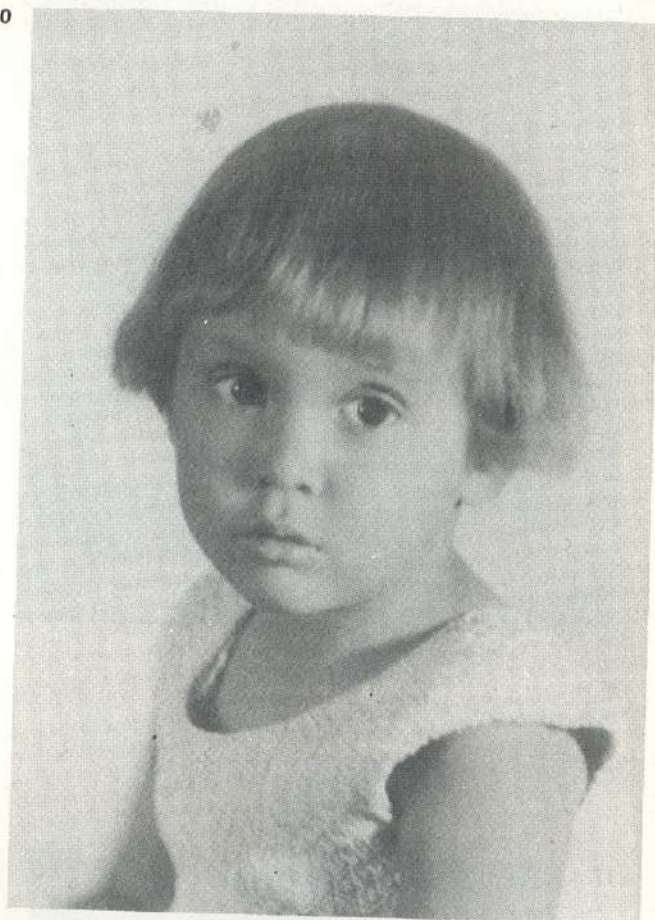
"En haar krale skud
en haar koperringe blink in die wegraak van die son."

19

"Pasop vir borgstaan en krediet,
Vir Israel- en Ismaeliet.
Behou die grond, kaart en transport;
Betaal kontant: die lewe is kort, ...

20

"En so verslyt Metusalem
Sy ou-dag op Jerusalem,
En drink en rook op sy gemak
Sy koffie en sy pyptabak."

21

"Ligsinnigheid wat my verstom-
Vanslewe was dit andersom."

22

"My dogters, luister tog vir Pa:
Volg nie die nuwe modes na:
't word alles korter - liewe land! -
Die rok, die hare en verstand."

23

24

"En soos dit in die huwelik gaan,
Sy huisgesin groei stadigaan:
So elke dertig-veertig jaar
Is weer 'n nuwe outjie daar."

25

26

27

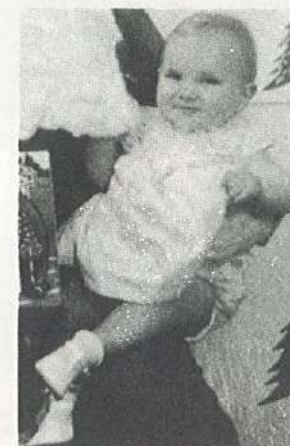
28

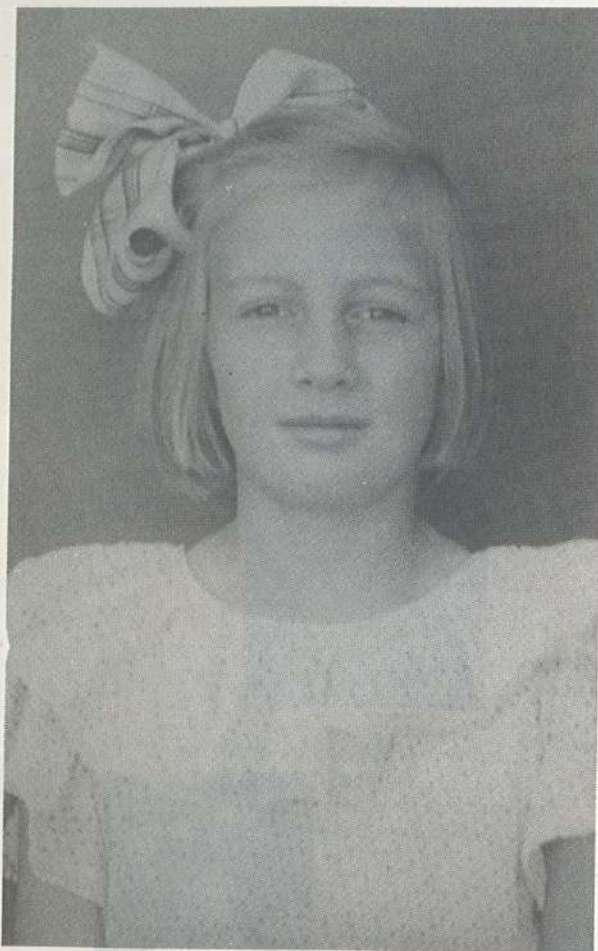

29

30

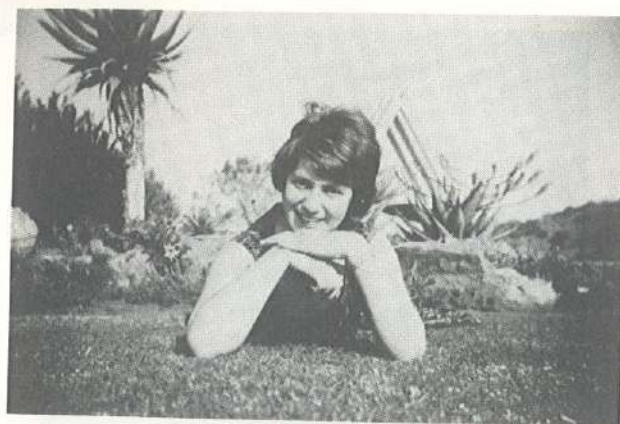

"As kind het'k eens die maan se ronde skyf
langsaam sien uitswel bo die silwer vlei ..."

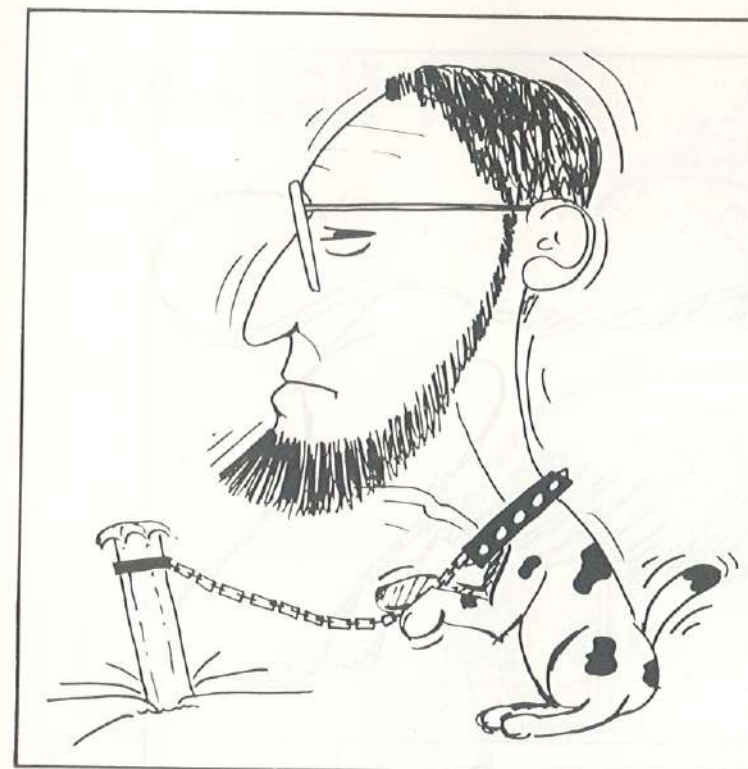
"en ek, ja, dié ek ..."

"Ons het laggend in die gras gelé,
teen die helling oor die somersee;
ons was gelukkig, want ons wis
wat die lewe ons nog sou gee."

"Hart, my hart, jy is so bang
dat die aarde nooit sal word nie
iets wat jy van hom verlang"

"Slegs een sent het verdwyn, nou moet ek sit en kwyn"

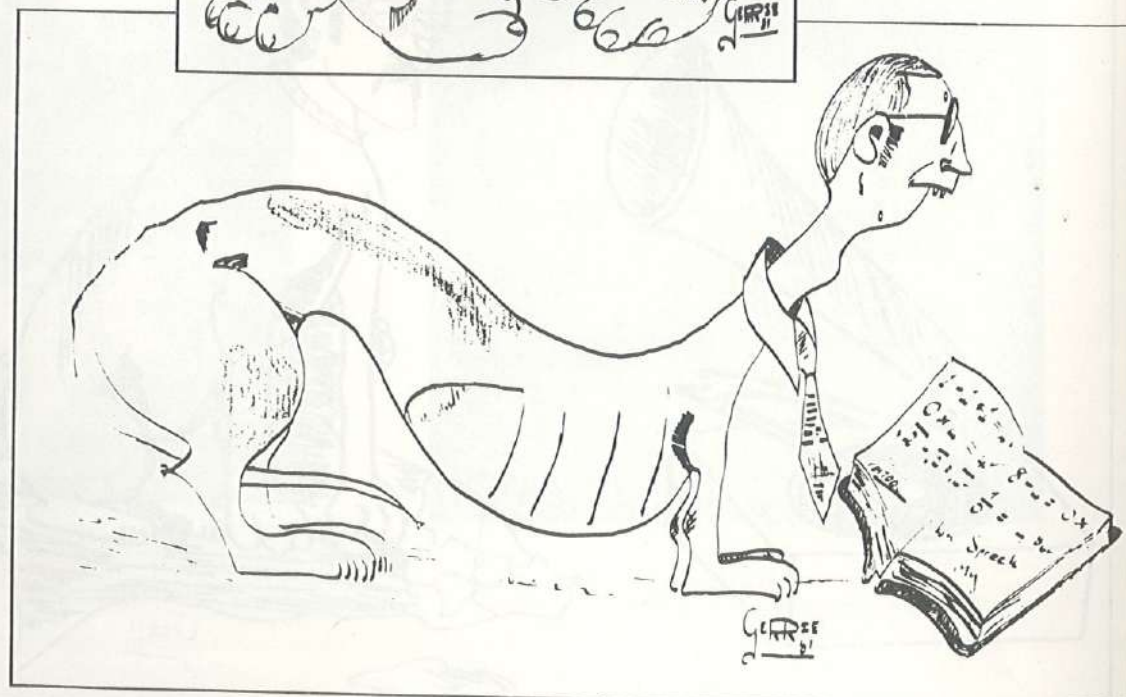
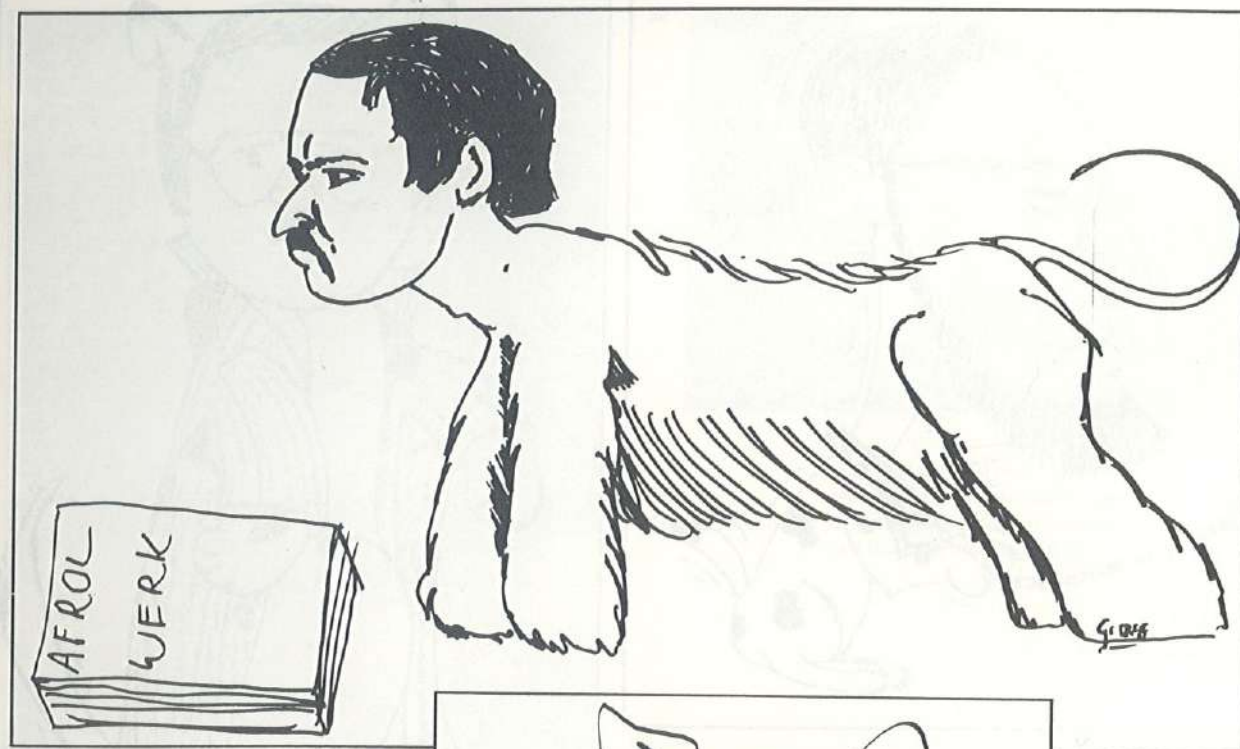
Elke hond kry sy dag

"... en met Trixie se spene?"

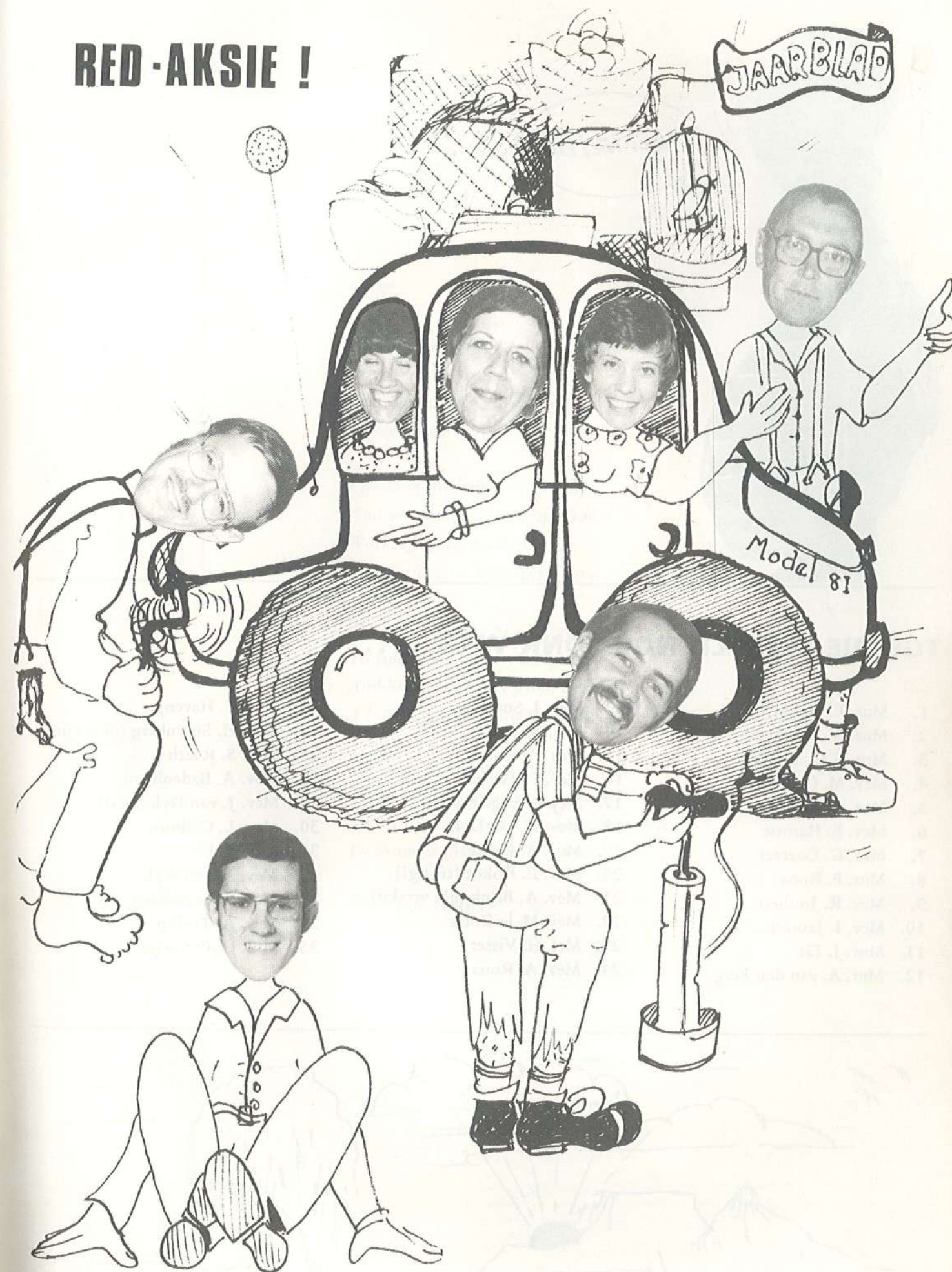

"Dis net my magie wat nog koud kry"

"Ek wens daar kom 'n hond wat afrolmasjiene vreet"

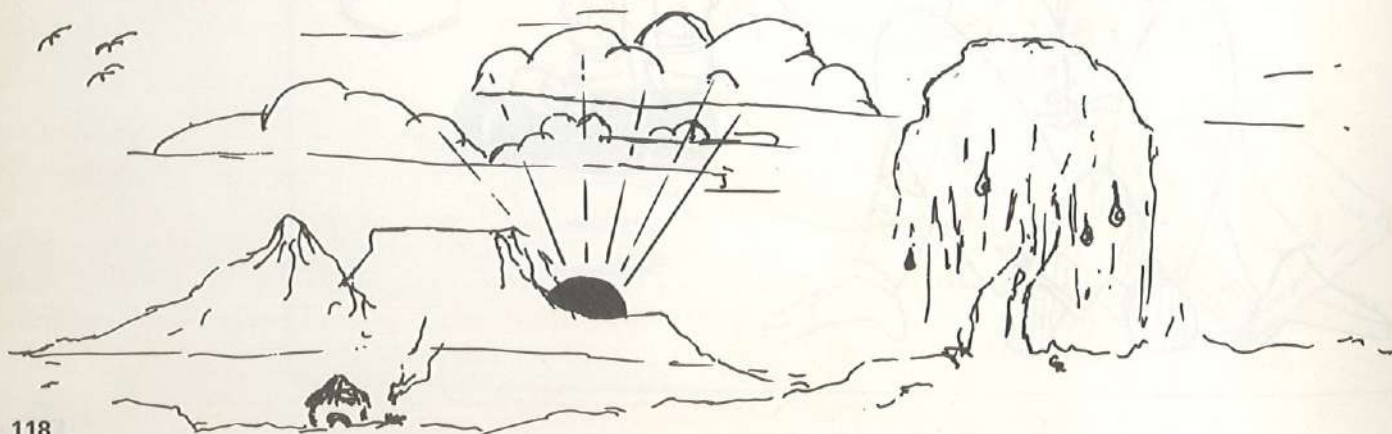
RED-AKSIE !

TOE DIE WÊRELD NOG JONK WAS.....

1. Mnr. E. Ströh	13. Mev. I. Smith	25. Mev. E. Havenga
2. Mnr. W. Coetzee	14. Mej. N. Möller	26. Mnr. H. Steynberg (oë en ore)
3. Mnr. R.G. Visagie	15. Mev. A. Botha	27. Mnr. S. Raath
4. Mev. M. Oosthuizen	16. Mev. H. Herbst	28. Mev. A. Badenhorst
5. Mnr. C. Jansön	17. Mej. S. Engelbrecht	29. Mev. J. van Dyk (aits!)
6. Mev. E. Harmse	18. Mev. Z. van Dyk	30. Mev. L. Colburn
7. Mnr. G. Coetzer	19. Mnr. A. Kotzé	31. Mev. S. Els
8. Mnr. P. Roos	20. Mnr. E. Kokot (régtig!)	32. Mev. A. van Wyk
9. Mev. R. Joubert	21. Mev. A. Brink (g'n verskil)	33. Mev. E. Gründling
10. Mev. I. Jansön	22. Mev. M. le Roux	34. Mev. A. Trollip
11. Mnr. J. Els	23. Mej. H. Visser	35. Mnr. G. Pretorius
12. Mnr. A. van den Berg	24. Mev. A. Roux	

SUN

*A perfect sphere of burning blood
Spying on us from the east,
Casting out its golden flood
Upon the earth, on every beast*

*Climbing the ladder in the sky
And watching us from up above;
Working up to reach its high
To overflow us with warm love*

*Then, descending like a king
To find us all in love with him
And hear our voices when we sing
A loving song, our thanks to him*

*But, alas, the lord to Dark
Comes soon to catch this rascal spy
And throws in chains this bold monarch
To show us that he too, can die.*

*Hennie du Plessis
St. 10/1*